ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αποστολή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι η διασφάλιση κατάλληλων και επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία για όλους τους εργαζομένους, η προστασία του κοινού από δραστηριότητες που σχετίζονται με εργασία, η διατήρηση, όπου είναι καλή, και η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας όπου απαιτείται καθώς η προστασία του κοινού και του περιβάλλοντος μέσω του αποτελεσματικού ελέγχου της βιομηχανικής ρύπανσης, των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας και των κινδύνων από τη χρήση χημικών ουσιών και ιονίζουσας ακτινοβολίας.

Η επίτευξη της πιο πάνω αποστολής επιτυγχάνεται μέσω της ύπαρξης κατάλληλου νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου, της εφαρμογής κατάλληλου συστήματος επιθεώρησης, της συνεχούς ενημέρωσης και πληροφόρησης του κοινού, της κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού του Τμήματος και της συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους και με άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελείται από τον Τομέα Ασφάλειας και Υγείας, που περιλαμβάνει τέσσερις Κλάδους και από άλλους τέσσερις Κλάδους, όπως παρατίθενται πιο κάτω:

- **Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία**
  - **Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων**
  - **Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας**
  - **Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών**
  - **Κλάδος Χημικών Ουσιών**

- **Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών**
- **Κλάδος Ελέγχου της Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών**
- **Κλάδος Ποιότητας Αέρα**
- **Κλάδος Ακτινοπροστασίας**

Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει Επαρχιακά Γραφεία στη Λευκωσία, στη Λεμεσό, στη Λάρνακα, στην Πάφο και στην Αμμόχωστο. Στο Τμήμα υπήρχαν κατά το 2013 συνολικά 79 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι 9 ήταν κενές. Στις οργανικές θέσεις δεν περιλαμβάνεται το προσωπικό διοικητικής, γραμματειακής, λογιστικής και μηχανογραφικής υποστήριξης.

Το Οργανόγραμμα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας παρουσιάζεται στο **Παράρτημα Ι**.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Ο Τομέας ασχολείται με όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που αφορούν την προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους, καθώς και την προστασία άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες στην εργασία. Το έργο του Τομέα διεκπεραιώνεται, όπως αναλύεται στη συνέχεια, από τους 4 Κλάδους που τον αποτελούν.

1.1. Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων

Ο Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων δημιουργήθηκε με σκοπό να δοθεί μεγαλύτερη ώθηση στα θέματα ενημέρωσης, κατάρτισης και πληροφόρησης.

Ο Κλάδος είναι υπεύθυνος, μεταξύ άλλων, για τη λειτουργία του Κέντρου Εκπαίδευσης, την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και την τήρηση των υποχρεώσεων του Τμήματος σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, την έγκριση και παρακολούθηση της εκπαίδευσης των Λειτουργών Ασφάλειας και τη λειτουργία του Παγκύπριου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας.

Ταυτόχρονα, ο Κλάδος επιλαμβάνεται των θεμάτων ασφάλειας και Υγείας που αφορούν οριζόντια θέματα, όπως είναι οι εργονομικοί παράγοντες, π.χ. ανύψωση και μετακίνηση φορτίων με τα χέρια, η μονότονη εργασία, ο ρυθμός εκτέλεσης της εργασίας, καθώς και η προστασία της ασφάλειας και υγείας των παιδιών, των νεαρών προσώπων, καθώς και των εγκύων, των γαλουχουσών και των λεχώνων εργαζομένων.

Τέλος, ο Κλάδος χειρίζεται τα θέματα που αφορούν την ασφάλεια σε Χώρους Αναψυχής, τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) σε εργοδότες και αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα και το δίκτυο KSS των Αρμοδίων Αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανταλλαγή πληροφοριών στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

1.1.1. Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Το Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία ασχολείται με την πληροφόρηση, ενημέρωση και κατάρτιση των εργοδοτών, των εργοδοτουμένων και του κοινού, γενικότερα, πάνω στα θέματα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, με την ετοιμασία προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς επίσης για την ετοιμασία εγχειρίδιων, οδηγών και ενημερωτικών φυλλαδίων. Επίσης, διοργανώνει Εκστρατείες Διαφώτισης και Ενημέρωσης.

Ταυτόχρονα, το Κέντρο εφαρμόζει προγράμματα εκπαίδευσης και επανεκπαίδευσης των νεοεισερχόμενων και υφιστάμενων υπαλλήλων του Τμήματος, υλοποιώντας το Σχέδιο Δράσης του Πυρήνα Μάθησης.

1.1.2. Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εστιακό Πόλο της Κύπρου για τον πιο πάνω Οργανισμό, ο οποίος ιδρύθηκε με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό αρ. 2062/94 και ασχολείται με ενημέρωση και πληροφόρηση στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Ως Εστιακός Πόλος, το Τμήμα είναι αρμόδιο για την οργάνωση και τον συντονισμό του Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης και συμμετέχει στην κατάρτιση και υλοποίηση του προγράμματος εργασίας του Οργανισμού.

1.2. Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας

Ο Κλάδος ρυθμίζει την οργάνωση και τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία σε επιχειρησιακό επίπεδο, δηλαδή μέσα στην επιχείρηση, σε επαρχιακό και σε παγκύπριο επίπεδο. Ο Κλάδος επιτηρεί την εφαρμογή της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και άλλων επηρεαζόμενων προσώπων στη χημική και φαρμακευτική βιομηχανία καθώς και στις υπηρεσίες, όπως στη Δημόσια Διοίκηση, στα ξενοδοχεία, στους χώρους εστίασης και ενημέρωσης, στις μεταφορές και στο εμπόριο.

Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τους κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων από την έκθεσή τους σε χημικούς, βιολογικούς, καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, από την έκθεση σε φυσικούς παράγοντες, όπως είναι ο θόρυβος, οι κραδασμοί, η θερμότητα κ.ά.

1.2.1. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Στον Κλάδο Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας υπάρχει ειδική μονάδα που ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας, τα οποία δύναται να προκληθούν σε εγκαταστάσεις λόγω της αποθήκευσης ή της χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών. Οι συνέπειες των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας μπορεί να είναι έντονα αισθητές σε μεγάλη γεωγραφική έκταση γύρω από τις εγκαταστάσεις όπου χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται τέτοιες ουσίες. Ο Κλάδος, μεταξύ άλλων, έχει ως επιδίωξή του την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών ή/και τον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

1.2.2. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες

Στον Κλάδο Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας υπάρχει ειδική μονάδα που ασχολείται με την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Ο Κλάδος, μεταξύ άλλων, έχει ως επιδίωξή του την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων κατά τη διάρκεια υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και τον περιορισμό των συνεπειών τέτοιων περιστατικών.

1.3. Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών

Ο Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών ασχολείται με την οργάνωση, τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία και τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να πληρούν οι χώροι εργασίας. Επίσης, ασχολείται με τον συντονισμό και τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων για την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία στον κατασκευαστικό τομέα, στην εξορυκτική βιομηχανία, στη βιομηχανία μεταποίησης (βιομηχανία μετάλλου, κατασκευής μηχανημάτων, ανακύκλωσης μετάλλων, ξυλουργική βιομηχανία, εγκαταστάσεις βιομηχανίας τροφίμων και ποτών κ.λπ.) καθώς και στις γεωργοκτηνοτροφικές επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, ασχολείται με τα θέματα που αφορούν τις εργασίες με αμίαντο.

Για την πρόληψη των κινδύνων και βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας, ο Κλάδος, επιπρόσθετα των επιθεωρήσεων, ετοιμάζει εγχειρίδια, οδηγούς και ενημερωτικά φυλλάδια και οργανώνει ή συμμετέχει σε εξειδικευμένες εκδηλώσεις. Επίσης, προωθεί ενέργειες και δράσεις σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους επαγγελματικούς φορείς.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων για την έκδοση πολεοδομικών αδειών, αδειών οικοδομής και πιστοποιητικών έγκρισης, καθώς και στο πλαίσιο ανέγερσης ή/και ανακαίνισης κυβερνητικών κτηρίων και ενοικίασης ιδιωτικών κτηρίων για τη στέγαση Κυβερνητικών Υπηρεσιών, ο Κλάδος χειρίζεται την υποβολή όρων για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

1.4. Κλάδος Χημικών Ουσιών

Ο Κλάδος Χημικών Ουσιών ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση και τον έλεγχο των χημικών προϊόντων που παράγονται, εισάγονται, εξάγονται, χρησιμοποιούνται και διατίθενται στην αγορά της Κύπρου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο Κλάδος καλύπτει τις υποχρεώσεις της Κύπρου που απορρέουν από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1907/2006 (Κανονισμός REACH), για την καταχώριση, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών ουσιών και τους περιορισμούς τους, του Κανονισμού 1207/2008 (Κανονισμός CLP) για την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των χημικών ουσιών και των μειγμάτων τους και του Κανονισμού 689/2008 (Κανονισμός PIC) για τις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών προϊόντων.

Παράλληλα, λαμβάνει μέρος στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) που έχουν ως στόχο την εναρμονισμένη και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για χημικές ουσίες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν την αξιολόγηση δεδομένων καταχώρισης χημικών ουσιών, προτάσεις για περαιτέρω μελέτη τους, εναρμονισμένες εκστρατείες στοχευμένων επιθεωρήσεων, προώθηση της συνεργασίας με άλλους Οργανισμούς και Φορείς, ετοιμασία και αξιολόγηση προτάσεων για εισαγωγή νέων περιορισμών στη χρήση χημικών ουσιών κ.ά. Κύριος στόχος της προσπάθειας αυτής είναι η διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας όσων διαθέτουν ή χρησιμοποιούν χημικές ουσίες και χημικά παρασκευάσματα (μείγματα) στους χώρους εργασίας, στο οικιακό περιβάλλον ή γενικότερα ως καταναλωτές, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.

1.5. Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP)

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εθνικό Εστιακό Πόλο της Κύπρου στο πιο πάνω Δίκτυο, το οποίο ιδρύθηκε το 1996 μετά από πρωτοβουλία του Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου για την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία της Γερμανίας (BAuA). Το Δίκτυο αυτό αποτελείται από Ινστιτούτα / Οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας και στον τομέα της Δημόσιας Υγείας διαφόρων κρατών μελών και ασχολείται με την ενημέρωση, πληροφόρηση και διάδοση καλών μεθόδων πρακτικής στον τομέα της Προαγωγής της Υγείας στους εργασιακούς χώρους. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ως Εθνικός Εστιακός Πόλος, συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα και εκστρατείες του Ευρωπαϊκού αυτού Δικτύου.

2. Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών

Ο Κλάδος ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

(α) Την επιθεώρηση και πιστοποίηση των επιθεωρητέων μηχανημάτων και δοχείων πίεσης όπως των ατμολεβήτων, των ατμοδεκτών, των γερανών, των βαρούλκων, των γερανογεφυρών και των αεροθαλάμων.

(β) Την επιτήρηση της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας που αφορά τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον περιοδικό έλεγχο των ανελκυστήρων.

(γ) Την επιτήρηση της αγοράς για να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που ικανοποιούν τις πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τη σήμανση CE. Τέτοιες κατηγορίες προϊόντων είναι:

(i) ο Εξοπλισμός υπό Πίεση,
(ii) τα Απλά Δοχεία Πίεσης,
(iii) τα Μηχανήματα,
(iv) οι Ανελκυστήρες,
(v) τα Μέσα Ατομικής Προστασίας και
(vi) ο Εξοπλισμός και τα Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες,

για τις οποίες ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, είναι η αρμόδια αρχή.

(δ) Την επιθεώρηση και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων υγραερίου.
(ε) Τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων.

3. Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών

Ο Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης και Ασφάλειας Πετρελαιοειδών ασχολείται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ρύπανσης που προκαλείται από ουσίες που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα κατά τη λειτουργία διάφορων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και με θέματα των πετρελαιοειδών με στόχο να διασφαλίζεται η προστασία της ασφάλειας και της υγείας του κοινού και η προστασία του περιβάλλοντος.

4. Κλάδος Ποιότητας Αέρα

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα ασχολείται με τη συνεχή παρακολούθηση των επιπέδων διάφορων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα καθώς και την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της υγείας και ευημερίας των πολιτών, η προστασία της βλάστησης και γενικότερα του περιβάλλοντος.

5. Κλάδος Ακτινοπροστασίας

Βασική επιδίωξη του Κλάδου Ακτινοπροστασίας είναι η διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και του κοινού από τους κινδύνους που πηγάζουν από τη χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες, όπως στην ιατρική, στη βιομηχανία, στις κατασκευές, στη γεωργία, στην έρευνα καθώς και από κινδύνους που πιθανόν να δημιουργούνται από ραδιενέργεια στο περιβάλλον. Ο Κλάδος ασχολείται, επίσης, με τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων, την παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, την προετοιμασία για την αποφυγή και αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών από ακτινοβολίες και ραδιολογικά/πυρηνικά ατυχήματα καθώς και με τη μεταφορά και διακίνηση ραδιενεργών υλικών.

Β. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2013

1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.1. Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας

Μια από τις βασικές δραστηριότητες του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία είναι η διεξαγωγή επιθεωρήσεων για τον έλεγχο της τήρησης των προνοιών της εργατικής νομοθεσίας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος για βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους και προστασία άλλων προσώπων που τυχόν επηρεάζονται.

Μέσω του ετήσιου προγραμματισμού και συντονισμού από τον Τομέα Ασφάλειας και Υγείας, κατά τη διάρκεια του 2013 πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις σε διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας καθόλη τη διάρκεια του έτους καθώς και συγκεκριμένες στοχευμένες δραστηριότητες και εκστρατείες επιθεωρήσεων.

Οι επιθεωρήσεις, που διεξήχθησαν καθόλη τη διάρκεια του 2013, αφορούσαν κυρίως τον έλεγχο των κινδύνων στον κατασκευαστικό τομέα, τον έλεγχο των κινδύνων σε νοσοκομεία και κλινικές, τον έλεγχο της χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων, τον έλεγχο της εφαρμογής κατάλληλου συστήματος διαχείρισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας, καθώς και επιθεωρήσεις για την προώθηση της διαβούλευσης και συμμετοχής των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

Καθόλη τη διάρκεια του 2013 πραγματοποιήθηκε, επίσης, η εκστρατεία της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με θέμα τον έλεγχο των ψυχοκοινωνικών κινδύνων σε νοσηλευτήρια, εστιατόρια, ξενοδοχεία και επιχειρήσεις μεταφορών.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το ετήσιο Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν, σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, στοχευμένες εκστρατείες σε συγκεκριμένους τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων που περιελάμβαναν τις Βιομηχανίες Μετάλλου, Χημικών, Μη Μεταλλικών Ορυκτών, Τροφίμων, τον Κατασκευαστικό Τομέα καθώς και τα Ξενοδοχεία, Εστιατόρια, Λούνα Παρκ και τους Παιχνιδότοπους. Όλες οι εκστρατείες του Προγράμματος Επιθεωρήσεων φαίνονται στο **Παράρτημα ΙΙ**. Για την καλύτερη διεξαγωγή των εκστρατειών αυτών ετοιμάστηκαν ειδικά ερωτηματολόγια, ενημερωτικό υλικό και οδηγίες που διαβιβάστηκαν στους διαφόρους εμπλεκόμενους φορείς και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Επίσης, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμμετείχε μαζί με άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες στην προγραμματισμένη Κοινή Ευρωπαϊκή Αστυνομική Επιχείρηση της Αστυνομίας Κύπρου με θέμα τον εντοπισμό υπόπτων κλοπής μετάλλων “Action Day on Metal Theft”. Την ημέρα διεξαγωγής της εν λόγω επιχείρησης διεξήχθηκαν παγκυπρίως επιθεωρήσεις, σε 20 υποστατικά ανακύκλωσης μετάλλων.

Κατά τη διάρκεια του 2013, οι Επιθεωρητές διεξήγαγαν συνολικά 4.094 επιθεωρήσεις για θέματα ασφάλειας και υγείας σε χώρους εργασίας που υπόκεινται στις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας. Κατά το 2012 είχαν πραγματοποιηθεί συνολικά 4.642 επιθεωρήσεις για θέματα ασφάλειας και υγείας. Στον Πίνακα του **Παραρτήματος ΙΙΙ** φαίνονται αναλυτικά κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία οι επιθεωρήσεις υποστατικών του 2013.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος IV** φαίνονται στοιχεία (κατά επαρχία και κατά οικονομική δραστηριότητα) των 29.099 υποστατικών που χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίας, επιθεωρούνται συστηματικά και ήταν καταχωρισμένα μέχρι τις 31.12.2013 στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος. Στον Πίνακα του **Παραρτήματος V** φαίνονται τα στοιχεία των νέων υποστατικών που καταχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2013, τα οποία ανέρχονται σε 2.401. Κατά το 2012 είχαν καταχωρηθεί στο Μηχανογραφημένο Σύστημα 2.749 νέα υποστατικά.

1.1.1. Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων

Κατά τη διάρκεια του 2013, μετά από την εξέταση σχετικών αιτήσεων και επιτόπια επιθεώρηση, εκδόθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 31 Πιστοποιητικά Εγγραφής Εργοστασίων, σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο Κεφ. 134 και 13 σχετικές Βεβαιώσεις Καταλληλότητας. Τα Πιστοποιητικά Εγγραφής και οι Βεβαιώσεις Καταλληλότητας εκδίδονται εφόσον κατά τη διάρκεια των σχετικών επιθεωρήσεων που διενεργούν Επιθεωρητές Εργασίας, διαπιστώνεται ότι στους χώρους εργασίας τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις της σχετικής Νομοθεσίας που αφορά σε θέματα ασφάλειας και υγείας. Κατά το έτος 2012 εκδόθηκαν 70 Πιστοποιητικά Εγγραφής και 13 Βεβαιώσεις Καταλληλότητας.

1.2. Ποινικές Διώξεις

Εντός του 2013 ολοκληρώθηκε η εκδίκαση 31 υποθέσεων για παραβάσεις Εργατικών Νόμων που αφορούσαν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και άλλων προσώπων που επηρεάστηκαν από την εκτέλεση των εργασιών. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν στους καταδικασθέντες το 2013 ανήλθαν συνολικά σε €98.350 σε σύγκριση με €167.000 για το 2012 που αφορούσαν την εκδίκαση 42 υποθέσεων. Επίσης, εντός του 2013, σε δύο περιπτώσεις θανατηφόρων ατυχημάτων επιβλήθηκε ποινή τριών μηνών και δύο μηνών φυλάκισης, αντίστοιχα.

Ο αριθμός των υποθέσεων και οι νομοθεσίες, με βάση τις οποίες προσήχθησαν οι παραβάτες στο Δικαστήριο, καθώς και οι χρηματικές ποινές που τους επιβλήθηκαν κατά το 2013 σε σύγκριση με τα έτη 2010-2012, φαίνονται στον Πίνακα 1 του **Παραρτήματος VI**. Εντός του 2013 συντάχθηκαν, επίσης, συνολικά 29 νέοι φάκελοι ποινικής δίωξης, οι οποίοι διαβιβάστηκαν στους εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας για έγκριση και προώθηση της ποινικής δίωξης των κατηγορουμένων. Κατάλογος των Νόμων και Κανονισμών με βάση τους οποίους συντάχθηκαν οι φάκελοι ποινικής δίωξης που προωθήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία το 2013, φαίνονται στον Πίνακα 2 του **Παραρτήματος VI**.

Επίσης, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε 12 Ανακοινώσεις, στις οποίες αναφέρονταν οι καταδίκες φυσικών ή νομικών προσώπων για παραβάσεις της Νομοθεσίας για την «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία» που επιβλήθηκαν από τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Οι Ανακοινώσεις αυτές δημοσιοποιήθηκαν μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και διαβιβάστηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για ενημέρωση του κοινού. Επιπρόσθετα, τα στοιχεία των καταδικασθέντων με τις αποφάσεις των Δικαστηρίων στάλθηκαν και στην Αστυνομία για ενημέρωση των ποινικών μητρώων των προσώπων αυτών.

Για σκοπούς καθοδήγησης των Επιθεωρητών με σκοπό την ορθή λήψη καταθέσεων από παραπονούμενους, μάρτυρες ή ύποπτους ετοιμάστηκε ειδικός Οδηγός Λήψης Καταθέσεων. Ο Οδηγός έχει ως βασικό στόχο τη λήψη καταθέσεων με βάση τους Δικαστικούς Κανόνες, ώστε να υπάρχει συστηματοποίηση στις μεθόδους ανάκρισης μειώνοντας έτσι την πιθανότητα απόρριψης των καταθέσεων από τα Δικαστήρια.

1.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων

1.3.1. Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας

Κατά το έτος 2013 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 1.538 Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Στα **Παραρτήματα VII – XIV** παρουσιάζεται ανάλυση της πιο πάνω κατηγορίας εργατικών ατυχημάτων, ως ακολούθως:

- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος VII** φαίνεται ανάλυση των ατυχημάτων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, φύλο, ηλικία, βαθμό τραύματος και αιτία ατυχήματος.

- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος VIII** τα ατυχήματα ταξινομούνται κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Όπως φαίνεται από το Διάγραμμα αυτό, ο μεγαλύτερος αριθμός ατυχημάτων για το 2013 παρουσιάζεται στον τομέα των Ξενοδοχείων/Εστιατορίων με ποσοστό 21.07% και ακολουθούν οι τομείς της Μεταποίησης με ποσοστό 19,90% και των Κατασκευών με ποσοστό 16,25%.

- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος IX** τα ατυχήματα αναλύονται ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και κατά επαρχία.

- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος X** αναλύονται τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του έτους 2013 κατά επαρχία, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και αιτία. Στο Παράρτημα αυτό παρουσιάζονται, εκτός από τα ατυχήματα που συνέβησαν σε εργοδοτούμενα και αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, τα ατυχήματα που συνέβησαν σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία, καθώς επίσης ατυχήματα που συνέβησαν σε τρίτα πρόσωπα εκτός εργασίας, αλλά προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία. Δεν έχουν γνωστοποιηθεί οποιαδήποτε θανατηφόρα ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία τους.

- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XI** παρουσιάζεται σε μορφή γραφικής παράστασης ο ετήσιος αριθμός εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2003-2013.

- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XII** φαίνεται ο ετήσιος αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2003-2013.

- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XIII** καταδεικνύονται τα εργατικά ατυχήματα του 2013, αναλύονται κατά αιτία και ταξινομούνται σε πέντε βασικές κατηγορίες (κτήρια / εγκαταστάσεις, μηχανήματα/εξοπλισμός, μέσα μεταφοράς, υλικά/ουσίες και άλλα αίτια).

- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIV** και στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XV** φαίνεται ο Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων [(αριθμός ατυχημάτων) / (αριθμός απασχολουμένων) x 100.000] για το 2013, καθώς και οι επιμέρους Δείκτες Συχνότητας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας για το 2013.

1.3.1.1 Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα

Κατά το έτος 2013 συνέβησαν 7 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους που είχαν ως αποτέλεσμα το θάνατο 8 προσώπων, καθότι το ένα από αυτά ήταν διπλό. Τα ατυχήματα αυτά αναλύονται στον Πίνακα του **Παραρτήματος Χ**. Σημειώνεται σχετικά ότι επειδή κατά το έτος 2013 γνωστοποιήθηκε 1 θανατηφόρο ατύχημα, το οποίο συνέβηκε κατά το έτος 2012, στον Πίνακα του Παραρτήματος VII και στο Διάγραμμα του Παραρτήματος XII φαίνονται 9 αντί 8 θανατηφόρα ατυχήματα που ουσιαστικά αναφέρονται στον αριθμό των θυμάτων.

Επιπρόσθετα, κατά το έτος 2013 συνέβησαν άλλα 6 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, ως ακολούθως:

(α)	Σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας	3
(β)	Σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή	1
(γ)	Σε πρόσωπα εκτός εργασίας (προέκυψαν από δραστηριότητες στην εργασία)	2

Τα πιο πάνω ατυχήματα αναλύονται επίσης στον Πίνακα του **Παραρτήματος Χ**.

1.3.1.2 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων

Ως «Δείκτης Συχνότητας», ορίζεται ο αριθμός των ατυχημάτων ανά 100.000 απασχολούμενα πρόσωπα. Ο Δείκτης αυτός αποτελεί το πιο ασφαλές συγκρίσιμο στοιχείο για εξέταση και ανάλυση του θέματος που αφορά τα επίπεδα προόδου στον τομέα αυτό, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

1.3.1.2.1 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων Έτους 2013

Όπως φαίνεται στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIV** και στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XV**, ο Μέσος Όρος Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων που συνέβησαν σε *εργοδοτούμενα πρόσωπα* κατά τη διάρκεια της εργασίας τους για το έτος 2013 ήταν 496,67. Σημειώνεται ότι πρόκειται για *προκαταρκτικό* και όχι τελικό αποτέλεσμα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο «Αριθμός των Εργοδοτούμενων Προσώπων», που χρησιμοποιείται για υπολογισμό του Δείκτη Συχνότητας, βασίζεται στον μέσο όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι στα συνολικά αποτελέσματα (*Μέσο Όρο*) του έτους, τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης.

Στο διάγραμμα του **Παραρτήματος XVI** παρουσιάζεται η Μεταβολή του Δείκτη Συχνότητας (Μέσος Όρος έτους) κατά την περίοδο 2003-2013, καθώς επίσης και του αριθμού των ατυχημάτων και των εργοδοτούμενων προσώπων κατά την ίδια περίοδο. Από τα στοιχεία του διαγράμματος συμπεραίνεται ότι κατά την περίοδο 2003-2013 σημειώθηκε μείωση του δείκτη συχνότητας κατά 43,04% και του αριθμού των ατυχημάτων κατά 26,27%.

1.3.1.2.2. Διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2012

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XVII** παρουσιάζονται οι διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων για το έτος 2012, οι οποίοι προέκυψαν μετά από τη χρήση των τελικών αποτελεσμάτων για το έτος 2012 (Μέσος όρος έτους) σε ό,τι αφορά τον αριθμό των εργοδοτουμένων προσώπων, σύμφωνα με την αντίστοιχη Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πιο πάνω πίνακα, ο διορθωμένος Μέσος Όρος Δείκτη Συχνότητας για το έτος 2012 ήταν 537,18.

Σημειώνεται ότι στην αντίστοιχη Ετήσια Έκθεση για το έτος 2012, στο **Παράρτημα XIV**, παρουσιάσθηκαν προκαταρκτικά αποτελέσματα.

1.3.2 Άλλα ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Επιπρόσθετα από τα 1538 ατυχήματα που αφορούσαν εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας, κατά το έτος 2013 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας ακόμη 185 ατυχήματα όπως αναλύεται πιο κάτω:

(α)	Ατυχήματα σε ***αυτοεργοδοτούμενα*** *πρόσωπα* κατά τη διάρκεια της εργασίας	11 (0,6%)[Σημ.]
(β)	Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα ***κατά τη διαδρομή*** από ή προς την εργασία τους	90 (5,2%)
(γ)	Ατυχήματα σε ***πρόσωπα εκτός εργασίας*** που **προέκυψαν από δραστηριότητες στην εργασία**	84 (4,9%)

Σημ: Το ποσοστό αναφέρεται στο γενικό σύνολο των 1723 ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

1.3.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων

Κατά το έτος 2013 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, όπως αναφέρονται πιο κάτω, συνολικά 12 επικίνδυνα συμβάντα που σχετίζονταν με περιστατικά σε χώρους εργασίας.

Επαρχία	Κατηγορία Επικίνδυνου Συμβάντος	Αριθμός Επικίνδυνων Συμβάντων
Λευκωσία	Πυρκαγιά / έκρηξη	5
	Κατάρρευση κατασκευής	3
	Επαφή με εναέριες ηλεκτρικές γραμμές	1
	Κατάρρευση ικριώματος	1
	Ηλεκτρικό βραχυκύκλωμα	1
Λάρνακα	Κατάρρευση κατασκευής	1
	ΣΥΝΟΛΟ	**12**

1.4. Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών

Η Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών συνέχισε τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας σε χώρους εργασίας, όπου υπήρχε η πιθανότητα έκθεσης των εργαζομένων σε βλαπτικούς για την υγεία παράγοντες. Οι διερευνήσεις έγιναν από τον Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τους Λειτουργούς του Τμήματος. Οι διερευνήσεις αυτές είχαν σκοπό τον έλεγχο των εκτιμήσεων του κινδύνου και των μέτρων προστασίας και πρόληψης που

απαιτούνται, τόσο για σκοπούς συμμόρφωσης προς την κείμενη νομοθεσία όσο και για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας και με απώτερο στόχο την πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών.

Μέσα από τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων στους χώρους εργασίας καθώς και από την πληροφόρηση που εξασφαλίστηκε από το Αρχείο Καρκίνου του Υπουργείου Υγείας και το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, κατά τη διάρκεια του 2013, εντοπίστηκαν και καταγράφηκαν 9 νέες περιπτώσεις πιθανών επαγγελματικών ασθενειών. Τα περιστατικά αυτά αφορούσαν την ασθένεια του μεσοθηλίωματος. Τα συγκεκριμένα περιστατικά θα κωδικοποιηθούν και θα αποσταλούν στην EUROSTAT, στο πλαίσιο του προγράμματος καταγραφής επαγγελματικών ασθενειών EODS. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο δειγματοληπτικής καταγραφής περιπτώσεων αιτητών επιδόματος ασθενείας από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχουν εντοπιστεί 40 περιπτώσεις ασθενειών, οι οποίες θα τύχουν σταδιακής διερεύνησης για τυχόν επαγγελματική προέλευση σε μεταγενέστερο στάδιο.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας υλοποιεί το Σχέδιο Δράσης που έχει ετοιμαστεί για την Εγκαθίδρυση και Λειτουργία Συστήματος Επιτήρησης της Υγείας των Εργοδοτουμένων. Σύμφωνα με το Σχέδιο αυτό, θα συνεχίσει η διαδικασία διαβούλευσης επί του προσχεδίου Κανονισμών για την επιτήρηση της υγείας των εργοδοτουμένων με τους κοινωνικούς εταίρους. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας καταβάλλει προσπάθειες για χρηματοδότηση ενός ταχύρρυθμου προγράμματος εκπαίδευσης ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων πάνω σε θέματα επαγγελματικής υγείας στο πλαίσιο Ευρωπαϊκού προγράμματος Δια Βίου Μάθησης.

Επίσης, συνεχίζεται η έγκριση Παροχέων που παρέχουν εκπαίδευση σε προγράμματα κατάρτισης πρώτων βοηθειών για τους εργαζομένους σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών που ρυθμίζουν τα θέματα πρώτων βοηθειών στους χώρους εργασίας.

1.5. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης

Σύμφωνα με τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002, ο κάθε εργοδότης ή το κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο οφείλει να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία, ανάλογα, των εργοδοτουμένων του ή άλλων προσώπων, που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες στην εργασία, του ιδίου και να λαμβάνει τα κατάλληλα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα. Στην περίπτωση που η πρόληψη των κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί από τον ίδιο ή μέσω ενός ή περισσοτέρων εργοδοτουμένων του, ο εργοδότης ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να απευθυνθεί σε Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ). Οι παροχείς των εν λόγω Υπηρεσιών, σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς, πρέπει να είναι εγκεκριμένοι από τον Αρχιεπιθεωρητή.

Κατά το 2013 συνεχίστηκε η εξέταση των αιτητών για έγκριση ή επανέγκριση προσώπων ως ΕΞΥΠΠ. Στο πλαίσιο εξέτασης της κάθε αίτησης ξεχωριστά, εξετάστηκε η επάρκεια του κάθε αιτητή σε γνώσεις, εκπαίδευση και εμπειρία σε θέματα προστασίας και πρόληψης των κινδύνων καθώς και η γνώση του στην κυπριακή νομοθεσία που αφορά την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία. Το 2013, εγκαινιάστηκε ο θεσμός της διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων για διαπίστωση της πολύ καλής γνώσης της νομοθεσίας αυτής από το ίδιο το Τμήμα. Σημειώνεται ότι η αποδεδειγμένη πολύ καλή γνώση της νομοθεσίας που διέπει τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία αποτελεί μέρος των Ελάχιστων Απαιτούμενων Προσόντων για έγκριση. Οι σχετικές γραπτές εξετάσεις διεξήχθηκαν τον Μάιο και τον Δεκέμβριο του 2013.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, υπό την ιδιότητα του ως Αρχιεπιθεωρητής, παραχώρησε 21 εγκρίσεις κατά τη διάρκεια του 2013, οι οποίες αφορούσαν αρχική έγκριση ή επανέγκριση υφιστάμενων Εγκεκριμένων Προσώπων. Επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους, 8 αιτήσεις απορρίφθηκαν επειδή δεν ικανοποιούνταν τα Ελάχιστα Απαιτούμενα Προσόντα ή λόγω μη προσκόμισης όλων των απαιτούμενων εγγράφων από τον αιτητή, ενώ στο τέλος του έτους 4 αιτήσεις εβρίσκονταν σε εκκρεμότητα, αφού αναμένονταν επιπρόσθετα στοιχεία από τους αιτητές. Στις 31.12.2013, το Μητρώο Εγκεκριμένων Προσώπων περιείχε συνολικά 87 Εγκεκριμένους Παροχείς Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης.

1.6. Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών

1.6.1. Κοινή Δήλωση Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των κατασκευών

Στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των εισηγήσεων των Ομάδων Εργασίας που άρχισε να υλοποιείται το 2013. Στο πλαίσιο του Σχεδίου αυτού, το ΤΕΕ προώθησε σχετικές ενέργειες, λαμβάνοντας υπ' όψη τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τις Ομάδες Εργασίας, ως ακολούθως:

Ομάδα Εργασίας 1: Ενσωμάτωση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στις διαδικασίες ανάθεσης της μελέτης και εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων. (Συντονιστής: Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου).

(α) Προωθήθηκε σχετική πρόταση στο Γενικό Λογιστήριο, αρμόδια αρχή Δημόσιων Συμβάσεων, η οποία και υιοθετήθηκε για την τροποποίηση των «Προτύπων Εγγράφων Διαγωνισμού για Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων Μελετητών Οικοδομικών Έργων», ώστε να είναι ξεκάθαρες οι ευθύνες και τα καθήκοντα των Μελετητών και των Συντονιστών για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας όταν εκπονείται η μελέτη του έργου, κατά την υπογραφή Δημόσιων Συμβάσεων.

(β) Μέσω διαβούλευσης με την Μικτή Επιτροπή Δομικών Συμβολαίων Κύπρου (ΜΕΔΣΚ) και τη Μόνιμη Επιτροπή Τεχνικών Έργων (ΜΕΤΕ), προωθείται τροποποίηση των Συμβολαίων, που διαθέτουν οι Επιτροπές αυτές, για την ανάθεση της εκτέλεσης εργασιών στον ιδιωτικό τομέα.

(γ) Προωθείται τροποποίηση των Συμβολαίων εκτέλεσης έργων του δημοσίου μέσω διαβούλευσης με αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα και Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.

Ομάδα Εργασίας 2: Προώθηση συνεχούς εκπαίδευσης, κατάρτισης και πληροφόρησης στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία όλων των εργαζομένων στον τομέα των κατασκευών. (Συντονιστής: Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου).

Προωθήθηκε σχετική πρόταση για την συμπερίληψη των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία στα πρότυπα επαγγελματικών προσόντων, η οποία και έχει υιοθετηθεί.

Ομάδα Εργασίας 3: Θέσπιση κριτηρίων πάνω σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία για την εγγραφή νέων μελών ή την ανανέωση της υφιστάμενης επαγγελματικής άδειας των

Μηχανικών από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου. (Συντονιστής: Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου).

Προωθήθηκε σχετική πρόταση για να περιληφθεί ανάλογη πρόνοια στον υπό τροποποίηση Νόμο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου.

Ομάδα Εργασίας 4: Θέσπιση κριτηρίων σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία για την εγγραφή νέων μελών ή την ανανέωση της υφιστάμενης επαγγελματικής άδειας των Εργοληπτών από το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών. (Συντονιστής: Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών).

Προωθήθηκε σχετική πρόταση για να περιληφθεί ανάλογη πρόνοια στον υπό τροποποίηση Νόμο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων.

Ομάδα Εργασίας 5: Συνεργασία για την αποτελεσματική επιτήρηση και εφαρμογή της νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στον τομέα των Κατασκευών. (Συντονιστής: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας).

Γίνεται διαβούλευση με το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών για την υιοθέτηση κοινού Εντύπου με το Συμβούλιο για τη γνωστοποίησης των εργοταξίων.

1.6.2. Ασφάλεια και Υγεία στην Κατασκευή Έργων Αποχετευτικών Συστημάτων και Υδατοπρομήθειας

Στο πλαίσιο της εκστρατείας επιθεώρησης εργοταξίων Απριλίου – Ιουνίου 2013, πραγματοποιήθηκαν δύο ημερίδες στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού, με στόχο την ενημέρωση των συντελεστών των υπό κατασκευή έργων αποχετευτικών συστημάτων και συστημάτων υδατοπρομήθειας, για τις πρόνοιες της νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία. Στις συναντήσεις παρευρέθηκαν από όλη την Κύπρο, στελέχη κυβερνητικών τμημάτων, οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα και εκπρόσωποι μελετητικών ή/και εργοληπτικών επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, στις οποίες είχε ανατεθεί η μελέτη ή/και επίβλεψη ή/και εκτέλεση των έργων αυτών, καθώς επίσης και οι διορισμένοι Συντονιστές για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης και κατά την εκτέλεση των έργων.

1.7. Εργασίες με Αμίαντο

1.7.1. Άδειες για εκτέλεση εργασίας σχετικής με μόνωση ή επάλειψη αμιάντου

Σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμούς του 2006, εντός του 2013, επανεγκρίθηκαν 3 εταιρείες για εκτέλεση εργασίας σχετικής με μόνωση ή επάλειψη αμιάντου.

1.7.2. Σχέδια Εργασίας

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμούς του 2006, το Τμήμα εντός του 2013 ενέκρινε, πριν από την έναρξη των εργασιών με αμίαντο, ειδικά Σχεδία Εργασίας, τα οποία υποβλήθηκαν μαζί με την γραπτή ειδοποίηση για εργασίες με αμίαντο.

1.7.3. Καθοδηγητικοί Ειδικοί Όροι και Έντυπο Γραπτής Ειδοποίησης για εργασίες με αμίαντο

Για σκοπούς διευκόλυνσης της συμμόρφωσης με τη σχετική νομοθεσία, των συντελεστών που εμπλέκονται στον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό και την εκτέλεση εργασιών με αμίαντο ή αμιαντούχα υλικά, ετοιμάστηκαν σχετικοί Καθοδηγητικοί Ειδικοί Όροι καθώς επίσης και ειδικό Έντυπο Γραπτής Ειδοποίησης για εργασίες με αμίαντο. Τα έγγραφα αυτά στάλθηκαν σε όλους τους εμπλεκόμενους οργανισμούς και φορείς και είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

1.8. Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Τελικής Έγκρισης

Κατά τη διάρκεια του 2013 εξετάστηκαν και τέθηκαν ειδικοί όροι για τα θέματα ασφαλείας και υγείας στην εργασία σε 720 συνολικά αιτήσεις που αφορούσαν Πολεοδομικές Άδειες, Άδειες Οικοδομής και Πιστοποιητικά Έγκρισης υποστατικών, τα οποία προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίες ή/και οικιστικές μονάδες. Επίσης, ετοιμάστηκαν σχετικοί τυπικοί όροι για τις Πολεοδομικές Άδειες και Άδειες Οικοδομής, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας για σκοπούς πληροφόρησης και διευκόλυνσης των αιτητών και των μελετητών, προς συμμόρφωση με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

1.9. Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2013 – 2014 για προστασία από Γλιστρήματα και Παραπατήματα στο ίδιο επίπεδο

Η Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επιτροπή SLIC) καθιέρωσε σε θεσμό τη διοργάνωση Εκστρατειών Διαφώτισης και Επιθεώρησης με στόχο την ομοιόμορφη πληροφόρηση/ενημέρωση των επηρεαζόμενων / ενδιαφερομένων σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την ομοιόμορφη επιθεώρηση των χώρων εργασίας.

Το 2013 - 2014 η Εκστρατεία είναι αφιερωμένη στην πρόληψη των κινδύνων για την προστασία από τα γλιστρήματα και παραπατήματα στο ίδιο επίπεδο.

Κατά τη διάρκεια του 2013 η Ομάδα Εργασίας της Επιτροπής ετοίμασε το ενημερωτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί από τα Κράτη Μέλη για υλοποίηση της Εκστρατείας το 2014.

1.10. Λειτουργοί Ασφάλειας

Σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2011, κάθε εργοδότης, ο οποίος εργοδοτεί περισσότερα από διακόσια πρόσωπα, πρέπει να διορίσει Λειτουργό Ασφάλειας που να ασχολείται επί πλήρους απασχόλησης με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στις εγκαταστάσεις τού συγκεκριμένου εργοδότη. Ο Λειτουργός Ασφάλειας πρέπει, μεταξύ άλλων, να επιθεωρεί τους χώρους εργασίας, να έχει τη δυνατότητα να αντιλαμβάνεται τους κινδύνους, να οργανώνει και να ελέγχει το Σύστημα Διαχείρισης των Κινδύνων, να ετοιμάζει γραπτές εκτιμήσεις κινδύνων, να λαμβάνει μέρος στις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας και να εκπαιδεύει τους εργοδοτουμένους σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Το 2013 εγκρίθηκαν, αφού αξιολογήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις που υποβλήθηκαν, 10 νέοι Λειτουργοί Ασφάλειας. Ο συνολικός αριθμός των Λειτουργών Ασφάλειας, των οποίων έχει εγκριθεί ο διορισμός, ανερχόταν μέχρι το τέλος του 2013 σε 119.

1.11. Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Το Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία έχει τις ακόλουθες κύριες δραστηριότητες:

(α) Διοργάνωση ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης, σεμιναρίων και διαλέξεων καθώς και άλλων δραστηριοτήτων διαφώτισης.

(β) Υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το προσωπικό του Τμήματος με βάση το Σχέδιο Δράσης του Πυρήνα Μάθησης που καταρτίζεται ύστερα από τη Διάγνωση των Αναγκών Μάθησης.

(γ) Εκπαίδευση νεοεισερχόμενων Επιθεωρητών και Λειτουργών του Τμήματος.

(δ) Διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και των Εκστρατειών Διαφώτισης και Επιθεώρησης, που οργανώνονται στο πλαίσιο της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ε) Ανάπτυξη, εκτύπωση και διανομή διαφωτιστικού έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού που αποσκοπεί στη διαφώτιση των εργοδοτών, των εργαζομένων και του κοινού.

(στ) Ενσωμάτωση των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε άλλους Τομείς Πολιτικής, όπως είναι η Εκπαίδευση.

(ζ) Διοργάνωση ή συνδιοργάνωση Διαγωνισμών για ευαισθητοποίηση σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία για το 2013 περιγράφονται αναλυτικά πιο κάτω:

1.11.1. Εκπαιδευτικά Προγράμματα και άλλες Δραστηριότητες Διαφώτισης και Προώθησης των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης κατά το 2013 περιλάμβαναν:

(α) τη διοργάνωση, ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς, προγραμμάτων κατάρτισης/σεμιναρίων/ενημερωτικών συναντήσεων που απευθύνονταν σε:

- Μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (σε συνεργασία με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις και την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης αντίστοιχα)
- Νεοεισερχομένους στη Δημόσια Υπηρεσία
- Ανέργους
- Εργαζομένους στη Δημόσια Υπηρεσία και σε ιδιωτικές εταιρείες
- Λειτουργούς Ασφάλειας
- Εγκεκριμένα Πρόσωπα Παροχής Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης

Συνολικά, κατά το 2013 λειτουργοί του Τμήματος έδωσαν διαλέξεις διάρκειας 173 ωρών σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, σε 67 προγράμματα κατάρτισης / σεμινάρια / ενημερωτικές συναντήσεις, στα οποία συμμετείχαν 2.530 άτομα.

(β) Τη διοργάνωση άλλων εκδηλώσεων όπως:

- Την Τελετή Λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας 2013 κατά την οποία έγινε και η απονομή των Βραβείων του Διαγωνισμού Αφίσας 2013, του Διαγωνισμού σχολικών παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2013 και του Εθνικού Διαγωνισμού Καλής Πρακτικής 2013 σε επιχειρήσεις
- Την Παγκύπρια Συνδιάσκεψη 2013, και
- Τη Διευρυμένη Συνάντηση Κοινωνικών Εταίρων.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, αξιοσημείωτα είναι τα ακόλουθα:

1.11.2. Εκπαίδευση μελών Επιτροπών Ασφάλειας του Δημόσιου Τομέα

Σε συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), το 2013 οργανώθηκαν 4 εργαστήρια για 83 μέλη Επιτροπών Ασφάλειας του Δημόσιου Τομέα, διάρκειας 6 ωρών το κάθε ένα. Στα εργαστήρια αυτά οι συμμετέχοντες έτυχαν βασικής εκπαίδευσης σχετικά με τα καθήκοντά τους ως μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας, με τους κυριότερους κινδύνους που εντοπίζονται στους χώρους εργασίας και με τη διαδικασία εκτίμησης των κινδύνων.

1.11.3. Διαγωνισμός Αφίσας 2013

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για ενδέκατη συνεχή χρονιά, διοργάνωσε τον Διαγωνισμό Αφίσας 2013 με θέμα «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία», μεταξύ των μαθητών της Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών αναφορικά με την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αθλοθέτησε, όπως κάθε χρόνο, βραβεία για τον Διαγωνισμό και η απονομή των εν λόγω βραβείων στις τρεις καλύτερες συμμετοχές έγινε κατά τη διάρκεια της Τελετής Λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας. Επιπρόσθετα, η αφίσα στην οποία απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο εκτυπώθηκε σε μέγεθος Α3, προκειμένου να αξιοποιηθεί για προβολή των θεμάτων ασφάλειας και υγείας σε σχολεία και χώρους εργασίας.

1.11.4. Εκδόσεις

Στη διάρκεια του 2013 ανατυπώθηκε αριθμός εκδόσεων και εκδόθηκαν τα ακόλουθα τρία νέα έντυπα:

1. Ασφάλεια και Υγεία κατά την εργασία σε εξοπλισμό με Οθόνες Οπτικής Απεικόνισης
2. Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων
3. Κυριότεροι Κίνδυνοι στις Γεωργικές Εργασίες.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει εκδώσει μέχρι το τέλος του 2013, 115 ενημερωτικά έντυπα, τα οποία είναι καταχωρισμένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος και διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο.

1.11.5. Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία οργανώθηκε, από 21 έως 25 Οκτωβρίου, η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2012 - 2013, με θέμα **"ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ".**

Στις 25.10.2013 πραγματοποιήθηκε η τελετή λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2013.

Στη διάρκεια της τελετής λήξης έγινε η απονομή των Βραβείων Καλής Πρακτικής για το 2013, των Βραβείων του Διαγωνισμού Αφίσας 2013 και των Βραβείων για τον Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2013. Το πρώτο βραβείο του Διαγωνισμού Αφίσας πήρε μαθήτρια του Λυκείου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στη Δασούπολη, Λευκωσίας, το δεύτερο βραβείο πήρε μαθήτρια του Λυκείου Αραδίππου και το τρίτο βραβείο μοιράστηκαν 2 μαθητές του Λυκείου Ακροπόλεως Λευκωσίας. Στο Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής, βραβεύτηκαν το Δημοτικό Σχολείο Βορόκλινης και το ειδικό Σχολείο Λευκωσίας στην Προδημοτική / Δημοτική Βαθμίδα και το Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου στην Πάφο στη Γυμνασιακή Βαθμίδα.

Στις 25.10.2013 2013 πραγματοποιήθηκε και η Παγκύπρια Συνδιάσκεψη που ακολούθησε της τελετής λήξης, κατά την οποία έγιναν δύο παρουσιάσεις που αφορούσαν την Στρατηγική για την αναβάθμιση της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας και την αξιολόγηση της Στρατηγικής της Κύπρου για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 2007 - 2012 καθώς και ενημέρωση για τη νέα Στρατηγική 2013 – 2020.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία οι Λειτουργοί και οι Επιθεωρητές του Τμήματος ετοίμασαν και υλοποίησαν ειδικό πρόγραμμα που περιλάμβανε επισκέψεις σε χώρους εργασίας, συμμετοχή σε συνεδρίες Επιτροπών Ασφάλειας, συζήτηση με τους εργαζόμενους και διανομή διαφωτιστικού υλικού.

Στον Πίνακα που ακολουθεί δίνονται κατά επαρχία στοιχεία που αφορούν τις επισκέψεις σε χώρους εργασίας που έγιναν κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ασφάλειας 2013.

Επισκέψεις σε Χώρους Εργασίας

Επαρχία	Αριθμός επισκέψεων	Άτομα που συμμετείχαν
Λευκωσία	59	2.273
Λεμεσός	25	2.173
Λάρνακα	25	409
Πάφος	15	255
Αμμόχωστος	16	374
ΣΥΝΟΛΟ	**140**	**5.484**

Επίσης, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, μεταδόθηκαν ειδικά ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μηνύματα. Επιπρόσθετα, οι Λειτουργοί του Τμήματος έδωσαν συνεντεύξεις και συμμετείχαν σε ενημερωτικά προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Τέλος, οι Εργοδοτικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις δημοσίευαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στα ενημερωτικά τους έντυπα, άρθρα και άλλο διαφωτιστικό υλικό για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών στο πλαίσιο ειδικής διευθέτησης με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

1.11.6. Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής 2013

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διοργάνωσε τον Εθνικό Διαγωνισμό Βραβείων Καλής Πρακτικής στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία.

Το κάθε παράδειγμα καλής πρακτικής που υποβλήθηκε, έπρεπε, κατά το δυνατόν, να καταδεικνύει μια πραγματική αναγνωρίσιμη παρέμβαση για την πρόληψη των κινδύνων σε ένα χώρο εργασίας. Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού υποβλήθηκαν 14 παραδείγματα. Το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στην εταιρεία ΣΚΥΡΑ ΛΙΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ για το παράδειγμά της που αφορούσε την «Κατασκευή Συστήματος Δέσμευσης της Σκόνης».

1.11.7. Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων

Η Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων πραγματοποιήθηκε στις 13.9.2013 στη Λευκωσία.

Σκοπός της Συνάντησης ήταν:

- η ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2012 – 2013 που αφορούσε την «Πρόληψη των Κινδύνων με τη συμμετοχή όλων»
- η ενημέρωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2014-2015
- ο καθορισμός των δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν από τους ίδιους τους Εταίρους στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2014-2015, και
- η δημοσιοποίηση και προώθηση των καλών πρακτικών.

1.12. Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διατηρεί Εθνικό Δίκτυο Πληροφόρησης, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των Κοινωνικών Εταίρων και άλλων Οργανισμών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του, το Τμήμα εκπροσωπήθηκε σε τρεις συνεδρίες των Εστιακών Πόλων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία.

Στο πλαίσιο του προγράμματος Oira, το Τμήμα, μετά από συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, δεσμεύτηκε να αναπτύξει 2 νέα διαδραστικά εργαλεία εκτίμησης των κινδύνων για κάλυψη του τομέα των κρεοπωλείων και των εργασιών τροφοδοσίας.

1.13. Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την προαγωγή της υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP)

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως Εθνικός Εστιακός Πόλος του εν θέματι Δικτύου, έχει ως κύριες δραστηριότητες τις πιο κάτω:

1.13.1. Συμμετοχή σε διάφορα προγράμματα του δικτύου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμμετέχει σε εκστρατείες του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο που στόχο έχουν την πληροφόρηση και διάδοση μεθόδων και παραδειγμάτων καλής πρακτικής που προάγουν τη σωματική και ψυχική υγεία στην εργασία. Η Ευρωπαϊκή εκστρατεία του 2012 - 2013 είχε ως θέμα την προαγωγή της υγείας εργοδουμένων με χρόνια προβλήματα υγείας.

1.13.2. Συμμετοχή σε συναντήσεις των μελών των Εστιακών Πόλων του Δικτύου

Το Τμήμα μετέχει ενεργά στις συναντήσεις των μελών των Εστιακών Πόλων του Δικτύου, στις οποίες συζητούνται οργανωτικά θέματα, θέματα εσωτερικής διαχείρισης του Δικτύου, καθώς και η πορεία των διάφορων προγραμμάτων του Δικτύου αυτού.

1.14. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας αποτελούν σοβαρότατη μορφή ατυχημάτων, λόγω των καταστροφικών συνεπειών που μπορεί να έχουν, όχι μόνο πάνω στον άνθρωπο, αλλά και στο περιβάλλον. Γι' αυτό και έχει δοθεί ιδιαίτερη σημασία για την πρόληψη και αντιμετώπισή τους σε παγκόσμια κλίμακα.

1.14.1. Εφαρμογή Νομοθεσίας για Αντιμετώπιση των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Η Μονάδα Ελέγχου των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας εφαρμόζει τους περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Κανονισμούς του 2001 (Κ.Δ.Π. 507/2001). Επίσης, εφαρμόζει τους περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2006 (Κ.Δ.Π. 49/2006). Οι προαναφερθέντες Κανονισμοί εναρμονίζουν την Κυπριακή νομοθεσία με τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 96/82/ΕΚ (SEVESO II) και της Οδηγίας 2003/105/ΕΚ, που τροποποιεί την Οδηγία 96/82/ΕΚ, εκτός από τις πρόνοιες που σχετίζονται με τη χρήση γης και τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης, για τα οποία αρμοδιότητα έχουν, αντίστοιχα, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η Δύναμη Πολιτικής Άμυνας.

Οι Κανονισμοί στοχεύουν στην πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες και στον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Μονάδα Ελέγχου πραγματοποίησε επιθεωρήσεις σε όλες τις μονάδες που καλύπτονται από τους Κανονισμούς και συνεργάστηκε με τη Δύναμη Πολιτικής Άμυνας στο θέμα των Εξωτερικών Σχεδίων Επείγουσας Ανάγκης, καθώς και με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στα θέματα χωροθέτησης νέων μονάδων ή αναπτύξεων γύρω από υφιστάμενες μονάδες.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2013, η Μονάδα Ελέγχου προχώρησε, σε συνεργασία με ειδικό σύμβουλο, σε αξιολόγηση μίας αναθεωρημένης Έκθεσης Ασφάλειας υφιστάμενης μονάδας, η οποία υποβλήθηκε στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εντός του 2013.

1.14.2. Συναντήσεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων των Αρμοδίων Αρχών SEVESO

Η Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας συμμετείχε εντός του 2013 σε δύο συναντήσεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων των Αρμοδίων Αρχών SEVESO.

1.15 Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες

Τα ατυχήματα που σχετίζονται με υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου έχουν σοβαρές επιπτώσεις στους εργαζομένους στο θαλάσσιο περιβάλλον και στις εγκαταστάσεις. Την 28η Ιουνίου 2013 εκδόθηκε η Οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2013 για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η Οδηγία θεσπίζει ελάχιστες απαιτήσεις για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων κατά τη διάρκεια υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και τον περιορισμό των συνεπειών τέτοιων ατυχημάτων.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία για ασφάλεια και υγεία στην εργασία, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας μελέτησε τις Εκθέσεις Ασφάλειας που υποβάλλουν οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε υπεράκτιες δραστηριότητες αναζήτησης υδρογονανθράκων και συνεργάστηκε με άλλες εμπλεκόμενες Κυβερνητικές Υπηρεσίες.

1.16. Κλάδος Χημικών Ουσιών

Κατά τη διάρκεια του 2013 βασική επιδίωξη του Κλάδου Χημικών Ουσιών του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ήταν η εφαρμογή του περί Χημικών Ουσιών Νόμου του 2010 και των σχετικών Κανονισμών, καθώς και των Ευρωπαϊκών Κανονισμών με αρ. 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP) και 689/2008 (Εισαγωγές και Εξαγωγές Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων). Με τις πιο πάνω νομοθεσίες καθώς και με την εφαρμογή των προνοιών των Συμβάσεων του Ρότερνταμ που αφορά στις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων (Σύμβαση PIC) και της Στοκχόλμης που αφορά στους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (POPs) επιδιώκεται ο πλήρης έλεγχος των χημικών ουσιών, μειγμάτων και προϊόντων που περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες και παράγονται, εισάγονται, εξάγονται ή κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά. Επίσης κατά το 2013 στις αρμοδιότητες του Κλάδου Χημικών Ουσιών προστέθηκε και η επιτήρησης της αγοράς για εφαρμογή της νομοθεσίας που καθορίζει την επιτρεπόμενη συνολική περιεκτικότητα Πτητικών Οργανικών Ενώσεων (Π.Ο.Ε.) σε ορισμένα χρώματα, βερνίκια και προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων.

1.16.1. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση

Κατά τη διάρκεια του 2013, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έλαβε ενεργά μέρος, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, στις συναντήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών για τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς REACH και CLP, έτσι ώστε, να είναι σε θέση να ενημερώνει με τη σειρά του τον Κύπριο εισαγωγέα, παραγωγό και χρήστη για όλες τις νέες εξελίξεις και να εφαρμόζει συντονισμένα και σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία για Χημικά Προϊόντα. Επίσης, κατά την υπό αναφορά περίοδο, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας προέβη σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για σωστή παρακολούθηση των διεθνών προσπαθειών που έχουν αναληφθεί από τα Ηνωμένα Έθνη για κατάλληλο έλεγχο και διαχείριση χημικών προϊόντων (Strategic Approach to International Chemicals Management-SAICM).

1.16.2. Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των Κανονισμών REACH και CLP συνεχίστηκε και το 2013 η λειτουργία των δύο αντίστοιχων Καθοδηγητικών Γραφείων για παροχή πληροφόρησης στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις. Στη διάρκεια του 2013 η ενημέρωση των επιχειρήσεων εστιάστηκε στα ακόλουθα:

- διάθεση, δομή και περιεχόμενο των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας,
- ουσίες για την χρήση των οποίων απαιτείται αδειοδότηση από τον ECHA,
- ουσίες για τις οποίες υπάρχουν περιορισμοί στη χρήση,
- υποχρεώσεις καταχώρισης χημικών ουσιών και ειδικότερα αυτών που εισάγονται/παράγονται σε ποσότητα μεγαλύτερη των 100 τόνων ετησίως,
- υποχρεώσεις προκαταχώρισης χημικών ουσιών που εισάγονται για πρώτη φορά σε ποσότητες πέραν του 1 τόνου ετησίως,
- κοινοποίηση των επικίνδυνων χημικών ουσιών που εισάγονται / παράγονται στην Κύπρο,
- ορθή ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων χημικών προϊόντων σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP.

Κατά το 2013 απαντήθηκαν μέσω των Καθοδηγητικών Γραφείων περίπου 245 ερωτήματα που αφορούσαν στον Κανονισμό REACH και 200 που αφορούσαν στον Κανονισμό CLP. Για ενημέρωση των επηρεαζόμενων επιχειρήσεων για νέες εξελίξεις σχετικά με τα πιο πάνω θέματα, επικαιροποιήθηκαν δύο ενημερωτικά έντυπα σε σχέση με τους Κανονισμούς REACH και CLP ενώ εκδόθηκαν συνολικά τριάντα (30) Ανακοινώσεις ενημέρωσης του κοινού. Παράλληλα, διοργανώθηκαν από το ΤΕΕ ή υπήρξε συμμετοχή Λειτουργών του Κλάδου Χημικών Ουσιών με παρουσιάσεις, σε συνολικά 9 εκδηλώσεις όπου έγινε ενημέρωση για τα θέματα χημικών ουσιών.

Δύο από τις εκπροσωπήσεις αυτές αφορούσαν συμμετοχή σε ευρωπαϊκές δραστηριότητες: μια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή της νομοθεσίας στα Κράτη Μέλη και μια δεύτερη στο πλαίσιο εκπαιδευτικής διημερίδας του ECHA.

Στις 5.12.2013 διοργανώθηκε στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σεμινάριο με τίτλο «Ταξινόμηση, Επισήμανση και Συσκευασία Χημικών Ουσιών και Μειγμάτων» το οποίο απευθυνόταν σε παραγωγούς, εισαγωγείς, μεταγενέστερους χρήστες και άλλους εμπλεκόμενους στη διαχείριση επικίνδυνων χημικών προϊόντων. Στο σεμινάριο αναφέρθηκαν όλες οι εξελίξεις που αφορούν τη νομοθεσία για χημικές ουσίες και, ειδικότερα, οι υποχρεώσεις για την επισήμανση των επικίνδυνων προϊόντων και για τη μορφή και το περιεχόμενο των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας.

1.16.3. Επιθεωρήσεις, Ποινικές Διώξεις και Χημικές Αναλύσεις Δειγμάτων

Κατά το 2013, έγιναν 272 επιθεωρήσεις σε υποστατικά όπου παρασκευάζονται, αποθηκεύονται και διατίθενται διάφορα χημικά προϊόντα όπως:

- βιομηχανίες παραγωγής και αποθηκεύσεις χημικών προϊόντων
- καταστήματα λιανικού και χονδρικού εμπορίου χημικών προϊόντων (δομικά υλικά π.χ. τσιμέντα, βαφές, κόλλες, διαλύτες, καθαριστικά, προϊόντα περιποίησης αυτοκινήτων, χημικά προϊόντα κολυμβητικών δεξαμενών),
- υπεραγορές,
- καταστήματα παιχνιδιών, κοσμημάτων, ρούχων, ειδών βιβλιοπωλείου, και
- υποστατικά με άλλα προϊόντα που προορίζονται για πώληση στο ευρύ κοινό.

Στόχος των επιθεωρήσεων αυτών ήταν ο εντοπισμός χημικών προϊόντων που παράγονται ή εισάγονται στην Κύπρο και τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και ειδικότερα:

- δεν έχουν προκαταχωρισθεί / καταχωρισθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH,
- δεν έχουν κοινοποιηθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP,
- δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία ταξινόμηση, συσκευασία και σήμανση,
- δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία σύσταση ή το απαιτούμενο Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας,
- περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία.

Για έλεγχο των νομοθετικών περιορισμών στη χρήση συγκεκριμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών σε καταναλωτικά προϊόντα λήφθηκαν από την κυπριακή αγορά 152 δείγματα για χημικές αναλύσεις. Τα δείγματα αφορούσαν:

- Υφασμάτινα είδη (στολές εργασίας) για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε καρκινογόνες αζωχρωστικές ουσίες,
- Παιχνίδια, για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε φθαλικούς εστέρες (τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες),
- Ψευδοκοσμήματα, ρολόγια και άλλα είδη με μεταλλικά μέρη (ζώνες, αλυσίδες, στυλό), για έλεγχο του περιεχομένου και του ποσοστού μετανάστευσης νικελίου (ερεθιστική ουσία) και της περιεκτικότητάς τους σε κάδμιο (καρκινογόνος ουσία),
- Γόμες (κόλλες ταχείας δράσης - superglue) και μαρκαδόρους για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνους οργανικούς διαλύτες (βενζόλιο, τολουόλιο, χλωροφόρμιο) και
- Χλωρίνες για έλεγχο της αλκαλικότητας τους σε σχέση με τις υποχρεώσεις ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας.

Όλα τα μη - συμμορφούμενα προϊόντα που εντοπίστηκαν στην κυπριακή αγορά αποσύρθηκαν άμεσα. Επιπρόσθετα, τα μη-συμμορφούμενα προϊόντα καταχωρήθηκαν στο Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για Ασφάλεια Προϊόντων πλην Τροφίμων (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιεύτηκαν με σχετικές ανακοινώσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στον Κυπριακό Τύπο.

Στο Διάγραμμα και τους Πίνακες 1 και 2 του **Παραρτήματος XVIII** φαίνονται αναλυτικά τα στατιστικά στοιχεία για τις επιθεωρήσεις του Κλάδου Χημικών Ουσιών.

Επιπρόσθετα, εντός του 2013 προωθήθηκε η ποινική δίωξη μίας εταιρείας για παράβαση των διατάξεων της περί Χημικών Ουσιών Νομοθεσίας και των προνοιών των Κανονισμών REACH. Η εκδίκαση της υπόθεσης αναμένεται να γίνει εντός του 2014. Επιπρόσθετα, ολοκληρώθηκε η εκδίκαση άλλων 4 υποθέσεων (του 2012) και τα Επαρχιακά Δικαστήρια Λευκωσίας και Λάρνακας έκριναν ένοχες τις εταιρείες και επέβαλαν χρηματικές ποινές (Πίνακας 3) του **Παραρτήματος XVIII**.

1.16.4. Συλλογή Πληροφοριών για Χημικές Ουσίες στην Κύπρο

Στο πλαίσιο της συλλογής πληροφοριών για τις χημικές ουσίες που κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά και για κάλυψη των υποχρεώσεων της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης συλλέχθηκαν στοιχεία για τις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Για συγκεκριμένες χημικές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες και για τις οποίες ζητήθηκαν σχετικές πληροφορίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ECHA.
- Για χημικές ουσίες που εισάγονται στην Κύπρο από τρίτες χώρες και οι οποίες πιθανόν να μην έχουν προκαταχωρισθεί / καταχωρισθεί με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού REACH.
- Για επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μείγματα, για τα οποία ισχύουν περιορισμοί στη χρήση και έχουν εισαχθεί ή χρησιμοποιηθεί στην Κύπρο κατά το 2013 (εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 689/2008/ΕΚ).

Επίσης, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού 689/2008 εκδόθηκε μία (1) άδεια εισαγωγής ελεγχόμενων προϊόντων προς τρίτες χώρες.

1.16.5. Αρχείο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων (Chemicals Registry)

Σύμφωνα με την Περί Χημικών Ουσιών Νομοθεσία, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει οριστεί ως η αρμόδια αρχή επιφορτισμένη με τη συγκέντρωση των πληροφοριών, περιλαμβανομένης της χημικής σύνθεσης, για τα μείγματα που διατίθενται στην Κυπριακή αγορά και θεωρούνται επικίνδυνα, λόγω των επιπτώσεων τους στην υγεία ή λόγω των φυσικοχημικών τους επιπτώσεων. Στο πλαίσιο αυτά και σύμφωνα με το άρθρο 45 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1272/2008 (CLP), συλλέγονται πληροφορίες για την σύσταση των επικίνδυνων προϊόντων (χημικών μειγμάτων) που κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά με σκοπό την τήρηση αρχείου και τη δημιουργία βάσης δεδομένων. Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται η πλήρης και αναλυτική χημική σύνθεση των μειγμάτων που διατίθενται στην αγορά και τα οποία ταξινομούνται ως επικίνδυνα ανεξαρτήτως αν προορίζονται για το ευρύ κοινό ή για επαγγελματίες χρήστες. Η υποβολή των πληροφοριών πρέπει να γίνεται με την πρώτη εισαγωγή των προϊόντων στην Κύπρο, αποστέλλοντας συμπληρωμένα τα ειδικά έντυπα που έχουν ετοιμαστεί και αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

2. ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ, ΔΟΧΕΙΩΝ ΠΙΕΣΗΣ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ CE ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ

2.1. Μονάδα Μηχανημάτων και Δοχείων Πίεσης

Η Μονάδα Μηχανημάτων και δοχείων πίεσης λειτουργεί με προσωπικό τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος. Η Μονάδα εφαρμόζει εξειδικευμένα άρθρα της εργατικής νομοθεσίας, τα οποία αφορούν καθορισμένα/ους είδη/τύπους μηχανημάτων και δοχείων πίεσης, καλούμενα «Επιθεωρητέα Μηχανήματα». Κύρια δραστηριότητα της Μονάδας είναι η επιθεώρηση των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων. Άλλες δραστηριότητές της αφορούν κυρίως στη σύνταξη εκθέσεων και πιστοποιητικών επιθεώρησης, την τήρηση και παρακολούθηση της είσπραξης των τελών επιθεώρησης, τη σύνταξη, παρακολούθηση και διεκπεραίωση των ποινικών υποθέσεων που αφορούν επιθεωρητέα μηχανήματα, τη διερεύνηση των ατυχημάτων και των επικίνδυνων συμβάντων στα οποία εμπλέκονται επιθεωρητέα μηχανήματα, τη σύνταξη νέων νομοθεσιών, κ.λπ.

Η νομοθεσία, της οποίας την εφαρμογή για τα Επιθεωρητέα Μηχανήματα έχει η Μονάδα, περιλαμβάνει συγκεκριμένα άρθρα / κανονισμούς των ακόλουθων νομοθεσιών:

- Του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμο (Ν. 89(Ι)/1996), όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 158(Ι)/2001, 25(Ι)/2002, 41(Ι)/2003, 99(Ι)/2003 και 33(Ι)/2011).
- Του περί Εργοστασίων Νόμο, Κεφ. 134, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους Ν. 43/64, Ν. 32/72, Ν. 22/82, Ν. 25/89, Ν. 20/90, Ν. 220/91, Ν. 90(Ι)/96 και Ν. 113(Ι)/2013.
- Των περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμών του 1973 (Κ.Δ.Π. 161/73).
- Των περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στις εργασίες Λιμένων Κανονισμών του 1991 (Κ.Δ.Π. 349/91).

Επίσης η Μονάδα αυτή εφαρμόζει τα ακόλουθα Διατάγματα:

- Το περί Εργοστασίων (Τρόπος Ετοιμασίας Ατμολέβητα σε Κρύα Κατάσταση) Διάταγμα.
- Το περί Εργοστασίων (Έντυπα) Διάταγμα.
- Το περί Εργοστασίων (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2010 (Κ.Δ.Π. 260/2010 ημερ. 18.6.2010).
- Το περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στις Εργασίες Λιμένων (Αναγνώριση Αρμόδιων Προσώπων και Οργανώσεων) Διάταγμα του 2013 (Κ.Δ.Π. 352/2013 ημερ. 11.10.2013).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της πιο πάνω νομοθεσίας, η Μονάδα προσφέρει στους ιδιοκτήτες των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων εξειδικευμένες υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται περιλαμβάνουν την επιθεώρηση, τη δοκιμή και την εξέταση, πάντοτε όμως ανάλογα με τον τύπο του Επιθεωρητέου Μηχανήματος. Κάθε εγγεγραμμένο Επιθεωρητέο Μηχάνημα πιστοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Ο Επιθεωρητής εκδίδει στον ιδιοκτήτη του μηχανήματος Έκθεση Ελέγχου ή Πιστοποιητικό Δοκιμής και Εξέτασης, ανάλογα με την εργασία που εκτελεί.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIX** φαίνεται ανάλυση των επιθεωρήσεων των μηχανημάτων που διεκπεραιώθηκαν από τους Επιθεωρητές κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος για το έτος 2013.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XX** φαίνεται ανάλυση των καταχωρισμένων Επιθεωρητέων Μηχανημάτων στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος, όπως αυτά ήταν καταχωρημένα στις 31.12.2013.

Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται τα σχετικά άρθρα του περί Εργοστασίων Νόμου που έχουν εφαρμογή στα Επιθεωρητέα Μηχανήματα, η μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ δύο επιθεωρήσεων και ο αριθμός των επιθεωρήσεων που έγιναν το 2013 κατά κατηγορία μηχανήματος σε σύγκριση με το έτος 2012.

Είδος Μηχανήματος	**Αριθμός Επιθεωρήσεων**		**Μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ επιθεωρήσεων**	**Άρθρο του περί Εργοστασίων Νόμου αναφορικά με τη συχνότητα των επιθεωρήσεων**
	2013	**2012**		
Ανελκυστήρες και Αναβατόρια	411	547	6 μήνες	33(2)
Υδραυλικοί Ανυψωτήρες	1	7	12 μήνες	33(9)(c)
Γερανοί και άλλες Ανυψωτικές Συσκευές	469	360	14 μήνες	35(2)
Ατμολέβητες	345	340	14 - 18 μήνες	40(7)
Ατμοδέκτες	3	6	26 μήνες	41(4)
Αεροθάλαμοι	137	120	26 μήνες	42(5)
Περιλάβεια	2	0	6 μήνες	34
ΟΛΙΚΟ	**1.368**	**1.380**		

Στις 28.12.2012 δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και στις 31.8.2013 τέθηκαν σε πλήρη ισχύ οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμοί του 2012 (Κ.Δ.Π. 533/2012). Στο μεσοδιάστημα μέχρι τις 31.8.2013, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εξέτασε αιτήσεις που υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενα πρόσωπα για έγκριση ως Εξουσιοδοτημένοι Ελεγκτές Ανελκυστήρων και Συντηρητές Ανελκυστήρων. Από τις 31.8.2013 ισχύουν οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών των ανελκυστήρων για περιοδικό έλεγχο και συντήρηση, οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονται από τα πρόσωπα που εγκρίθηκαν από τον Αρχιεπιθεωρητή ως Εξουσιοδοτημένοι Ελεγκτές και Συντηρητές Ανελκυστήρων. Τα ονόματα των πιο πάνω επαγγελματικών ομάδων τηρούνται σε αντίστοιχα Μητρώα τα οποία δημοσιεύτηκαν με Γνωστοποίηση του Αρχιεπιθεωρητή στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και είναι καταχωρημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επίσης, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας προχώρησε στην ετοιμασία κριτηρίων δοκιμής, ελέγχου και απόρριψης εξαρτημάτων, μερών και συστημάτων ασφάλειας των ανελκυστήρων για κατάλληλη αξιοποίηση από τους Εξουσιοδοτημένους Ελεγκτές Ανελκυστήρων. Τα εν λόγω κριτήρια δημοσιεύτηκαν με Γνωστοποίηση του Αρχιεπιθεωρητή στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διοργάνωσε 2 Ημερίδες, για κάθε μια από τις πιο πάνω δύο επαγγελματικές ομάδες, για ενημέρωση τους σχετικά με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις

τους. Σ' ότι αφορά τον έλεγχο των ανελκυστήρων τώρα το Τμήμα ασκεί μόνο εποπτικό ρόλο στην εφαρμογή των Κανονισμών.

Παράλληλα, δημοσιεύτηκε στις 27.9.2013 Τροποποιητικός Νόμος (Ν. 113(Ι)/2013), με βάση τον οποίο καταργείται το άρθρο 33 του περί Εργοστασίων Νόμου, Κεφ. 134. Με τη δημοσίευση του πιο πάνω Τροποποιητικού Νόμου τερματίστηκε η υποχρέωση επιθεώρησης των ανελκυστήρων από Επιθεωρητές του Τμήματος.

Επίσης, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στις Εργασίες Λιμένων Κανονισμών του 1991 (Κ.Δ.Π. 349/91), εξέδωσε με βάση τον Κανονισμό 25(5), Διάταγμα με το οποίο αναγνωρίζει τους διεθνείς οργανισμούς και τα πρόσωπα που αναφέρονται στον Πίνακα του Διατάγματος, ως αρμόδιες διεθνείς οργανώσεις για τη διενέργεια δοκιμών ή και επισταμένων επιθεωρήσεων και άλλων σχετικών λειτουργιών των ανυψωτικών συσκευών Κυπριακών πλοίων. Το εν λόγω Διάταγμα (Κ.Δ.Π. 352/2013) δημοσιεύθηκε στις 11.10.2013 στο Παράρτημα ΙΙΙ(Ι) της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αρ. 4723.

2.2. Μονάδα Ελέγχου Εξοπλισμών με Σήμανση CE

Η Μονάδα ελέγχου Εξοπλισμών με Σήμανση CE εφαρμόζει το μέρος της Κυπριακής νομοθεσίας που εναρμονίζει με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες Νέας Προσέγγισης για τις ακόλουθες έξι κατηγορίες προϊόντων:

- Μηχανήματα,
- Ανελκυστήρες,
- Εξοπλισμός υπό Πίεση,
- Απλά Δοχεία Πίεσης,
- Μέσα Ατομικής Προστασίας, και
- Εξοπλισμός και Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες.

Η εφαρμογή της νομοθεσίας για τη σήμανση CE για τις πιο πάνω κατηγορίες προϊόντων διασφαλίζει ότι μόνο προϊόντα που ικανοποιούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας κατασκευάζονται, εισάγονται ή γενικότερα διατίθενται στην Κυπριακή αγορά.

Με την επιτήρηση της αγοράς διασφαλίζεται ότι μόνο προϊόντα που ικανοποιούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τη σήμανση CE διατίθενται στην Κυπριακή αγορά. Αυτό επιτυγχάνεται με επιθεωρήσεις χώρων όπου κατασκευάζονται, εισάγονται, εκτίθενται προς πώληση ή εγκαθίστανται τα προϊόντα για τα οποία απαιτείται σήμανση CE. Η επιτήρηση της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων της αγοράς, αλλά και κατόπιν πληροφοριών για μη συμμορφούμενα προϊόντα. Η επιτήρηση διενεργείται από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς του Τμήματος από τα Κεντρικά και Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας. Οι πληροφορίες συνήθως προέρχονται από το Τμήμα Τελωνείων, από καταγγελίες άλλων εποπτικών αρχών ή από παράπονα καταναλωτών, εργοδοτουμένων ή/και άλλων επηρεαζόμενων προσώπων. Περιοδικά διενεργούνται και τυχαίοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε καταστήματα και άλλα υποστατικά στη βάση ειδικών προγραμμάτων επιτήρησης της Κυπριακής αγοράς. Ειδικότερα, κατά το 2013 έχουν πραγματοποιηθεί 131 δραστηριότητες επιτήρησης της αγοράς (οι δραστηριότητες επιτήρησης περιλαμβάνουν επιθεωρήσεις σε υποστατικά και διερευνήσεις παραπόνων μετά από καταγγελίες (120 περιπτώσεις), καθώς και ελέγχους κατά τον εκτελωνισμό προϊόντων (11 περιπτώσεις)).

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2009 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, η Μονάδα ετοίμασε σχετικό Πρόγραμμα Επιτήρησης της Αγοράς για το 2013, το οποίο κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το εν λόγω Πρόγραμμα περιελάμβανε ανελκυστήρες, μέσα ατομικής προστασίας, δεξαμενές υγραερίου και αεροθάλαμους.

Επίσης, σε συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές κατά το στάδιο της εισαγωγής στην Κυπριακή Δημοκρατία, εντοπίστηκε μη συμμορφούμενος εξοπλισμός και λήφθηκαν μέτρα για συμμόρφωση απαγορεύοντας τον εκτελωνισμό και τη διάθεση στην αγορά των προβληματικών προϊόντων.

Στο πλαίσιο της επιθεώρησης των εγκαταστάσεων υγραερίου για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας διεξήχθηκε παράλληλη δραστηριότητα επιτήρησης της αγοράς στις εγκαταστάσεις υγραερίου που αναφέρονται στην παράγραφο 2.3. και στις οποίες είναι εγκατεστημένοι εξοπλισμοί υπό πίεση (δηλαδή δεξαμενές υγραερίου, βαλβίδες ανακούφισης, βαλβίδες διακοπής κ.ά.) καθώς και εξοπλισμοί για χρήση σε εκρήξιμες ατμόσφαιρες, για τους οποίους απαιτείται σήμανση CE. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε ότι οι πιο πάνω εξοπλισμοί δεν ικανοποιούσαν τις πρόνοιες της νομοθεσίας περί σήμανσης CE, ζητήθηκε σχετική συμμόρφωση από τους ιδιοκτήτες των εξοπλισμών / εγκαταστάσεων.

Επίσης, το καταναλωτικό κοινό ενημερώθηκε με 30 Ανακοινώσεις του Τμήματος για 64 συνολικά επικίνδυνα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης που έχουν κυκλοφορήσει σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τα οποία έγινε σχετική καταχώριση στο Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ό,τι αφορά το προσχέδιο του νέου Κώδικα Πρακτικής για Έλεγχο και Συντήρηση των Πυροσβεστήρων, ολοκληρώθηκε η διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης και αναθεωρημένο προσχέδιο του θα τεθεί υπ' όψη της Τεχνικής Επιτροπής του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος. Ο Κώδικας Πρακτικής περιέχει κατευθυντήριες οδηγίες προς τους εργοδότες, τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα ή τους ιδιοκτήτες εν γένει πυροσβεστικού εξοπλισμού να προδιαγράφουν / καθορίζουν τη συντήρηση και τον περιοδικό έλεγχο των πυροσβεστήρων που διαθέτουν στα υποστατικά τους βασιζόμενοι στις αναλυτικές προδιαγραφές που περιέχει ο Κώδικας. Επίσης, ετοιμάστηκε προσχέδιο Κανονισμών, με βάση το οποίο θα απαγορεύεται η χρήση φορητών πυροσβεστήρων που δεν κατασκευάζονται βάσει του ανάλογου Ευρωπαϊκού προτύπου.

Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2013, εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συμμετείχε ως εθνικός αντιπρόσωπος σε συνεδρία της Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Τεχνική Εναρμόνιση της Οδηγίας για τον Εξοπλισμό υπό Πίεση με το Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο.

2.3. Μονάδα Υγραερίου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισε τις δραστηριότητές του στο θέμα του υγραερίου με επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων αποθήκευσης/φύλαξης υγραερίου, έλεγχο εγκαταστάσεων υγραερίου πάνω σε οχήματα, ετοιμασία νέου Κώδικα Πρακτικής για υποβοήθηση των επαγγελματιών του τομέα, κ.λπ.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης Άδειας Αποθήκευσης / Φύλαξης Υγραερίου από τον οικείο σε κάθε περίπτωση Έπαρχο, οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας διεκπεραίωσαν 1876 επιθεωρήσεις σε υποστατικά, στα οποία αποθηκεύεται υγραέριο και ενημέρωσαν, όπου απαιτείται, τις οικείες Επαρχιακές Διοικήσεις. Οι Επιθεωρητές εξέτασαν

μεταξύ άλλων παράπονα του κοινού σχετικά με εγκαταστάσεις υγραερίου. Ακόμη, έγινε έλεγχος σε οχήματα τύπου καντίνας, τα οποία χρησιμοποιούν υγραέριο. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνεται σχετική ανάλυση των επιθεωρήσεων κατά Επαρχία.

Λόγος Επιθεώρησης	ΕΠΑΡΧΙΑ					
	Λευκωσία	**Λεμεσός**	**Λάρνακα**	**Πάφος**	**Αμμόχωστος**	**Σύνολο**
	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.
Έκθεση εξέτασης εγκατάστασης υγραερίου σε όχημα	16	4	17	7	1	45
Διερεύνηση παραπόνου	31	6	3	2	0	42
Εκστρατεία επιθεώρησης αποθήκευσης υγραερίου	0	0	0	0	0	0
Αδειοδότηση αποθήκευσης υγραερίου	523	159	571	149	387	1789
Σύνολο Επιθεωρήσεων:	**570**	**169**	**591**	**158**	**388**	**1876**

Πίνακας: Ανάλυση των επιθεωρήσεων για το υγραέριο κατά Επαρχία για το 2013

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, στο πλαίσιο αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για το υγραέριο προχώρησε στην ετοιμασία προσχέδιου Κώδικα Πρακτικής για Πυροπροστασία Εγκαταστάσεων με Υγραέριο. Ο Κώδικας θα εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις υγραερίου και σε χώρους ή υποστατικά όπου αποθηκεύεται ή φυλάσσεται υγραέριο για σκοπούς πώλησης, μεταπώλησης, διάθεσης στην αγορά, διαμετακόμισης, επιστροφής των δοχείων στον προμηθευτή / εμφιαλωτή υγραερίου με μέγιστη αποθηκευμένη χωρητικότητα τα 50.000 λίτρα. Το προσχέδιο του Κώδικα τέθηκε σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης από 14.1.2013 μέχρι 1.3.2013. Στις 3.12.2013 έγινε συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος στην οποία παρουσιάστηκε το προσχέδιο του Κώδικα. Τα μέλη της Τεχνικής Επιτροπής συμφώνησαν όπως το προσχέδιο του Κώδικα προωθηθεί στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα ώστε σε επόμενη συνεδρία του το Σώμα να τοποθετηθεί επί του προσχεδίου.

Επίσης, στο ίδιο πλαίσιο, το Τμήμα ετοίμασε προσχέδιο Κανονισμών για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση, τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων υγραερίου. Σκοπός του νέου νομοθετικού πλαισίου είναι ο ασφαλής σχεδιασμός και η κατασκευή μιας εγκατάστασης υγραερίου, ο καθορισμός του περιοδικού ελέγχου, η διασφάλιση της ικανοποιητικής συντήρησης των εγκαταστάσεων υγραερίου, κ.λπ. Το εν λόγω προσχέδιο δεν προωθήθηκε περαιτέρω ενόψει της σε εξέλιξη διαδικασίας ανάληψης από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, της αρμοδιότητας για όλα τα πετρελαιοειδή αλλά και για συνολικό εκσυγχρονισμό της περί Πετρελαιοειδών νομοθεσίας.

Σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αναμένεται να επιτραπεί η χρήση υγραερίου ως καύσιμου σε οχήματα. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ετοιμάστηκε, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε προσχέδιο Κώδικα Πρακτικής για τα Πρατήρια Διανομής Υγραερίου Κίνησης και συνέταξε όρους και προϋποθέσεις για την ασφαλή λειτουργία των συνεργείων μετατροπής, συντήρησης, επιδιόρθωσης και ελέγχου των οχημάτων που θα κινούνται με υγραέριο. Το προσχέδιο του Κώδικα τέθηκε σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, η οποία αναμένεται να λήξει περί το τέλος του

Ιανουαρίου 2014. Σε εκκρεμότητα παραμένει η ετοιμασία του Συστήματος για την Επιτήρηση της Εφαρμογής της πιο πάνω νέας νομοθεσίας.

2.4. Έλεγχος του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων

Για τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων λειτουργεί Μονάδα αποτελούμενη από έναν Λειτουργό και δύο Επιθεωρητές, η οποία ασχολείται εξειδικευμένα με την εφαρμογή της σχετικής με το θέμα νομοθεσίας, η οποία έχει ως στόχο τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των οδηγών αυτών, της οδικής ασφάλειας, καθώς και την καλύτερη προσέγγιση των όρων ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο τομέα.

2.4.1. Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων

Η κούραση των οδηγών λόγω του χρόνου οδήγησης σε συνδυασμό με την παράλειψη των απαιτούμενων διαλειμμάτων και αναπαύσεων αποτελούν παράγοντες πρόκλησης οδικών ατυχημάτων. Με την εφαρμογή της νομοθεσίας και τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων τόσο στον δρόμο όσο και στις επιχειρήσεις, οι παράγοντες αυτοί μπορούν να σταθμιστούν ώστε να βελτιώνονται οι συνθήκες εργασίας των οδηγών και να προλαμβάνονται τα οδικά ατυχήματα, στα οποία εμπλέκονται οι οδηγοί αυτοί. Επίσης, με την εφαρμογή της νομοθεσίας προσεγγίζονται οι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

2.4.2. Νομοθεσία / Εφαρμογή Νομοθεσίας

Η Κύπρος έχει εναρμονιστεί με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/22/ΕΚ και εφαρμόζει τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς με αρ. 561/2006 και αρ. 3821/85 μέσω του περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμου του 2007 (Ν. 86(Ι)/2007).

Με βάση το άρθρο 9 της Οδηγίας 2006/22/ΕΚ και το άρθρο 20 του Νόμου 86(Ι)/2007, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 140/2011, 21.4.2011) για την εισαγωγή Συστήματος Αποτίμησης της Επικινδυνότητας των Επιχειρήσεων. Με την εφαρμογή του εν λόγω Συστήματος, οι επιχειρήσεις ψηλότερου κινδύνου επιθεωρούνται συχνότερα από τις υπόλοιπες.

Κατά το 2012 το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής σε συνεργασία με τους αρμόδιους λειτουργούς του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας προχώρησε στην κωδικοποίηση των απαιτήσεων για την ανάπτυξη του απαραίτητου λογισμικού για υλοποίηση του εν λόγω Συστήματος Αποτίμησης. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2013, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ) ολοκλήρωσε την ανάπτυξη σχετικού λογισμικού, το οποίο τέθηκε σε πρώτη λειτουργία τον Ιούνιο του 2013.

Επίσης, η Κυπριακή νομοθεσία είναι εναρμονισμένη με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/15/ΕΚ μέσω του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμου του 2005 (Ν. 47(Ι)/2005).

Αρμόδιος Υπουργός για σκοπούς διοίκησης και εφαρμογής των πιο πάνω Νόμων είναι, δυνάμει του άρθρου 2(1) του Νόμου 86(Ι)/2007 και του άρθρου 2(1) του Νόμου 47(Ι)/2005, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία εξουσιοδότησε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να εφαρμόζει τις διατάξεις των πιο πάνω Νόμων (Ν. 86(Ι)/2007 και Ν. 47(Ι)/2005). Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση του νομοθετικού πλαισίου είναι το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι έλεγχοι στις επιχειρήσεις γίνονται αποκλειστικά από τη Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και οι έλεγχοι στους δρόμους γίνονται από την εν λόγω Μονάδα σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου.

2.4.3. Έλεγχος Εργάσιμων Ημερών των Οδηγών κατά το 2013

Με βάση το άρθρο 2 της Οδηγίας 2006/22/ΕΚ, ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων των εργάσιμων ημερών που έπρεπε να πραγματοποιηθεί κατά το 2013, ανέρχεται σε 107.973 εργάσιμες ημέρες. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, το ελάχιστο ποσοστό του συνολικού αριθμού ελέγχων στον δρόμο είναι 30% και στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων 50%. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ανέλαβε την υποχρέωση της κάλυψης του 50% του πιο πάνω συνολικού στόχου (107.973) με ελέγχους κυρίως στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων και ελέγχους στο δρόμο, ενώ η Αστυνομία Κύπρου ανέλαβε την υποχρέωση να καλύψει το υπόλοιπο 50% του στόχου με ελέγχους στο δρόμο μόνο. Μέχρι τις 31.12.2013 το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έλεγξε συνολικά 49.766 εργάσιμες ημέρες από τις οποίες 47.003 ημέρες στις επιχειρήσεις και 2.763 ημέρες στον δρόμο. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται οι έλεγχοι που έγιναν κατά το 2013 και τα ποσοστά κάλυψης του στόχου από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, κατά περίπτωση.

	Ελάχιστη απαίτηση από ΕΕ	**Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από το ΤΕΕ κατά το 2013**	**Ποσοστό κάλυψης των απαιτήσεων της ΕΕ (σε %)**
Συνολικός αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών	**107.973** (3% των εργάσιμων ημερών)	**49.766**	**46,1**
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στο δρόμο	32.391 (30% του 107.973)	2.763	8,5
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στις επιχειρήσεις	53.987 (50% του 107.973)	47.003	87,1

Πίνακας: Έλεγχοι Εργάσιμων Ημερών από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) κατά το 2013

Στον πιο πάνω αριθμό ελέγχων που έγιναν στον δρόμο περιλαμβάνονται και οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας κατά τις εκστρατείες που διοργανώθηκαν μαζί με την Αστυνομία Κύπρου, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Τροχαίας (TISPOL). Οι εκστρατείες αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά τους μήνες Φεβρουάριο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2013.

3. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

3.1. Έλεγχος Βιομηχανικών Εκπομπών

3.1.1. Αδειοδότηση

Κατά τη διάρκεια του 2013, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 μέχρι 2013, των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2009 και των περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμων του 2003 μέχρι 2012, που αφορούν την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων, η αρμόδια Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η οποία προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, εξέτασε 31 αιτήσεις για Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων και διαμόρφωσε συγκεκριμένους όρους λειτουργίας και οριακές τιμές εκπομπής με στόχο την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος στην οποία, εκτός από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμμετέχουν άλλα πέντε συναρμόδια Υπουργεία, το Ε.Τ.Ε.Κ. και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, χορηγήθηκαν 37 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XXI** φαίνονται αναλυτικά οι κατηγορίες και ο αριθμός των εγκαταστάσεων, στις οποίες χορηγήθηκε Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων εντός του 2013.

3.1.2. Επιθεωρήσεις / Μετρήσεις

Στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στον έλεγχο της τήρησης από τις βιομηχανίες των όρων λειτουργίας και των ορίων εκπομπής που καθορίζονται στις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. Για τον σκοπό αυτό συνεχίστηκε και το 2013 το πρόγραμμα επιθεωρήσεων και περιβαλλοντικών μετρήσεων. Προτεραιότητα δόθηκε στην παρακολούθηση σε συστηματική βάση, των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι οποίες, λόγω της φύσης των διεργασιών τους και της χωροθέτησής τους, ενδέχεται να δημιουργούν επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον. Με βάση τους όρους λειτουργίας που έχουν καθορισθεί στις σχετικές Άδειες Εκπομπής, οι μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις έχουν προχωρήσει στην εγκατάσταση συστημάτων περιορισμού της ρύπανσης (φίλτρα) στις πηγές εκπομπής και ως εκ τούτου, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους έχουν μειωθεί σημαντικά.

Κατά τη διάρκεια του 2013 διενεργήθηκαν 185 επιθεωρήσεις σε αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής των όρων λειτουργίας που καθορίζονται στις αντίστοιχες Άδειες Εκπομπής και 52 επιθεωρήσεις σε μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις (κλιβάνους, σκυροθραυστικά, εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος, κτλ.) για έλεγχο της εφαρμογής των όρων που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς. Επιπλέον, διενεργήθηκαν 4 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις διάθεσης βαφών και 39 επιθεωρήσεις για διερεύνηση παραπόνων που υποβλήθηκαν από πολίτες σχετικά με τη λειτουργία εργοστασίων που γειτνιάζουν με κατοικημένες περιοχές. Απαντήθηκαν, επίσης, 4 ερωτήματα βουλευτών και 5 ερωτήματα που τέθηκαν από το κοινό.

Οι εκπομπές αερίων ρύπων από τις μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις παρακολουθούνται περιοδικά με τη βοήθεια της Κινητής Μονάδας Μέτρησης Αερίων Εκπομπών που διαθέτει το Τμήμα και η οποία είναι κατάλληλα εξοπλισμένη με εξειδικευμένα όργανα για τέτοιου είδους

μετρήσεις. Κατά το 2013 διεξήχθηκαν 9 σειρές μετρήσεων συγκέντρωσης εκπεμπόμενων ρύπων (σκόνης, αιθάλης, διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων) σε μεγάλες βιομηχανίες (ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, τσιμεντοποιεία, βαφεία, κτλ.) με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των οριακών τιμών εκπομπής που καθορίζονται στις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων.

Η παρακολούθηση της λειτουργίας των μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων γινόταν, επίσης, από αρμόδιους Επιθεωρητές μέσω ελέγχου των αποτελεσμάτων των μετρήσεων εκπομπής από τα όργανα συνεχούς μέτρησης που είναι εγκατεστημένα στα φουγάρα των βιομηχανιών. Η υποχρέωση για συνεχείς μετρήσεις εκπομπής σε συγκεκριμένες μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις περιλαμβάνεται στους όρους λειτουργίας που καθορίζονται στις σχετικές Άδειες Εκπομπής. Οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας έχουν ελεύθερη πρόσβαση στις περιβαλλοντικές μετρήσεις, οι οποίες διεξάγονται από τις βιομηχανίες με βάση τις υποχρεώσεις τους για αυτοπαρακολούθηση (self monitoring) των αερίων εκπομπών των εγκαταστάσεών τους και υποβολή ετήσιων εκθέσεων. Εξετάστηκαν συνολικά 148 ετήσιες εκθέσεις που υποβλήθηκαν από φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων.

Κατά το 2013 στάλθηκαν 24 Προειδοποιητικές Επιστολές σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων για τη λήψη μέτρων για άρση παραβάσεων που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων. Επιπλέον, εκδικάστηκαν 3 ποινικές υποθέσεις που εκκρεμούσαν ενώπιον του Δικαστηρίου για παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας. Το Δικαστήριο επέβαλε πρόστιμο €2000 στην πρώτη υπόθεση, €1700 στη δεύτερη και €1700 στην τρίτη υπόθεση.

3.1.3. Επιτήρηση της αγοράς για ορισμένα Χρώματα Διακόσμησης, Βερνίκια και Προϊόντα Φανοποιίας Αυτοκινήτων

Σκοπός της επιτήρησης της αγοράς είναι να διασφαλιστεί ότι ορισμένα προϊόντα, όπως χρώματα διακόσμησης, βερνίκια, προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων, συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τήρηση συγκεκριμένων οριακών τιμών μέγιστης περιεκτικότητας σε Πτητικές Οργανικές Ενώσεις (Π.Ο.Ε.). Αυτό επιτυγχάνεται με επισκέψεις σε βαφεία αυτοκινήτων και σε χώρους όπου κατασκευάζονται, εισάγονται και διατίθενται προς πώληση τα εν λόγω προϊόντα. Η επιτήρηση της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων της αγοράς, αλλά και κατόπιν πληροφοριών για μη συμμορφούμενα προϊόντα.

Για τη διεξαγωγή της επιτήρησης της κυπριακής αγοράς, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξουσιοδότησε Λειτουργούς του Τμήματος τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2013, διενεργήθηκαν 4 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις διάθεσης βαφών για έλεγχο της σήμανσης με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας.

3.2. Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR)

Με βάση τις υποχρεώσεις της Κύπρου για υποβολή περιβαλλοντικών στοιχείων σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 166/2006/ΕΚ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR), το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό

Οργανισμό Περιβάλλοντος, τον Μάρτιο του 2013, την πέμπτη έκθεση με τα στοιχεία που αφορούν την Κύπρο.

Το Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων περιλαμβάνει συγκρίσιμα δεδομένα για τα στοιχεία έκλυσης στον αέρα, στα νερά και στο έδαφος, όπως επίσης και μεταφοράς αποβλήτων από συγκεκριμένες εγκαταστάσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Αποσκοπεί, επίσης, στην παρουσίαση της βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Κανονισμού E-PRTR και την αξιολόγηση της προόδου αναφορικά με την τήρηση περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί από κάθε κράτος με βάση Διεθνείς Συμφωνίες και Συμβάσεις.

Συγκεκριμένα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει προχωρήσει στην αποστολή με επιγραμμική διαδικασία (on line), μέσω ειδικής βάσης δεδομένων που έχει δημιουργήσει, στοιχείων έκλυσης ρύπων ατμοσφαιρικού αέρα για σειρά από εγκαταστάσεις, μεταξύ των οποίων διάφορες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, σφαγεία, λατομεία, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων και κτηνοτροφικά υποστατικά.

Το Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων της Κύπρου που έχει δημιουργηθεί αποτελείται από ιστοσελίδα (http://www.prtr.dli.mlsi.gov.cy) και εξειδικευμένη βάση δεδομένων στην οποία καταχωρούνται με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο περιβαλλοντικά δεδομένα από τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 166/2006/ΕΚ (Κανονισμός E-PRTR).

Με την ολοκλήρωση του έργου παρέχεται η δυνατότητα στο κοινό να έχει πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, ενώ συμβάλλει στη διαφάνεια και στην ενημέρωση του κοινού για πιο ενεργή συμμετοχή του στη λήψη περιβαλλοντικών αποφάσεων. Παράλληλα έχει επιτευχθεί και ο στόχος για μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού κόστους, αφού οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων έχουν τη δυνατότητα υποβολής με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο μίας μόνο έκθεσης με περιβαλλοντικά δεδομένα ταυτόχρονα και στα δύο αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και το Τμήμα Περιβάλλοντος.

3.3. Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο

Στο πλαίσιο εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2010/75/ΕΕ περί Βιομηχανικών Εκπομπών, ψηφίστηκαν στις 12.12.2013 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων οι ακόλουθοι Νόμοι και Κανονισμοί:

1. Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμος του 2013.
2. Ο περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης (Τροποποιητικός και Καταργητικός) Νόμος του 2013.
3. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.
4. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καύση Χρησιμοποιημένων Ορυκτελαίων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013.
5. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων από τη Χρήση Οργανικών Ενώσεων από τη Χρήση Οργανικών Διαλυτών σε Ορισμένες Δραστηριότητες και Εγκαταστάσεις) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013.

6. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Αποτέφρωση Αποβλήτων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013.
7. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός και Έλεγχος της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης από τα Απόβλητα της Βιομηχανίας Διοξειδίου του Τιτανίου) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013.
8. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τρόποι Επιτήρησης και Ελέγχου των Χώρων οι οποίοι Σχετίζονται με τα Απόβλητα της Βιομηχανίας Διοξειδίου του Τιτανίου) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013.
9. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών στην Ατμόσφαιρα Ορισμένων Ρύπων από Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης) (Άρση Εφαρμογής και Κατάργηση) Κανονισμοί του 2013.

Σημειώνεται ότι οι Νόμοι που αναφέρονται στα σημεία 1 και 2 πιο πάνω ετοιμάστηκαν σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

4. ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

4.1. Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

Ο Τομέας Ποιότητας του Αέρα συνέχισε και κατά το 2013 τις μετρήσεις παρακολούθησης της ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα σε διάφορα σημεία στην Κύπρο, όπως φαίνεται στο χάρτη στο Σχήμα 1, **Παράρτημα XXII**. Οι εν λόγω μετρήσεις διεξήχθησαν με τη βοήθεια δεκατριών Σταθμών, πλήρως εξοπλισμένων με αυτόματα όργανα συνεχούς μέτρησης των ακολούθων ρύπων: Μονοξειδίου, Διοξειδίου και Οξειδίων του Αζώτου (NO, NO_2, NO_x), Όζοντος (O_3),Διοξειδίου του Θείου (SO_2), Μονοξειδίου του Άνθρακα (CO), Αιωρούμενων Σωματιδίων (PM-Particulate Matter), και Βενζολίου (C_6H_6).

Επιπρόσθετα, παρακολουθούνται οι σημαντικότερες μετεωρολογικές παράμετροι, όπως η κατεύθυνση του ανέμου, η ταχύτητα του ανέμου, η θερμοκρασία περιβάλλοντος, η σχετική υγρασία, η ατμοσφαιρική πίεση και η ηλιακή ακτινοβολία.

Φωτογραφία αντιπροσωπευτικού Σταθμού φαίνεται στο Σχήμα 2 του **Παραρτήματος XXII**.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων καθώς και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμμικά (on-line) στο κοινό, μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας www.airquality.gov.cy, καθώς και μιας εξωτερικής γιγαντοοθόνης και δύο εσωτερικών ηλεκτρονικών οθόνων πληροφόρησης.

Η εξωτερική γιγαντοοθόνη βρίσκεται στον περίβολο της Αστυνομίας Λυκαβητού στη Λευκωσία. Η μια εσωτερική οθόνη βρίσκεται στο Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη και η άλλη στην είσοδο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, η πληροφόρηση του κοινού για την ποιότητα του αέρα πραγματοποιείται με οθόνες εσωτερικού χώρου που εγκατέστησαν προς το παρόν τρία Δημαρχεία καθώς και μέσω τεσσάρων τηλεοπτικών σταθμών παγκύπριας εμβέλειας μετά από το κεντρικό δελτίο ειδήσεων. Επίσης, τρεις αγγλόγλωσσες εφημερίδες δημοσιεύουν δελτίο ποιότητας αέρα.

Όταν καθίσταται αναγκαίο, όπως κατά τη μεταφορά σκόνης από την έρημο της Σαχάρας, εκδίδονται σχετικές ανακοινώσεις προειδοποίησης του κοινού.

Οι μετρήσεις συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2013 με τη βοήθεια ειδικών φίλτρων και δειγματοληπτικών συσκευών σε όλες τις πόλεις της Κύπρου. Από τις εν λόγω δειγματοληψίες προσδιορίζεται η συγκέντρωση μολύβδου, αρσενικού, καδμίου και νικελίου, καθώς και των πολυαρωματικών υδρογονανθράκων που περιέχονται στη σκόνη που συλλέγεται στα φίλτρα αυτά. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων αναρτήθηκαν στην προαναφερθείσα εξειδικευμένη ιστοσελίδα ποιότητας αέρα.

4.2. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων

Τα αποτελέσματα των αυτομάτων ωριαίων μετρήσεων των κυριότερων ατμοσφαιρικών ρύπων στις πιο πάνω περιοχές δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των περισσοτέρων ρύπων, όπως του διοξειδίου του θείου, του μονοξειδίου του άνθρακα, του διοξειδίου και των οξειδίων του αζώτου, του βενζολίου, καθώς και των βαρέων μετάλλων και του βενζο(α)πυρενίου, ευρίσκονται κάτω από τις αντίστοιχες οριακές τιμές.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων παρουσιάζονται στα Σχήματα 3, 4, 5 ,6, και 7 του **Παραρτήματος XXII.**

Συγκεκριμένα, στο Σχήμα 3 παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές διάφορων ρύπων στον κυκλοφοριακό σταθμό μέτρησης Λευκωσίας, από το 2000 μέχρι και το 2012, όπου παρατηρήθηκε μια συνεχής μείωση της συγκέντρωσης των ρύπων NO, NO_2, CO και SO_2. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων, στην εισαγωγή οχημάτων νέας τεχνολογίας εξοπλισμένων με καταλύτη, στην περιοδική επιθεώρηση των οχημάτων, κ.ά.

Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις του Όζοντος και των Αιωρουμένων Σωματιδίων. Στην περίπτωση του Όζοντος, οι σχετικές υπερβάσεις οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, όπως είναι οι υψηλές θερμοκρασίες και η υψηλή ακτινοβολία που συμβάλλουν στη δημιουργία του, καθώς και στη διασυνοριακή ρύπανση με τη μεταφορά του Όζοντος και των πρόδρομων ουσιών του από την ανατολική Μεσόγειο και τα γειτονικά κράτη. Στο Σχήμα 4 του **Παραρτήματος XXII** παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος σε τρείς αντιπροσωπευτικές περιοχές (υποβάθρου, κατοικημένη περιοχή και περιοχή αυξημένης κυκλοφοριακής κίνησης).

Υπερβάσεις οριακών τιμών παρατηρήθηκαν και στην περίπτωση των Αιωρούμενων Σωματιδίων, οι οποίες οφείλονται, μεταξύ άλλων, στις εκπομπές από τα οχήματα, τις κεντρικές θερμάνσεις, διάφορες βιομηχανικές πηγές καθώς, επίσης, και στην αερομεταφερόμενη σκόνη από τις γεωργικές περιοχές και από τη Σαχάρα, στην επαναιώρηση σκόνης από τους δρόμους και τις ακάλυπτες περιοχές των πόλεων κατά τις περιόδους της ξηρασίας, όπως και στα άλατα από τη θάλασσα. Ποσοτικοποίηση αυτών φαίνεται στο Σχήμα 5 του Παραρτήματος XXII, όπου η ετήσια συγκέντρωση στο σταθμό υποβάθρου (ΕΜΕΡ), με την ελάχιστη συνεισφορά των ανθρωπογενών πηγών, είναι ήδη πολύ κοντά στην ετήσια οριακή τιμή των 40 μg/m^3

Στο Σχήμα 5 του **Παραρτήματος XXII** παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων ($ΑΣ_{10}$) στους κυκλοφοριακούς σταθμούς Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και στον σταθμό μετρήσεων υποβάθρου στην περιοχή Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (ΕΜΕΡ) για τα έτη 2005 έως 2012. Οι ετήσιες μέσες τιμές σε όλες τις πόλεις συνεχίζουν να υπερβαίνουν την ετήσια οριακή τιμή εκτός από την Πάφο. Παρά τις υπερβάσεις, για τα τρία τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε μείωση στην συγκέντρωση $ΑΣ_{10}$ από 6-39% αναλόγως του σταθμού μέτρησης.

Στο Σχήμα 6 παρουσιάζεται ο αριθμός των υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής των $ΑΣ_{10}$ (50 μg/m^3) στους ίδιους σταθμούς. Εκτός από τον σταθμό ΕΜΕΡ και τον κυκλοφοριακό σταθμό της Πάφου, στους υπόλοιπους σταθμούς ο αριθμός των υπερβάσεων υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των 35 υπερβάσεων ανά έτος. Για τα τελευταία τρία χρόνια παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού των υπερβάσεων $ΑΣ_{10}$ από 16-80% αναλόγως του σταθμού μέτρησης.

Στο Σχήμα 7 παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων ($ΑΣ_{2,5}$) στους οικιστικούς σταθμούς Πάφου, Λεμεσού, Λάρνακας και Λευκωσίας καθώς και του σταθμού υποβάθρου ΕΜΕΡ. Οι μετρήσεις στους πιο πάνω οικιστικούς σταθμούς για τα τρία τελευταία χρόνια (2010-2012) χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του Δείκτη Μείωσης της Έκθεσης (ΔΜΕ) όπως καθορίζει η Νομοθεσία. Ο ΔΜΕ που προκύπτει είναι 24.5 μg/m^3 και καθορίζει ως στόχο μείωσης της συγκέντρωσης $ΑΣ_{2,5}$ κατά 20% μέχρι το 2020.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερβάσεων, ειδικά για τα $ΑΣ_{10}$, αλλά και για βελτίωση της ποιότητας του αέρα όσον αφορά και τους άλλους ρύπους, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για τη Βελτίωση της Ποιότητας του Αέρα, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2008 και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η πρόοδος στην υλοποίηση του εν λόγω Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως η Αρμόδια Αρχή, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής που προβλέπεται στη σχετική Νομοθεσία και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι άλλων πέντε συναρμόδιων Υπουργείων, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι Φορείς. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης βρίσκεται αναρτημένο στην πιο πάνω αναφερθείσα ιστοσελίδα ποιότητας αέρα.

Παράλληλα, εντός του 2013 συνεχίστηκε η έρευνα για τον εντοπισμό των πηγών προέλευσης των $A\Sigma_{10}$ με χημικές αναλύσεις, για να καθοριστεί το ποσοστό συνεισφοράς των φυσικών πηγών, ώστε να μπορούν να υλοποιηθούν ρεαλιστικά μέτρα για την μείωση των ανθρωπογενών πηγών.

4.3. Πιστοποίηση Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για την Ποιότητα Αέρα

Όπως φαίνεται και στην ιστοσελίδα ποιότητας αέρα (www.airquality.gov.cy) το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς και το Δίκτυο Σταθμών Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα έχουν διαπιστευθεί σύμφωνα με το πρότυπο CYS EN ISO/IEK 17025. Το πιστοποιητικό διαπίστευσης παραλήφθηκε στις 6.6.2013.

4.4. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας κατά το 2013, συνέχισε και ολοκλήρωσε την υλοποίηση του τριετούς Σχεδίου με τίτλο «Παρακολούθηση σωματιδίων, μοντελοποίηση και διαχείριση». Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στο τελικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στις 25. Νοεμβρίου.

4.5. Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, ως το εθνικό σημείο επαφής για τη Σύμβαση του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση, συμμετείχε ενεργά κατά το 2013 στις δραστηριότητες της Σύμβασης και των Πρωτόκολλων της. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2013 υπολογίσθηκαν οι ετήσιες συνολικές εκπομπές αερίων ρύπων της Κύπρου για το έτος 2011 και διαβιβάσθηκαν στο Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις που δημοσιεύονται από το Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης.

Στον Πίνακα και στα Σχήματα 1 – 6 του **Παραρτήματος XXIII** φαίνονται αναλυτικότερα, κατά δραστηριότητα, οι συνολικές ετήσιες εκπομπές αερίων ρύπων για το έτος 2011.

5. ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Βασικός στόχος του τομέα Ακτινοπροστασίας, Πυρηνικής Ασφάλειας και Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων είναι η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας για τους εργαζομένους, το κοινό, τους ασθενείς και το περιβάλλον από τους κινδύνους που εγκυμονεί η έκθεση σε ιονίζουσες ακτινοβολίες ή η διασπορά ραδιενεργών υλικών, καθώς και η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας για τους εργαζομένους και τρίτα πρόσωπα στο εργασιακό περιβάλλον, από τους κινδύνους που πιθανόν να προκύψουν από την έκθεση σε μη-ιονίζουσες ακτινοβολίες. Η υλοποίηση του πιο πάνω στόχου επιτυγχάνεται με τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ακτινοπροστασίας που περιλαμβάνει την αδειοδότηση και τον έλεγχο των πηγών και πρακτικών χρήσης ή έκθεσης σε ιονίζουσα ακτινοβολία, την παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, τον έλεγχο της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων ή αναλωμένων πυρηνικών καυσίμων και την ετοιμότητα για αποφυγή και αντιμετώπιση εκτάκτων ραδιολογικών ή πυρηνικών περιστατικών, καθώς και τον έλεγχο των πηγών και πρακτικών χρήσης ή έκθεσης σε μη-ιονίζουσα ακτινοβολία, σε συνεργασία και με άλλες Υπηρεσίες και εμπλεκόμενους φορείς.

5.1. Εφαρμογή της Νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας

Το 2013 συνεχίστηκε η προσπάθεια για πληρέστερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας για προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες και πυρηνική ασφάλεια, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή το 2002 και τροποποιήθηκε το 2009 και το 2011 (Ν.115(Ι)/2002, Ν.8(Ι)/2009, Ν.127(Ι)/2011 και σχετικοί Κανονισμοί που εκδόθηκαν κάτω από τους Νόμους αυτούς).

Η πιο πάνω νομοθεσία είναι πλήρως εναρμονισμένη με το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, καθώς και με τα πρότυπα και τους Βασικούς Κανόνες Ακτινοπροστασίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ), στον οποίο η Κύπρος είναι μέλος από το 1965.

Επιπρόσθετα, η Κύπρος είναι συμβαλλόμενο μέρος σε διάφορες άλλες διεθνείς συμβάσεις, συνθήκες, συμφωνίες και πρωτόκολλα που αφορούν τη μη εξάπλωση των πυρηνικών όπλων, την καταστολή πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας, την έγκαιρη ειδοποίηση και βοήθεια σε περίπτωση πυρηνικού ατυχήματος ή ραδιολογικής έκτακτης ανάγκης, τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και πυρηνικών εγκαταστάσεων, την απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών κτλ..

Το 2013 ετοιμάστηκε προσχέδιο Κανονισμών, με βάση το άρθρο 40 των περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας Νόμων του 2002 έως 2011, για την μεταφορά στο Κυπριακό Δίκαιο της Οδηγίας 2011/70/ΕΥΡΑΤΟΜ, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, το οποίο στάλθηκε στην Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία.

Σημειώνεται ότι, η Συνθήκη ΕΥΡΑΤΟΜ και διάφοροι σχετικοί Κανονισμοί και Αποφάσεις της ΕΥΡΑΤΟΜ εφαρμόζονται αυτόματα στην Κύπρο ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην πιο πάνω νομοθεσία καθορίζεται το γενικό πλαίσιο υποχρεώσεων και διαδικασιών για αδειοδότηση όλων των πηγών ιονίζουσας ακτινοβολίας και των δραστηριοτήτων στις οποίες γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία καθώς και τα μέτρα προστασίας

από κινδύνους που είναι πιθανόν να δημιουργούνται από ιονίζουσες ακτινοβολίες και παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς.

Με βάση τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας Νόμους του 2002 έως 2011, έχει εγκαθιδρυθεί εντός του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (ΥΠΕΛ), η οποία στελεχώνεται από έναν Ανώτερο Λειτουργό Επιθεώρησης Εργασίας και τέσσερις Λειτουργούς Επιθεώρησης Εργασίας (εκ των οποίων ένας σε έκτακτη βάση αορίστου χρόνου).

Η ΥΠΕΛ, πέρα από την ευθύνη εφαρμογής της νομοθεσίας και την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα αυτό, αποτελεί κέντρο εμπειρογνωμοσύνης σε θέματα ιονίζουσας ακτινοβολίας και το σημείο επαφής για τα θέματα αυτά με την ΕΥΡΑΤΟΜ, τον ΔΟΑΕ και άλλους διεθνείς φορείς ή Αρμόδιες Αρχές Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας.

Το 2013 συνεχίστηκε η ενημέρωση και κατάρτιση των διαφόρων εμπλεκόμενων ομάδων και φορέων, καθώς και η επιθεώρηση χώρων εργασίας, ιατρικών κέντρων και υποστατικών στα οποία γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ακτινοβολία.

Μετά το πυρηνικό ατύχημα στην Φουκουσίμα της Ιαπωνίας το 2011, η ΥΠΕΛ, στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας, σε συνεργασία και με άλλες κυβερνητικές Υπηρεσίες, εφαρμόζει ειδικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων, δειγματοληψιών και μετρήσεων ραδιενέργειας αναφορικά με τα εισαγόμενα προϊόντα από την Ιαπωνία και τις γειτονικές περιοχές.

Εντός του 2013 διενεργήθηκαν 313 επιθεωρήσεις, που περιλάμβαναν και μετρήσεις, σε υποστατικά όπου χρησιμοποιούνται ακτινοβολίες ή συμβαίνει έκθεση σε ακτινοβολίες, χορηγήθηκαν 29 άδειες κατοχής πηγών και άσκησης δραστηριοτήτων όπου γίνεται χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας καθώς και 35 εγκρίσεις σε επιχειρήσεις εισαγωγής/εξαγωγής ραδιενεργών πηγών ή ραδιοϊσοτόπων. Παράλληλα, συνεχίστηκε η ετοιμασία των όρων για χορήγηση άδειας σε άλλες επιχειρήσεις στις οποίες γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία.

Επιπλέον, χορηγήθηκαν 343 πιστοποιητικά σχετικά με τα επίπεδα ιονίζουσας ακτινοβολίας σε ανακυκλώσιμα μέταλλα, πλαστικά, συσσωρευτές, ζωοτροφές, τρόφιμα και ποτά για σκοπούς εξαγωγής σε διάφορες χώρες.

Το 2013 συνεχίστηκε, επίσης, η ειδική εκστρατεία για τον έλεγχο εξοπλισμού οπτικής ακτινοβολίας, ο οποίος χρησιμοποιείται στη Κύπρο για διάφορους σκοπούς, όπως στην ιατρική, την αισθητική, τη βιομηχανία, τις κατασκευές και την έρευνα. Στο πλαίσιο της εκστρατείας αυτής έχουν γίνει 15 επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις και κέντρα όπου γίνεται χρήση οπτικής ακτινοβολίας.

Τέλος, η ΥΠΕΛ συμμετείχε σε διάφορες συνεδρίες επιτροπών της Βουλής των Αντιπροσώπων και άλλων επιτροπών στις οποίες συζητήθηκαν θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητές της.

5.2. Μετρήσεις περιβαλλοντικής ραδιενέργειας

Το τηλεμετρικό δίκτυο συνεχούς μέτρησης του ρυθμού δόσης γ-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα της Κύπρου, το οποίο λειτουργεί και ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση ραδιολογικού συμβάντος, διαθέτει οκτώ σταθερούς τοπικούς και έναν φορητό σταθμό μέτρησης, καθώς και τρία κέντρα ελέγχου που καλύπτουν όλη την ελεύθερη περιοχή της Κύπρου. Το δίκτυο αυτό αναβαθμίστηκε το 2012. Το τηλεμετρικό δίκτυο είναι, επίσης,

συνδεδεμένο με το Ευρωπαϊκό δίκτυο EURDEP και αποστέλλει δεδομένα αυτόματα (σε ωριαία βάση) στο Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ίσπρα της Ιταλίας. Δεδομένα περιβαλλοντικών μετρήσεων ραδιενέργειας αποστέλλονται και στην τράπεζα πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης REM (Radioactivity Environmental Monitoring) πάνω σε ετήσια βάση.

Το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης της ραδιενέργειας στο περιβάλλον, πέρα από το τηλεμετρικό δίκτυο, περιλαμβάνει δύο αυτόματες δειγματοληπτικές αντλίες μικρής παροχής, μία στη Λευκωσία και μία στη Λεμεσό, για μετρήσεις της ολικής β-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα και μία αυτόματη δειγματοληπτική αντλία μεγάλης παροχής στη Λευκωσία για την παρακολούθηση των συγκεντρώσεων γ-ραδιοϊσοτόπων και ειδικά του ραδιοϊσοτόπου Cs-137 στην ατμόσφαιρα.

Το 2013 συνεχίστηκε η παρακολούθηση, οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις των επιπέδων ραδιενέργειας στο έδαφος, στα νερά, στο θαλάσσιο περιβάλλον, στα τρόφιμα, στις ζωοτροφές, στα οικοδομικά υλικά και σε άλλα αγαθά, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ). Η παρακολούθηση αυτή, πραγματοποιείται με πιο εντατικό ρυθμό μετά το ατύχημα στην Φουκουσίμα της Ιαπωνίας.

5.3. Αρχείο Πηγών Ιονίζουσας Ακτινοβολίας και Δοσιμετρίας

Η ΥΠΕΛ του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισε το 2013 την ενημέρωση και αναβάθμιση του αρχείου με τις πηγές και πρακτικές ιονίζουσας ακτινοβολίας που υπάρχουν στην Κύπρο καθώς και του αρχείου με τις ατομικές δόσεις των εργαζομένων που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία. Τα πιο πάνω αρχεία φυλάσσονται και παρακολουθούνται από την ΥΠΕΛ, με βάση τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (βάση δεδομένων RAIS, Regulatory Authority Information System που αναπτύχθηκε από τον ΔΟΑΕ).

5.4. Υλοποίηση Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΔΟΑΕ για την Κύπρο

Η ΥΠΕΛ συμμετέχει σε διάφορα Περιφερειακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα Τεχνικής Συνεργασίας του ΔΟΑΕ που έχουν ως στόχο την ενίσχυση του συστήματος ακτινοπροστασίας, πυρηνικής ασφάλειας και διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων καθώς και την αναβάθμιση της σχετικής υποδομής και των δυνατοτήτων της Κύπρου στον τομέα αυτό.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των πιο πάνω προγραμμάτων αριθμός Λειτουργών από την ΥΠΕΛ του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συμμετείχε σε σχετικές συναντήσεις του ΔΟΑΕ στο εξωτερικό και εκπαιδεύτηκε σε σχετικά θέματα.

Διοργανώθηκε επίσης στην Κύπρο από την ΥΠΕΛ, σε συνεργασία με τον ΔΟΑΕ, περιφερειακή συνάντηση εργασίας στο πλαίσιο σχετικού προγράμματος τεχνικής συνεργασίας του ΔΟΑΕ στην οποία συμμετείχαν ειδικοί από διάφορες χώρες της Ευρώπης και της Αφρικής, με θέμα την ετοιμασία σχεδίου Στρατηγικής και Πολιτικής για την διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων. Στο πλαίσιο του ιδίου προγράμματος επισκέφθηκαν την Κύπρο τον Μάρτιο και τον Σεπτέμβριο του 2013 τέσσερις εμπειρογνώμονες του ΔΟΑΕ και είχαν συνεργασία με λειτουργούς της ΥΠΕΛ σε θέματα ετοιμασίας Στρατηγικής και Πολιτικής για την διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων στην Κύπρο.

5.5. Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΔΟΑΕ και άλλους οργανισμούς και φορείς

Η ΥΠΕΛ, συμμετείχε στις εργασίες διάφορων Επιτροπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου συζητούνται όλα τα σχετικά θέματα της ΕΥΡΑΤΟΜ συμπεριλαμβανομένων και δραστηριοτήτων των Δικτύων ECURIE και EURDEP για έγκαιρη πληροφόρηση και ανταλλαγή δεδομένων σε περίπτωση έκτακτων ραδιολογικών/πυρηνικών περιστατικών. Συμμετείχε επίσης στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΕ στη Βιέννη και σε διάφορες άλλες συναντήσεις και δραστηριότητες του ΔΟΑΕ, καθώς και σε συναντήσεις και δραστηριότητες για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας.

Η ΥΠΕΛ συνέχισε να τηρεί και να επικαιροποιεί το αρχείο με τις ραδιενεργές πηγές και τα πυρηνικά υλικά που υπάρχουν στην Κύπρο και απέστειλε σχετικές πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον ΔΟΑΕ.

Τέλος, συνεχίστηκε η συνεργασία της ΥΠΕΛ με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, στο πλαίσιο εφαρμογής της διμερούς μεταξύ τους συμφωνίας που υπεγράφη το 2008, με την διοργάνωση ημερίδας στην Αθήνα με θέμα την αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου σε ότι αφορά την ακτινοπροστασία και πυρηνική ασφάλεια. Στην ημερίδα αυτή συμμετείχαν εκπρόσωποι των τεσσάρων διαδοχικών Προεδριών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κύπρος, Ελλάδα, Ιρλανδία και Λιθουανία).

Συνεχίστηκε, επίσης, η συνεργασία με το Εργαστήριο Πυρηνικής Φυσικής του Πανεπιστημίου Κύπρου καθώς και με άλλους σχετικούς φορείς, η οποία αφορά τη διεξαγωγή μετρήσεων ραδονίου σε εσωτερικούς χώρους και μετρήσεις ραδιενέργειας σε τρόφιμα και οικοδομικά υλικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2013

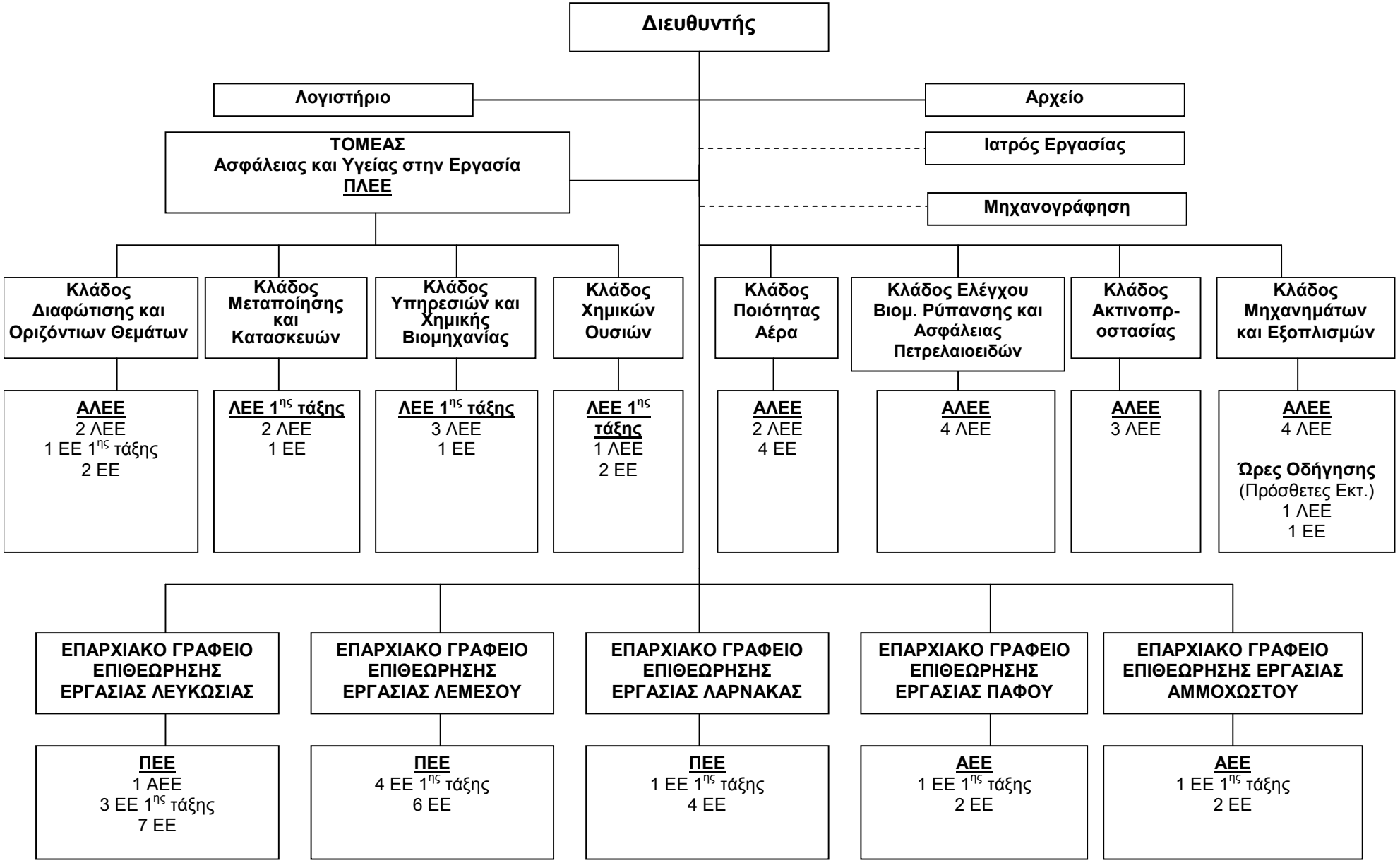

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Συνεχείς και Μηνιαίες Δραστηριότητες Επιθεωρήσεων - Έτος 2013

Α/Α	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΗ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
ΚΑΘΟΛΟ ΤΟ ΕΤΟΣ													
1	Επανεπιθεώρηση των χώρων εργασίας στους οποίους στάληκε επιστολή παραβάσεων ή εκδόθηκε Ειδοποίηση Βελτίωσης στο προηγούμενο ή στο τρέχον έτος.												
2	Διαχείριση θεμάτων Ασφάλειας (Εκτιμήσεις Κινδύνου, Εξωτερικές και Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης, Λειτουργοί Ασφάλειας)												
3	Διαβούλευση και Συμμετοχή των Εργαζομένων (Επιτροπές Ασφάλειας, Αντιπρόσωποι Ασφάλειας)												
4	Νοσηλευτικές Δραστηριότητες (Νοσοκομεία, Ιδιωτικές Κλινικές)												
5	Εφαρμογή της Νομοθεσίας για την Ασφάλιση Ευθύνης Εργοδότη												
6	Έλεγχος του Καπνίσματος στους χώρους εργασίας												
7	Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων												
8	Επιθεωρήσεις στον Κατασκευαστικό Τομέα												
ΣΕ ΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ													
9	Εκστρατείες Επιθεώρησης στον Κατασκευαστικό Τομέα												
10	Εθνικός Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής												
11	Βιομηχανία Μετάλλου, Κατασκευή Μηχανημάτων, Ανακύκλωση Μετάλλων και Συνεργεία Οχημάτων (εξαιρουμένων των ΙΚΤΕΟ)												
12	Χημική Βιομηχανία (φυτοφάρμακα, φαρμακευτικά προιόντα, πλαστικά, καουτσούκ) - Αποθήκευση Χημικών Ουσιών - Βαφεία (π.χ. οχημάτων) - Εκτυπωτικές Δραστηριότητες (π.χ. τυπογραφεία) - Ανακύκλωση Πλαστικών												
13	Βιομηχανίες Μη Μεταλλικών Ορυκτών (κοπή και κατεργασία λίθων, κατασκευή μαρμάρων και τούβλων, κοπή, επεξεργασία και μορφοποιήση γυαλιού, τσιμεντοποιία, κατασκευή δομικών υλικών)												
14	Χώροι Αναψυχής (Λούνα Παρκ - Παιχνιδότοποι, Go-Karts, Υδροπάρκα)												
15	Ξενοδοχεία, Εστιατόρια												
16	Προστασία Εργαζομένων από Θερμικό Φορτίο (π.χ. Κινητά Εργοτάξια – Κατασκευές, Αποθηκευτικοί χώροι, Λιμάνια, Πλυντήρια ρούχων, Κουζίνες Εστιατοριών και Ξενοδοχείων												
17	Εγκαταστάσεις Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών (αρτοποιία, ζαχαροπλαστεία, οινοποιεία, ζυθοποιεία κ.λπ), Υπεραγορές												

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2013 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17	0,9%	53,1%	2	0,3%	6,3%	3	0,9%	9,4%	10	1,3%	31,3%	0	0,0%	0,0%	32	0,8%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5	0,3%	45,5%	3	0,4%	27,3%	0	0,0%	0,0%	3	0,4%	27,3%	0	0,0%	0,0%	11	0,3%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	508	27,6%	49,4%	184	24,7%	17,9%	64	18,4%	6,2%	193	24,9%	18,8%	79	20,4%	7,7%	1028	25,1%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	0	0,0%	0,0%	1	0,1%	9,1%	0	0,0%	0,0%	8	1,0%	72,7%	2	0,5%	18,2%	11	0,3%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	10	0,5%	20,8%	21	2,8%	43,8%	1	0,3%	2,1%	5	0,6%	10,4%	11	2,8%	22,9%	48	1,2%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	604	32,8%	49,9%	168	22,6%	13,9%	84	24,1%	6,9%	205	26,5%	16,9%	150	38,7%	12,4%	1211	29,6%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	190	10,3%	41,0%	101	13,6%	21,8%	54	15,5%	11,7%	97	12,5%	21,0%	21	5,4%	4,5%	463	11,3%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	24	1,3%	27,9%	11	1,5%	12,8%	0	0,0%	0,0%	44	5,7%	51,2%	7	1,8%	8,1%	86	2,1%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	194	10,5%	34,3%	120	16,1%	21,2%	82	23,6%	14,5%	100	12,9%	17,7%	69	17,8%	12,2%	566	13,8%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	1	0,1%	50,0%	0	0,0%	0,0%	1	0,3%	50,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	2	0,0%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	4	0,2%	30,8%	3	0,4%	23,1%	3	0,9%	23,1%	3	0,4%	23,1%	0	0,0%	0,0%	13	0,3%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0,0%	0,0%	5	0,7%	45,5%	1	0,3%	9,1%	5	0,6%	45,5%	0	0,0%	0,0%	11	0,3%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	11	0,6%	50,0%	7	0,9%	31,8%	3	0,9%	13,6%	0	0,0%	0,0%	1	0,3%	4,5%	22	0,5%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	8	0,4%	28,6%	3	0,4%	10,7%	11	3,2%	39,3%	5	0,6%	17,9%	1	0,3%	3,6%	28	0,7%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	86	4,7%	64,2%	29	3,9%	21,6%	4	1,1%	3,0%	10	1,3%	7,5%	5	1,3%	3,7%	134	3,3%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	21	1,1%	42,9%	13	1,7%	26,5%	4	1,1%	8,2%	8	1,0%	16,3%	3	0,8%	6,1%	49	1,2%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	46	2,5%	32,9%	48	6,5%	34,3%	10	2,9%	7,1%	24	3,1%	17,1%	12	3,1%	8,6%	140	3,4%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	58	3,2%	37,9%	15	2,0%	9,8%	20	5,7%	13,1%	39	5,0%	25,5%	21	5,4%	13,7%	153	3,7%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	51	2,8%	61,4%	9	1,2%	10,8%	3	0,9%	3,6%	15	1,9%	18,1%	5	1,3%	6,0%	83	2,0%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	1	0,1%	33,3%	1	0,1%	33,3%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	1	0,3%	33,3%	3	0,1%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ	**1839**	44,9%		**744**	18,2%		**348**	8,5%		**774**	18,9%		**388**	9,5%		**4094**	
			(%4)			(%4)			(%4)			(%4)			(%4)			

%1: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της Επαρχίας

%2: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%3: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

%4: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Καταχωρημένα Υποστατικά μέχρι 31.12.2013

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	680	5,74%	34,02%	452	6,27%	22,61%	193	8,03%	9,65%	515	9,85%	25,76%	159	6,58%	7,95%	1999	6,87%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	18	0,15%	20,93%	32	0,44%	37,21%	3	0,12%	3,49%	21	0,40%	24,42%	12	0,50%	13,95%	86	0,30%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	3356	28,34%	46,61%	1764	24,48%	24,50%	413	17,19%	5,74%	1180	22,56%	16,39%	487	20,16%	6,76%	7200	24,74%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	8	0,07%	14,55%	12	0,17%	21,82%	1	0,04%	1,82%	16	0,31%	29,09%	18	0,75%	32,73%	55	0,19%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	64	0,54%	30,05%	57	0,79%	26,76%	11	0,46%	5,16%	52	0,99%	24,41%	29	1,20%	13,62%	213	0,73%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2248	18,98%	41,79%	1545	21,44%	28,72%	327	13,61%	6,08%	807	15,43%	15,00%	452	18,71%	8,40%	5379	18,49%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	2429	20,51%	41,07%	1425	19,78%	24,09%	459	19,11%	7,76%	1093	20,89%	18,48%	509	21,07%	8,61%	5915	20,33%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	400	3,38%	33,06%	379	5,26%	31,32%	69	2,87%	5,70%	269	5,14%	22,23%	93	3,85%	7,69%	1210	4,16%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	638	5,39%	24,80%	591	8,20%	22,97%	514	21,40%	19,98%	563	10,76%	21,88%	265	10,97%	10,30%	2573	8,84%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	80	0,68%	57,14%	35	0,49%	25,00%	5	0,21%	3,57%	12	0,23%	8,57%	8	0,33%	5,71%	140	0,48%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	138	1,17%	38,12%	98	1,36%	27,07%	29	1,21%	8,01%	57	1,09%	15,75%	40	1,66%	11,05%	362	1,24%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	23	0,19%	32,86%	21	0,29%	30,00%	5	0,21%	7,14%	15	0,29%	21,43%	6	0,25%	8,57%	70	0,24%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	210	1,77%	50,97%	87	1,21%	21,12%	14	0,58%	3,40%	59	1,13%	14,32%	42	1,74%	10,19%	412	1,42%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	128	1,08%	27,41%	81	1,12%	17,34%	140	5,83%	29,98%	85	1,62%	18,20%	33	1,37%	7,07%	467	1,60%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	255	2,15%	46,45%	121	1,68%	22,04%	28	1,17%	5,10%	85	1,62%	15,48%	60	2,48%	10,93%	549	1,89%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	203	1,71%	42,65%	127	1,76%	26,68%	34	1,42%	7,14%	65	1,24%	13,66%	47	1,95%	9,87%	476	1,64%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	225	1,90%	42,69%	109	1,51%	20,68%	36	1,50%	6,83%	122	2,33%	23,15%	35	1,45%	6,64%	527	1,81%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	156	1,32%	36,28%	71	0,99%	16,51%	60	2,50%	13,95%	95	1,82%	22,09%	48	1,99%	11,16%	430	1,48%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	346	2,92%	48,66%	165	2,29%	23,21%	50	2,08%	7,03%	102	1,95%	14,35%	48	1,99%	6,75%	711	2,44%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	232	1,96%	73,42%	30	0,42%	9,49%	11	0,46%	3,48%	18	0,34%	5,70%	25	1,03%	7,91%	316	1,09%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	5	0,04%	55,56%	4	0,06%	44,44%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	9	0,03%
	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ	11842	40,70%		7206	24,76%		2402	8,25%		5231	17,98%		2416	8,30%		29099	
			%(4)			%4			%4			%(4)			%(4)				

%(1): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Επαρχίας
%(2): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια
%(3): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια
%(4): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Καταχωρημένα Νέα Υποστατικά για την Περίοδο από 1.1.2013 μέχρι 31.12.2013

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	13	1,27%	46,43%	4	0,90%	14,29%	1	0,37%	3,57%	8	1,64%	28,57%	2	1,14%	7,14%	28	1,17%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	1	0,23%	100,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,04%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	142	13,87%	53,38%	55	12,39%	20,68%	17	6,27%	6,39%	37	7,60%	13,91%	15	8,57%	5,64%	266	11,08%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	0	0,00%	0,00%	1	0,23%	33,33%	0	0,00%	0,00%	1	0,21%	33,33%	1	0,57%	33,33%	3	0,12%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	6	0,59%	25,00%	7	1,58%	29,17%	2	0,74%	8,33%	4	0,82%	16,67%	5	2,86%	20,83%	24	1,00%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	380	37,11%	48,91%	150	33,78%	19,31%	68	25,09%	8,75%	118	24,23%	15,19%	61	34,86%	7,85%	777	32,36%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	177	17,29%	40,14%	88	19,82%	19,95%	50	18,45%	11,34%	105	21,56%	23,81%	21	12,00%	4,76%	441	18,37%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	30	2,93%	32,61%	19	4,28%	20,65%	2	0,74%	2,17%	35	7,19%	38,04%	6	3,43%	6,52%	92	3,83%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	121	11,82%	28,61%	60	13,51%	14,18%	79	29,15%	18,68%	129	26,49%	30,50%	34	19,43%	8,04%	423	17,62%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	6	0,59%	100,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	6	0,25%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	7	0,68%	22,58%	1	0,23%	3,23%	10	3,69%	32,26%	13	2,67%	41,94%	0	0,00%	0,00%	31	1,29%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0,00%	0,00%	6	1,35%	60,00%	1	0,37%	10,00%	3	0,62%	30,00%	0	0,00%	0,00%	10	0,42%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	0,98%	47,62%	5	1,13%	23,81%	3	1,11%	14,29%	1	0,21%	4,76%	2	1,14%	9,52%	21	0,87%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	0,98%	23,26%	5	1,13%	11,63%	19	7,01%	44,19%	6	1,23%	13,95%	3	1,71%	6,98%	43	1,79%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	13	1,27%	38,24%	11	2,48%	32,35%	1	0,37%	2,94%	5	1,03%	14,71%	4	2,29%	11,76%	34	1,42%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	15	1,46%	31,25%	13	2,93%	27,08%	5	1,85%	10,42%	7	1,44%	14,58%	8	4,57%	16,67%	48	2,00%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	8	0,78%	57,14%	2	0,45%	14,29%	0	0,00%	0,00%	1	0,21%	7,14%	3	1,71%	21,43%	14	0,58%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	18	1,76%	41,86%	2	0,45%	4,65%	10	3,69%	23,26%	10	2,05%	23,26%	3	1,71%	6,98%	43	1,79%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	17	1,66%	50,00%	9	2,03%	26,47%	3	1,11%	8,82%	4	0,82%	11,76%	1	0,57%	2,94%	34	1,42%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	51	4,98%	82,26%	5	1,13%	8,06%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	6	3,43%	9,68%	62	2,58%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ	**1024**	**42,65%**		**444**	**18,49%**		**271**	**11,29%**		**487**	**20,28%**		**175**	**7,29%**		**2401**	
			%(4)			%4			%4			%(4)			%(4)				

%(1): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Επαρχίας
%(2): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια
%(3): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια
%(4): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Αριθμός Παραβάσεων και Χρηματικές Ποινές που επιβλήθηκαν στις 31 Εκδικασθείσες Υποθέσεις του 2013 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων[1]				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
1	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2003	51	45	37[2]	16	40400	62050	66500	19600
2	Ο περί Εργοστασίων Νόμος, Κεφ. 134	1	0	0	1	0	0	0	700
3	Οι περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμοι του 1997 έως 2002	2	0	0	0	400	0	0	0
4	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	8	4	2	2	1800	1750	1000	1800
5	Οι περί Διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	21	13	16	9	10100	6800	9950	5950
6	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002	111	75	71	44[3]	57800	47250	75500	52350
7	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην εργασία Εξοπλισμού Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	2	0	3	0	0	0	1000	0
8	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	16	13	15	2	29650	10800	11600	11000
9	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους χώρους εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	0	6	1	2	0	2600	400	1100
10	Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989	1	1[4]	1	3[5]	600	0	500	1300
11	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων) Κανονισμοί του 2001	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	0	0	2	0	0	0	350	0
13	Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	1	0	0	0	500	0	0	0

[1] Σημειώνεται ότι μια υπόθεση που εκδικάζεται μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μια παραβάσεις.
[2] Σε μια από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 3 μηνών με τριετή αναστολή.
[3] Σε δύο περιπτώσεις επιβλήθηκαν ποινές φυλάκισης 2 και 3 μηνών αντίστοιχα.
[4] Για την καταδίκη αυτή επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 6 μηνών.
[5] Σε μια από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 2 μηνών.

A/A	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων[1]				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
14	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	1	1	1	0	450	200	200	0
15	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμοί του 2006	0	2	0	6	0	1600	0	3550
16	Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2003 (Καταργήθηκαν 29/12/2009)	0	1	0	0	0	500	0	0
17	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	0	0	0	1	0	0	0	1000
	ΣΥΝΟΛΟ	**215**	**161**	**149**	**84**	**141700**	**133550**	**167000**	**98350**

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Νόμοι / Κανονισμοί με βάση τους οποίους συντάχθηκαν και προωθήθηκαν νέοι φάκελοι Ποινικών Υποθέσεων το 2013 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας.

Α/Α	Νόμοι / Κανονισμοί	Αρ. Παραβάσεων[1]
1.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2011	55
2.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	9
3.	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλεια και Υγεία στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	10
4.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002	40
5.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	27
6.	Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	40
7.	Ο περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμού Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	1
8.	Ο περί Εργοστασίων Νόμος, Κεφ. 134	4
9.	Οι περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμοι του 1989 έως 2011	2
10.	Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	1
11.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	1
12.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων) Κανονισμοί του 2001	2
13.	Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2003 (Καταργήθηκαν 29/12/2009)	3

[1] Ο Αριθμός αυτός δηλώνει τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν παραβάσεις του συγκεκριμένου Νομοθετήματος. Συντάχθηκαν συνολικά 29 φάκελοι ποινικής δίωξης για παραβάσεις διατάξεων ενός ή και περισσοτέρων Νομοθετημάτων (Νόμων ή Κανονισμών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII:

Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2013, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος

(*Στοιχεία για Εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας*)

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡ. ΑΤΥΧ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτήρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
1	**ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ**	**28**	**1,82%**											
2	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	19	1,24%	15	4	0	19	1	18	8	3	1	3	4
3	Δασοκομία και υλοτομία	8	0,52%	8	0	0	8	0	8	3	2	0	1	2
4	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
5	**ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ**	**9**	**0,59%**											
6	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	3	0,20%	3	0	0	3	0	3	0	1	0	2	0
9	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	6	0,39%	6	0	0	6	0	6	1	3	0	1	1
10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	**ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ**	**306**	**19,90%**											
12	Βιομηχανία τροφίμων	110	7,15%	78	32	1	109	1	109	29	43	6	23	9
13	Ποτοποιία	17	1,11%	14	3	0	17	0	17	4	7	1	2	3
14	Παραγωγή προϊόντων καπνού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	2	0,13%	1	1	0	2	0	2	0	0	0	2	0
16	Κατασκευή ειδών ένδυσης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	1	0,07%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
18	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα? κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	17	1,11%	16	1	0	17	0	17	6	8	0	2	1
19	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	3	0,20%	1	2	0	3	0	3	2	0	1	0	0
20	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	3	0,20%	2	1	0	3	0	3	1	2	0	0	0
21	Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	5	0,33%	4	1	0	5	0	5	2	1	0	2	0
23	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων	15	0,98%	11	4	0	15	0	15	3	6	0	4	2
24	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	15	0,98%	13	2	0	15	0	15	2	6	0	6	1
25	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	30	1,95%	26	4	0	30	0	30	6	8	3	13	0
26	Παραγωγή βασικών μετάλλων	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
27	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	45	2,93%	41	4	0	45	1	44	14	12	1	17	1
28	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	2	0,13%	1	1	0	2	0	2	1	1	0	0	0
29	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	2	0,13%	2	0	0	2	0	2	1	0	0	0	1
30	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	10	0,65%	9	1	0	10	0	10	2	3	1	3	1
31	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	2	0,13%	1	1	0	2	0	2	1	0	0	1	0
32	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	2	0,13%	2	0	0	2	0	2	1	0	1	0	0
33	Κατασκευή επίπλων	13	0,85%	12	1	1	12	0	13	4	7	0	2	0
34	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	7	0,46%	5	2	0	7	0	7	0	2	1	3	1
35	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	4	0,26%	4	0	0	4	0	4	2	1	0	1	0
36	**ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ**	**18**	**1,17%**											
37	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	18	1,17%	18	0	0	18	0	18	4	3	6	5	0
38	**ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ**	**30**	**1,95%**											
39	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	7	0,46%	7	0	0	7	0	7	2	2	1	1	1
40	Επεξεργασία λυμάτων	8	0,52%	8	0	0	8	0	8	1	2	2	3	0
41	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων ανάκτηση υλικών	12	0,78%	12	0	1	11	0	12	4	1	2	4	1
42	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	3	0,20%	3	0	0	3	0	3	1	0	0	1	1
43	**ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ**	**250**	**16,25%**											
44	Κατασκευές κτηρίων	154	10,01%	149	5	2	152	2	152	75	25	5	45	4
45	Έργα πολιτικού μηχανικού	24	1,56%	22	2	0	24	0	24	12	2	5	4	1
46	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	72	4,68%	69	3	0	72	2	70	39	10	6	16	1
47	**ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ**	**180**	**11,70%**											
48	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	38	2,47%	38	0	2	36	0	38	5	5	13	11	4
49	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	33	2,15%	29	4	0	33	0	33	10	3	9	5	6
50	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	109	7,09%	48	61	1	108	0	109	32	36	8	23	10

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡ. ΑΤΥΧ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτήρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
51	**ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ**	**102**	**6,63%**											
52	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	16	1,04%	16	0	0	16	0	16	3	1	8	3	1
53	Πλωτές μεταφορές	2	0,13%	2	0	0	2	0	2	0	1	0	0	1
54	Αεροπορικές μεταφορές	3	0,20%	0	3	0	3	0	3	1	0	2	0	0
55	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	71	4,62%	61	10	1	70	0	71	23	11	11	15	11
56	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	10	0,65%	9	1	0	10	0	10	1	0	9	0	0
57	**ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ**	**324**	**21,07%**											
58	Καταλύματα	198	12,87%	77	121	2	196	1	197	94	49	2	42	11
59	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	126	8,19%	63	63	0	126	0	126	41	29	24	27	5
60	**ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**	**17**	**1,11%**											
61	Εκδοτικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	6	0,39%	3	3	0	6	0	6	5	0	0	1	0
64	Τηλεπικοινωνίες	9	0,59%	7	2	0	9	0	9	3	1	4	0	1
65	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	2	0,13%	0	2	0	2	0	2	1	0	1	0	0
67	**ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**10**	**0,65%**											
68	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	9	0,59%	2	7	0	9	0	9	8	0	0	0	1
69	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
70	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71	**ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ**	**3**	**0,20%**											
72	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	3	0,20%	2	1	0	3	0	3	3	0	0	0	0
73	**ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**9**	**0,59%**											
74	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
75	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων, δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	2	0,13%	2	0	0	2	0	2	0	0	2	0	0
76	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών, τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	3	0,20%	2	1	0	3	0	3	1	0	1	0	1
77	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
78	Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	2	0,13%	2	0	0	2	0	2	1	1	0	0	0
80	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
81	**ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**32**	**2,08%**											
82	Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
83	Δραστηριότητες απασχόλησης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	5	0,33%	4	1	0	5	0	5	5	0	0	0	0
86	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	13	0,85%	5	8	0	13	0	13	6	3	1	3	0
87	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	14	0,91%	11	3	0	14	0	14	10	1	1	2	0
88	**ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ**	**134**	**8,71%**											
89	Δημόσια διοίκηση και άμυνα? υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	134	8,71%	108	26	1	133	0	134	42	21	30	18	23

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡ. ΑΤΥΧ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτήρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
90	**ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**	**24**	**1,56%**											
91	Εκπαίδευση	24	1,56%	5	19	1	23	0	24	19	0	3	1	1
92	**ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ**	**28**	**1,82%**											
93	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	23	1,50%	7	16	0	23	0	23	7	8	3	3	2
94	Δραστηριότητες βοήθειας κατ΄οίκον	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	5	0,33%	0	5	0	5	0	5	2	0	0	0	3
96	**ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ**	**18**	**1,17%**											
97	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	2	0,13%	0	2	0	2	0	2	2	0	0	0	0
98	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	1	0,07%	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0
99	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
100	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	14	0,91%	7	7	0	14	0	14	6	3	2	2	1
101	**ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**	**8**	**0,52%**											
102	Δραστηριότητες οργανώσεων	2	0,13%	0	2	0	2	0	2	2	0	0	0	0
103	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
104	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	5	0,33%	1	4	0	5	0	5	3	0	1	1	0
105	**ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ**	**7**	**0,46%**											
106	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού	6	0,39%	1	5	0	6	1	5	2	1	3	0	0
107	Μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
108	**ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ**	**1**	**0,07%**											
109	Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	1	0,07%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
	Σύνολο:	**1538**		1083	455	13	1525	9	1529	574	336	182	327	119

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Αριθμός Ατυχημάτων κατά Οικονομική Δραστηριότητα – Έτος 2013

(*Στοιχεία για Εργοδοτούμενα Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας*)

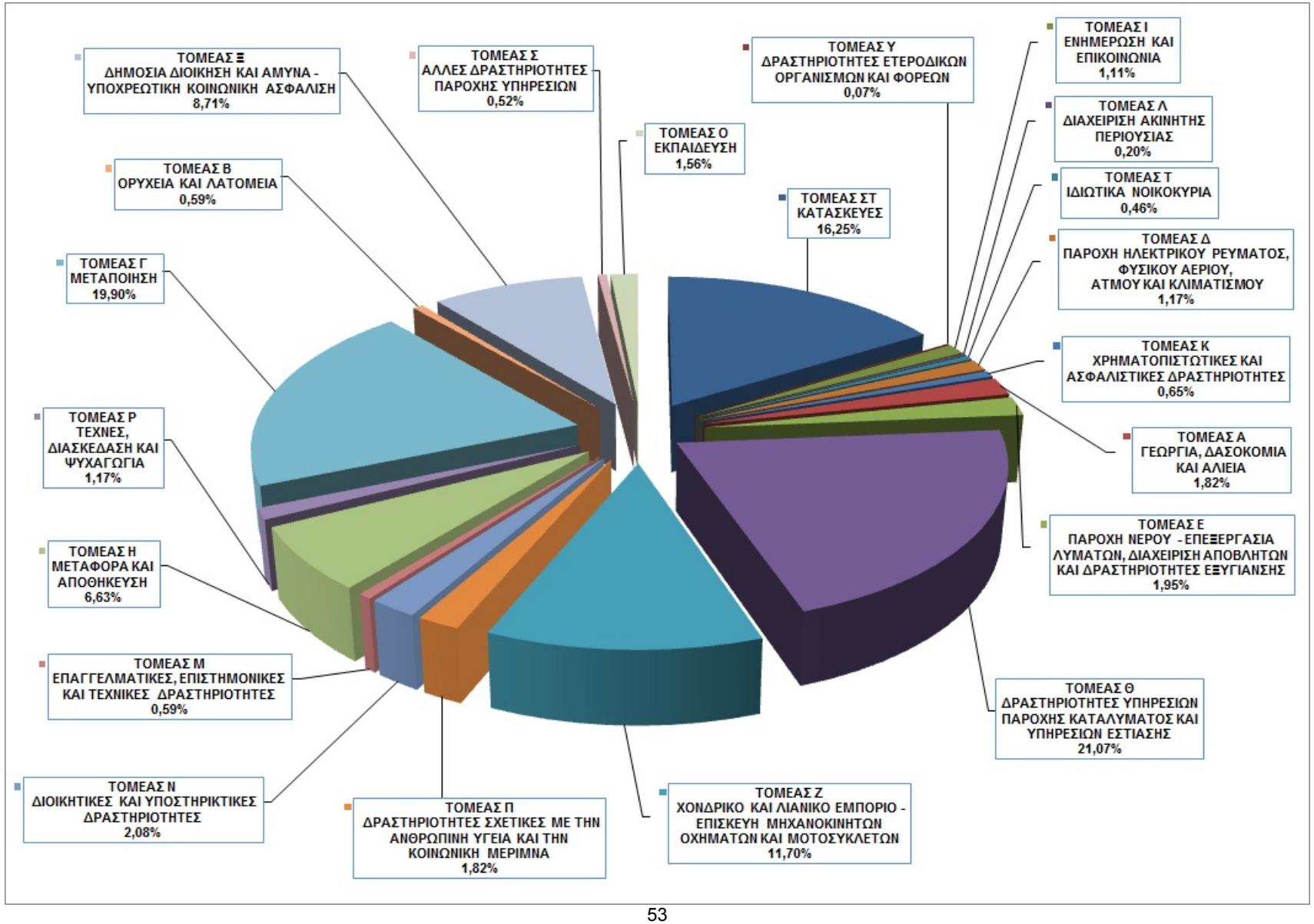

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2013, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και Επαρχία όπου συνέβησαν.
(*Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας*)

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΕΠΑΡΧΙΑ				
				Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	28	1,82%	7	5	5	7	4
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	9	0,59%	5	2	2	0	0
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	306	19,90%	85	118	75	15	13
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	18	1,17%	0	0	17	1	0
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	30	1,95%	15	4	4	7	0
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	250	16,25%	79	78	37	40	16
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	180	11,70%	51	55	34	23	17
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	102	6,63%	19	16	51	11	5
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	324	21,07%	48	114	24	69	69
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	17	1,11%	10	2	3	1	1
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	0,65%	8	0	2	0	0
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3	0,20%	0	0	1	2	0
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	0,59%	5	1	3	0	0
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	32	2,08%	13	4	7	5	3
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	134	8,71%	70	36	6	9	13
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	24	1,56%	9	6	4	2	3
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	28	1,82%	13	10	3	2	0
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	18	1,17%	7	3	3	1	4
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8	0,52%	2	3	1	0	2
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	7	0,46%	3	3	0	1	0
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	1	0,07%	0	1	0	0	0
ΣΥΝΟΛΑ		**1538**		**449**	**461**	**282**	**196**	**150**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2013
(Γνωστοποιήσιμα σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία)

Α. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων: 7 - Θύματα:8)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Εκτροφή πουλερικών	Ηλεκτροπληξία
2.	Λεμεσός	1	Κατασκευές	Παγίδευση θύματος μεταξύ φορτωτήρα και γερανού
3.	Λεμεσός	2	Κατασκευές	Καταπλάκωση θυμάτων από τοίχο αντιστήριξης
4.	Λεμεσός	1	Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων	Καταπλάκωση θύματος από γεωργικό ελκυστήρα
5.	Λεμεσός	1	Χωματουργικές εργασίες	Καταπλάκωση θύματος από εκσκαφέα
6.	Αμμόχωστος	1	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	Πτώση θύματος από φορητή κλίμακα
7.	Λεμεσός	1	Μεταφορές	ΤΡΟΧΑΙΟ – Ανατροπή οχήματος

Β. ΑΥΤΟΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων:3)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσίας	1	Γεωργικές Εργασίες	Πυρκαγιά σε όχημα
2.	Λευκωσία	1	Παρασκευή ροδοστάγματος	Καταπλάκωση θύματος από πλαστικό δοχείο νερού
3.	Λάρνακα	1	Κτηνοτροφικές εργασίες	Επαφή θύματος με περιστρεφόμενο άξονα γεωργικού ελκυστήρα

Γ. ΑΥΤΟΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά τη διαδρομή (Σύνολο ατυχημάτων:1)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Αυτοεργοδοτούμενου Προσώπου	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λάρνακα	1	Πλανώδια πώληση παγωτού	Καταπλάκωση θύματος από όχημα

Δ. ΤΡΙΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ εκτός εργασίας (Σύνολο ατυχημάτων:2)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Εκκλησιαστική Επιτροπή	Ολίσθηση θύματος και πτώση
2.	Αμμόχωστος	1	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	Πνιγμός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003 - 2013.

(*Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της Εργασίας*)

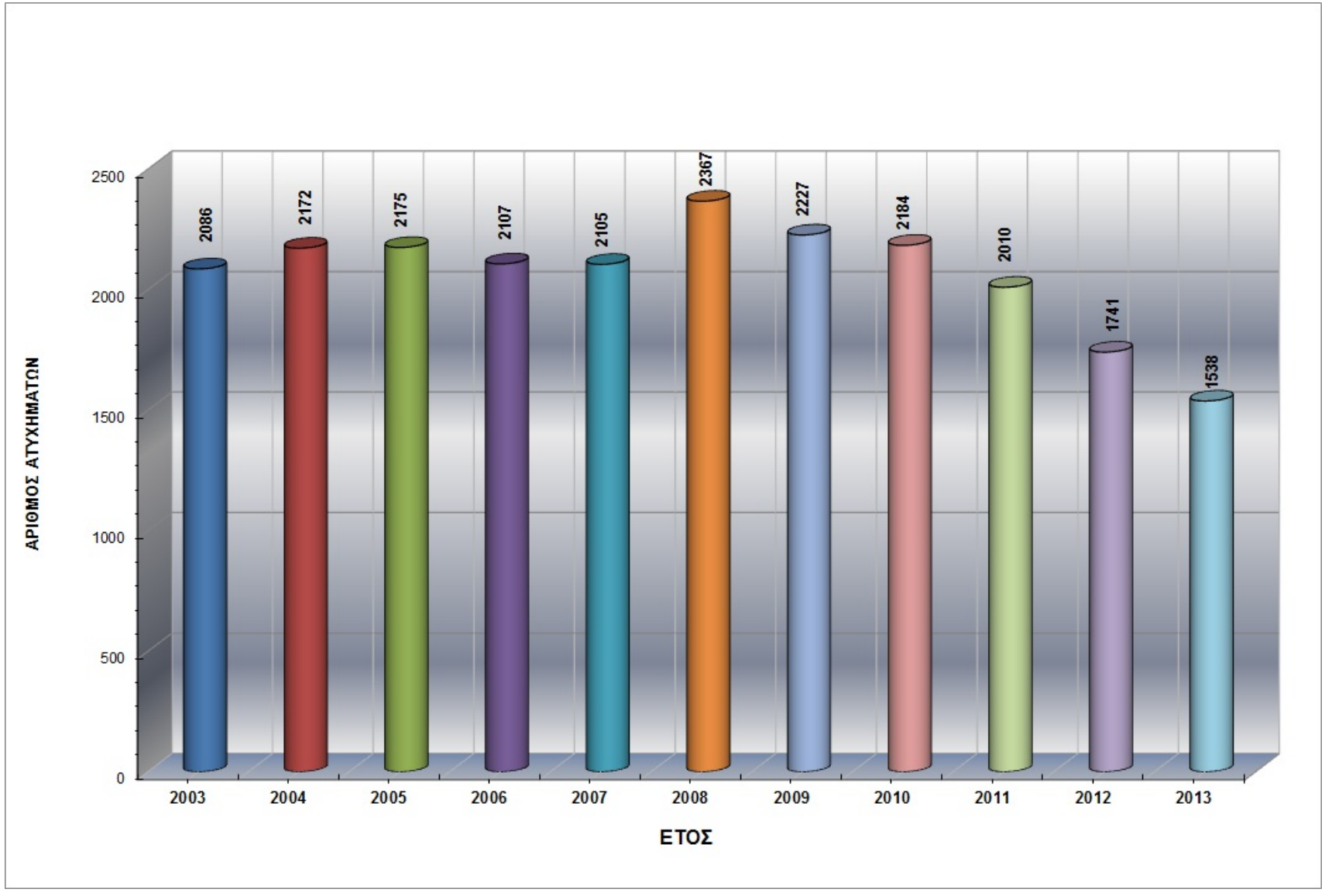

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003 - 2013

(*Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας*)

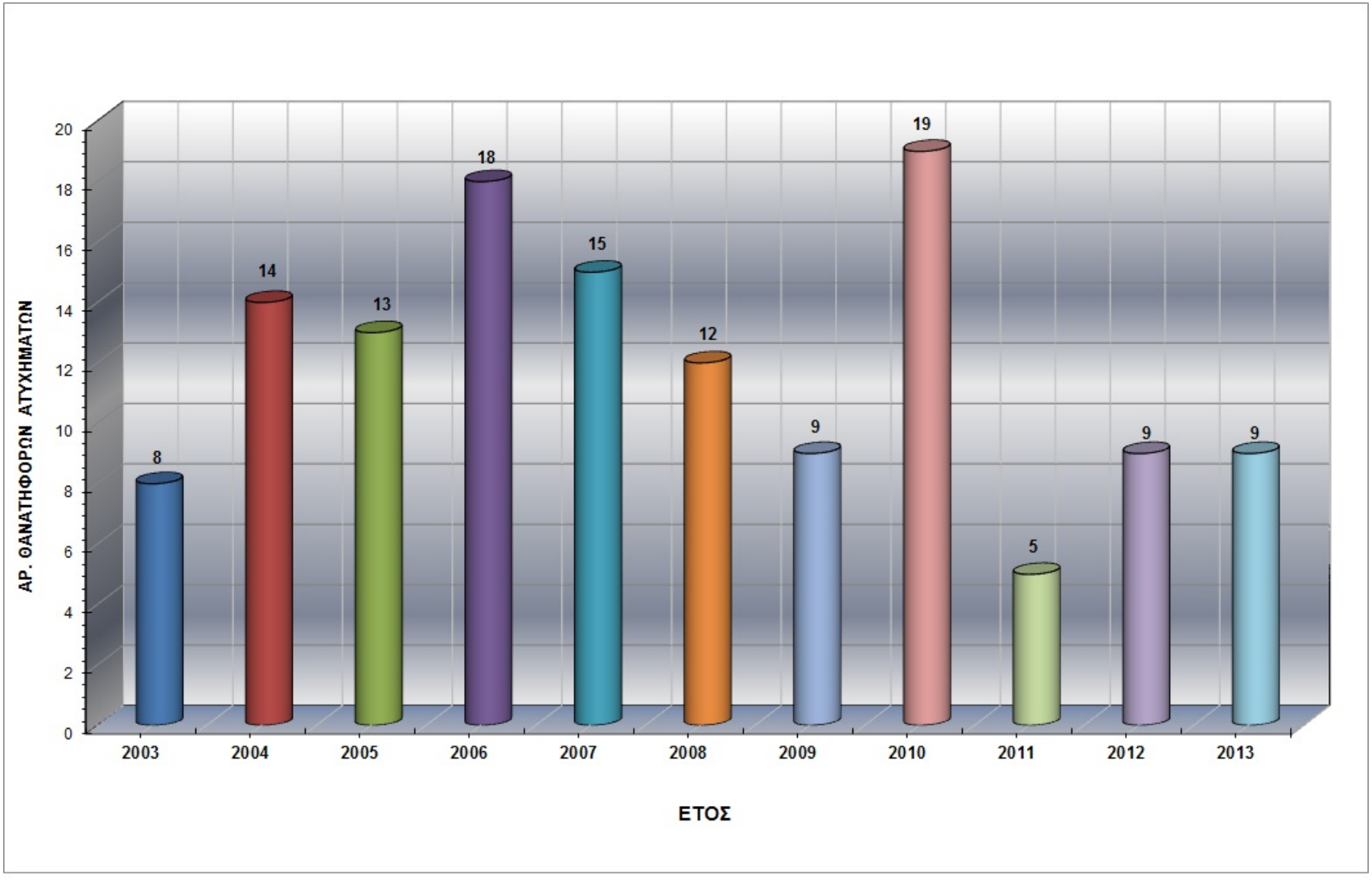

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2013 κατά αιτία.
(*Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας*)

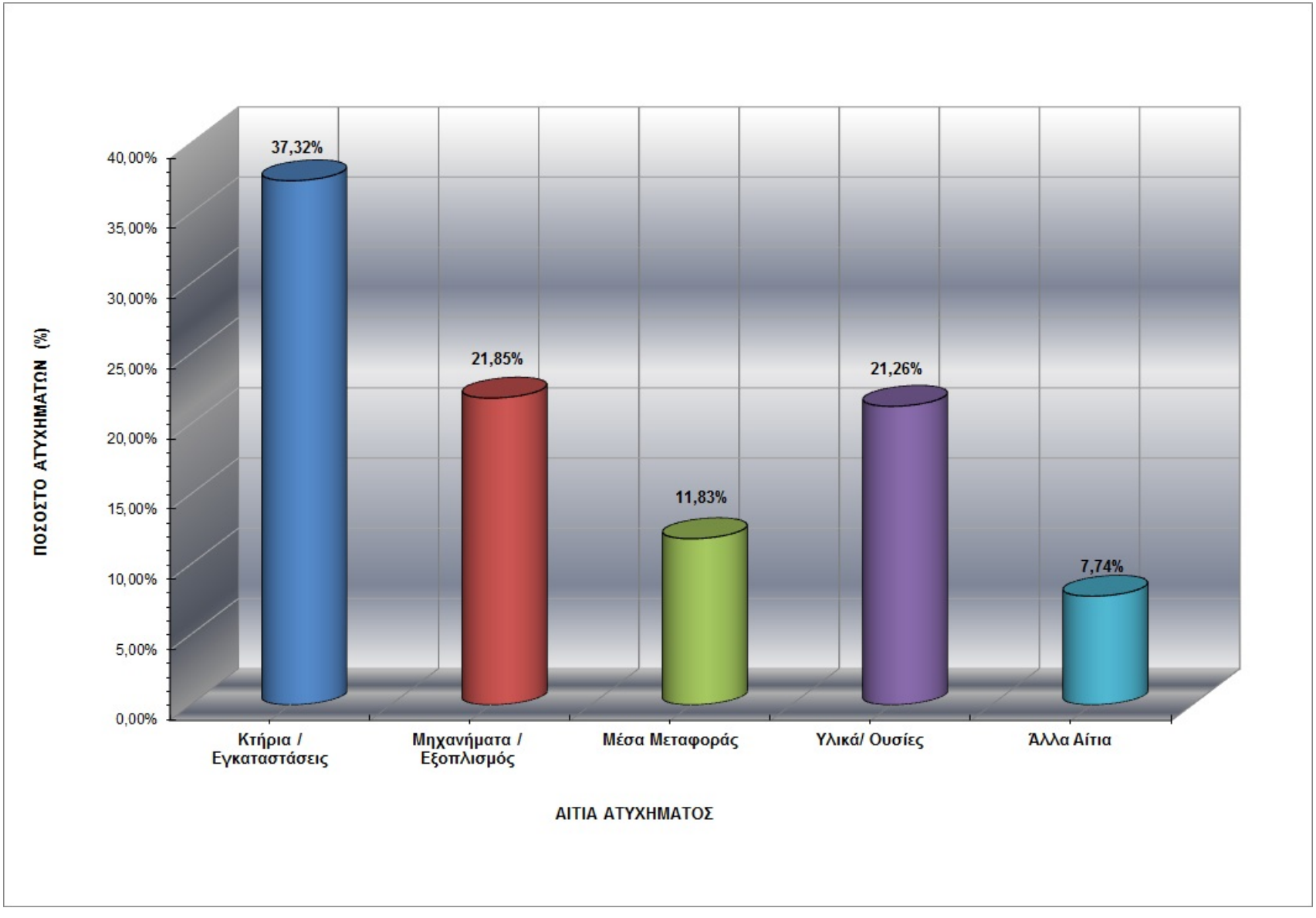

Παράρτημα XIV: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2013 - Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας
(*Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας*)

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Σημ. 1)

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	28	2976	941,02
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	9	800	1125,00
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	306	22527	1358,37
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	18	1827	985,49
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	30	5425	553,00
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	250	25376	985,18
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	180	57241	314,46
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	102	13670	746,19
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	324	23904	1355,42
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	17	7822	217,35
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	21647	46,20
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3	972	308,64
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9	19440	46,30
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	32	5759	555,65
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	134	26292	509,67
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	24	26959	89,03
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	28	14139	198,04
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	18	3235	556,50
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8	5987	133,62
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	7	22680	30,86
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	1	988	101,21
	ΣΥΝΟΛΟ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	**1538**	**309662**	**496,67**

Σημ.1: Τα αποτελέματα που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα είναι **προκαταρκτικά και όχι τελικά**, καθότι ο αριθμός των απασχολουμένων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου και Δεύτερου Τριμήνου του 2013, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι το μέσο όρο του έτους, που δεν είναι ακόμη διαθέσιμος. Τα τελικά αποτελέσματα θα ετοιμασθούν και θα εκδοθούν αργότερα (δημοσιεύση στην επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος και συμπερίληψη τους στην Ετήσια Έκθεση του Τμήματος για το έτος 2014)

Σημ.2: Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολουμένων Προσώπων) χ 100.000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2013

(ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ)

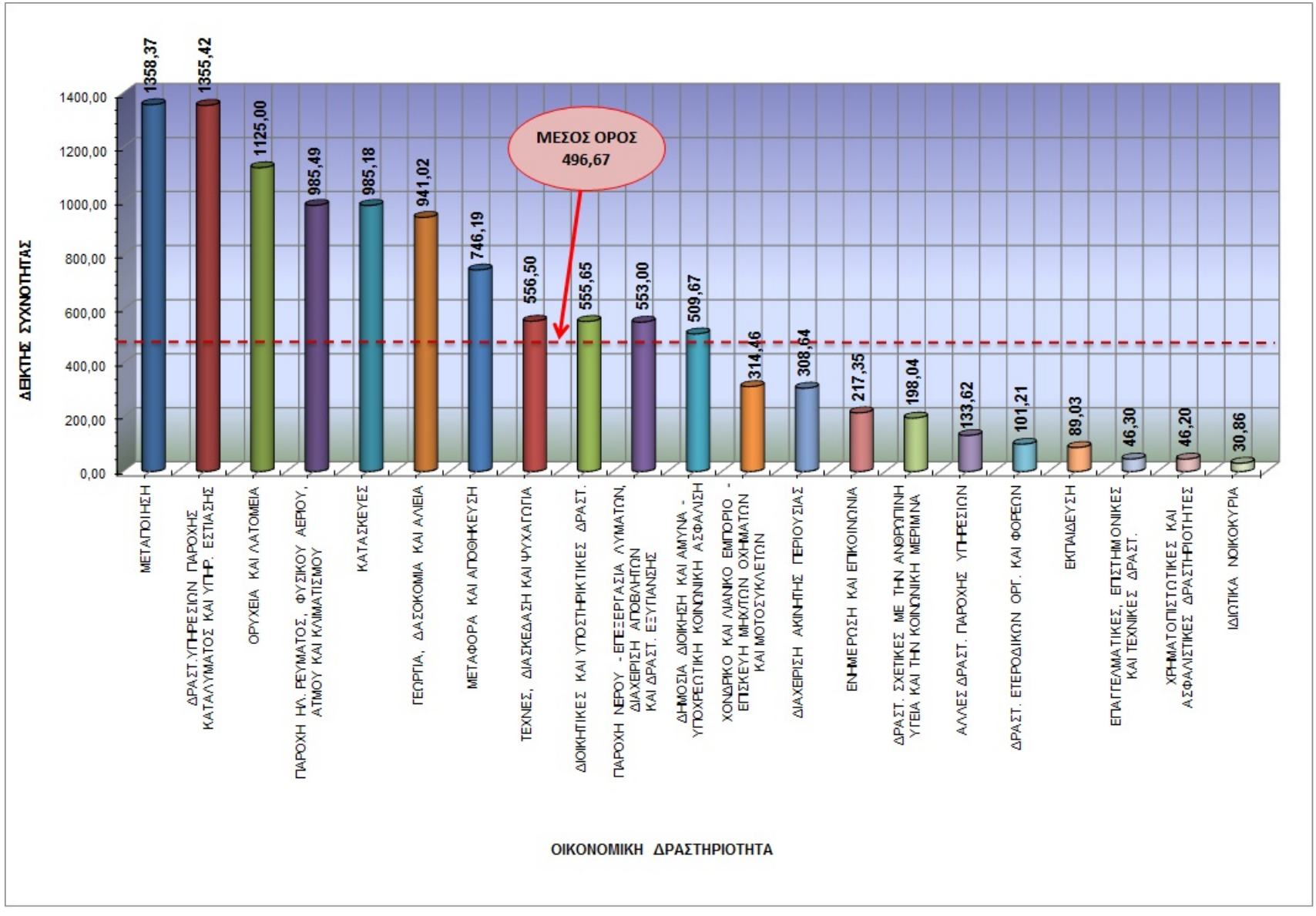

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας – Αριθμού Ατυχημάτων – Αριθμού Εργοδοτουμένων για την Περίοδο 2003 – 2013

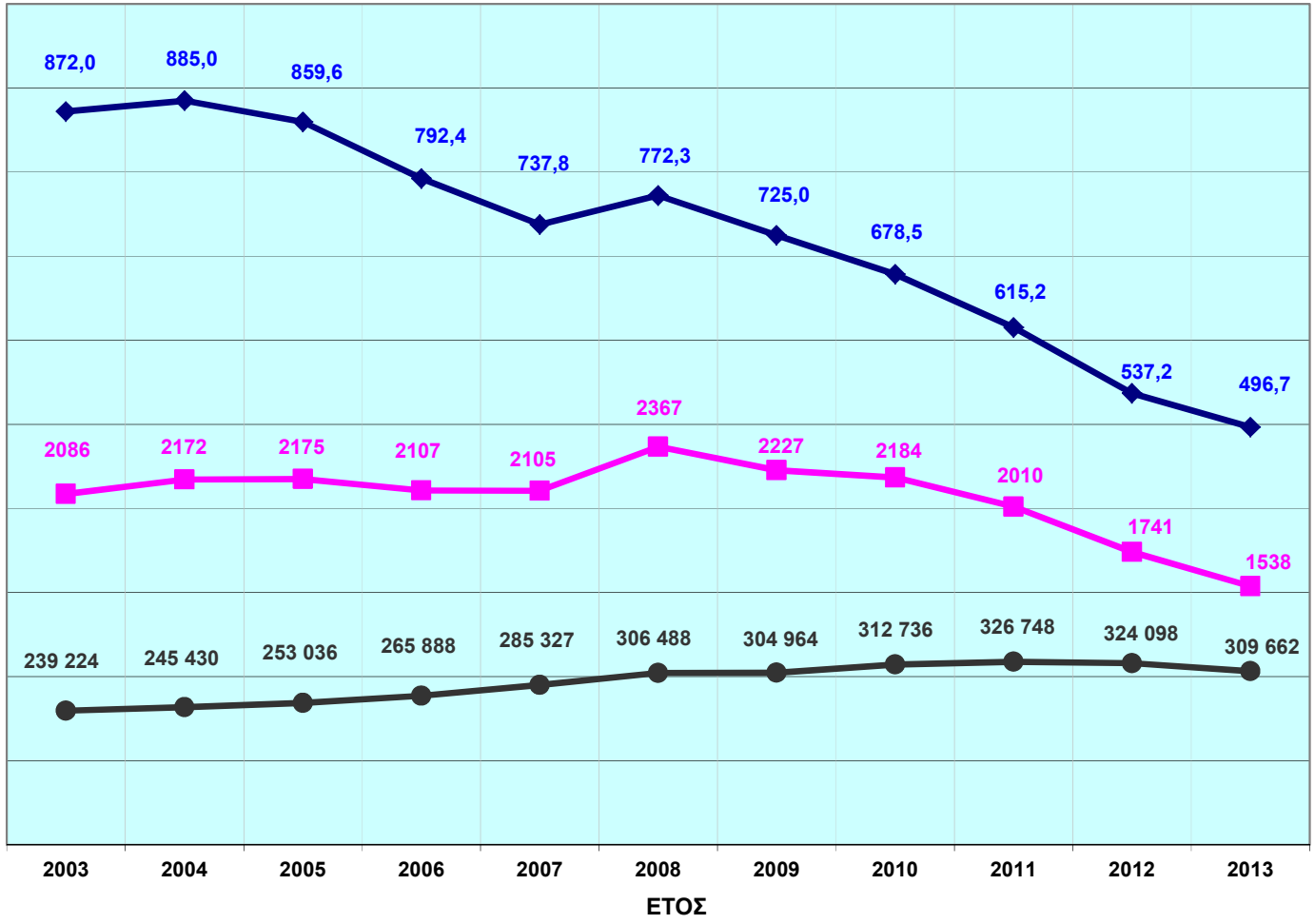

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ Σημ1
(Μείωση 2003 - 2013: 43,04%)

ΑΡ. ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ Σημ2
(Μείωση 2003 - 2013: 26,27%)

ΑΡ. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ Σημ1
(Αύξηση 2003 - 2013: 29,44%)

Σημ. 1: Τα αποτελέσματα που αφορούν το έτος 2013 σε ότι αφορά τον αριθμό των εργοδοτουμένων και τον υπολογιζόμενο Δείκτη Συχνότητας, είναι προκαταρκτικά και όχι τελικά, καθότι ο αριθμός των απασχολούμενων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου και Δεύτερου Τριμήνου του 2013, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι το μέσο όρο του έτους, που δεν είναι ακόμη διαθέσιμος.

Σημ. 2: Ο αριθμός των ατυχημάτων αναφέρεται σε ατυχήματα που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων **2012.** Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας
(*Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας*)

ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Σημ.1)

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	36	3783	951,63
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	7	909	770,08
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	351	23578	1488,68
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	18	2040	882,35
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	16	5443	293,96
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	328	32751	1001,50
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	248	59366	417,75
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	118	12981	909,02
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	329	25072	1312,22
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	19	9435	201,38
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	17	21346	79,64
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2	1373	145,67
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	4	19254	20,77
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	32	5648	566,57
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	112	24970	448,54
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	20	26772	74,70
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	38	14165	268,27
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	14	4436	315,60
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	16	5933	269,68
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	16	23490	68,11
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	1353	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	**1741**	**324098**	**537,18**

Σημ.1: Τα αποτελέματα που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα είναι **τελικά**, καθότι ο αριθμός των απασχολουμένων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο για το έτος 2012, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας

Σημ.2: Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολουμένων Προσώπων) χ 100.000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII: Στατιστικά Επιθεωρήσεων του Κλάδου Χημικών Ουσιών

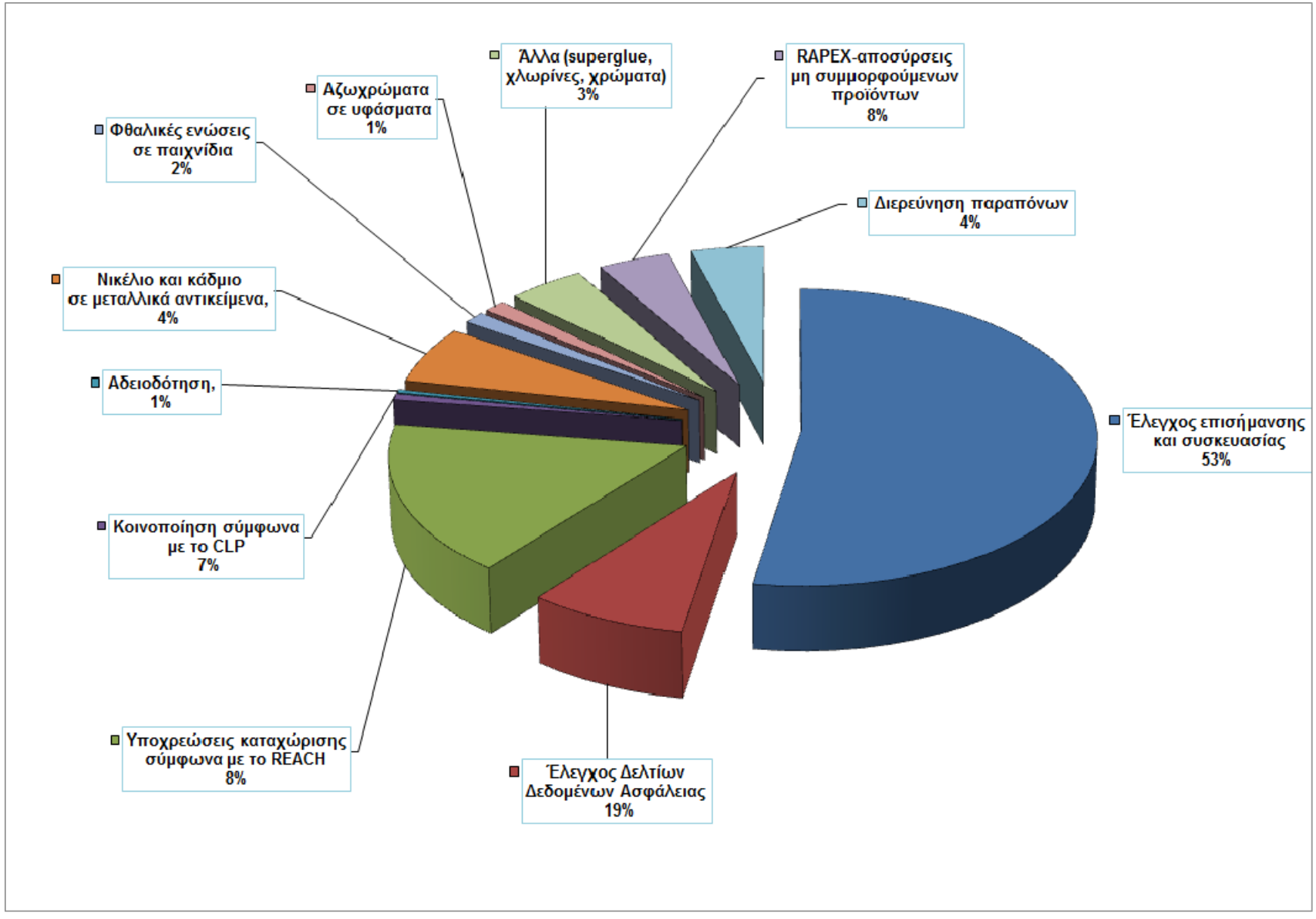

Πίνακας 1: Αριθμός και θέμα Επιθεωρήσεων για χημικές ουσίες

Θέμα	Αριθμός
Έλεγχος επισήμανσης, συσκευασίας και Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ)	171
Έλεγχος καταχώρισης σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH	51
Έλεγχος κοινοποίησης σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP	2
Έλεγχος για ουσίες που υπόκεινται σε αδειοδότηση	1
Δειγματοληψίες σε προϊόντα με χημικές ουσίες που υπόκεινται σε περιορισμούς	
• Εκστρατεία για Νικέλιο και Κάδμιο σε μεταλλικά αντικείμενα	19
• Εκστρατεία για Φθαλικές ενώσεις σε παιχνίδια	4
• Εκστρατεία για Αζωχρώματα σε υφάσματα	4
• Άλλα προϊόντα (superglue, μαρκαδόροι)	14
RAPEX-αποσύρσεις μη συμμορφούμενων προϊόντων	13
Διερεύνηση παραπόνων	13
Επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs) σε χρώματα-βερνίκια και προϊόντα φανοποιείας αυτοκινήτων	3

Πίνακας 2: Δείγματα που λήφθηκαν για χημικές αναλύσεις το 2013

Είδος Δειγμάτων που λήφθηκαν για ανάλυση	Αριθμός Συνολικών Δειγμάτων	Αριθμός Μη-Συμμορφούμενων Δειγμάτων
Παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας - Προσδιορισμός Φθαλικών ενώσεων	**19**	5
Ψεύτικα κοσμήματα και μεταλλικά αντικείμενα – Προσδιορισμός Νικελίου και Καδμίου	**58**	5
Ρολόγια – Προσδιορισμός Νικελίου και Καδμίου	**10**	1
Υφάσματα- Προσδιορισμός Αζωχρωμάτων	**11**	Δεν ολοκληρώθηκαν ακόμα οι αναλύσεις
Κόλλες Superglue – Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (βενζόλιο, χλωροφόρμιο, τολουόλιο)	**22**	2
Μαρκαδόροι –Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (βενζόλιο, χλωροφόρμιο, τολουόλιο)	**10**	0
Προϊόντα χλωρίνης για έλεγχο της αλκαλικότητας σε σχέση με τη σήμανση και συσκευασία	**22**	10
Σύνολο:	**152**	**23**

Πίνακας 3: Είδος Παραβάσεων και Χρηματικές Ποινές που επιβλήθηκαν το 2013 στις 4 Εκδικασθείσες Υποθέσεις

Παραβάσεις της Νομοθεσίας	Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί (Ευρώ)
Μη συμμόρφωση με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας που αφορά την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία επικίνδυνων χημικών προϊόντων	**8400**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIX: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2013

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ	149	30,28%	36,25%	126	35,90%	30,66%	20	6,76%	4,87%	58	53,21%	100,00%	58	53,21%	14,11%	411	30,04%
2	ΑΝΥΨΩΤΗΡΕΣ	1	0,20%	100,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,07%
3	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	69	14,02%	40,35%	37	10,54%	21,64%	63	21,28%	36,84%	1	0,92%	100,00%	1	0,92%	0,58%	171	12,50%
4	ΓΕΡΑΝΟΙ	89	18,09%	29,97%	72	20,51%	24,24%	107	36,15%	36,03%	5	4,59%	20,83%	24	22,02%	8,08%	297	21,71%
5	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,34%	100,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,07%
6	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	114	23,17%	33,04%	105	29,91%	30,43%	65	21,96%	18,84%	39	35,78%	177,27%	22	20,18%	6,38%	345	25,22%
7	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	3	0,61%	100,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	3	0,22%
8	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	66	13,41%	48,18%	11	3,13%	8,03%	40	13,51%	29,20%	17	15,60%	566,67%	3	2,75%	2,19%	137	10,01%
9	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
10	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
11	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	1	0,20%	50,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,92%	50,00%	2	0,15%
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ	**492**	35,96%		**351**	25,66%		**296**	21,64%		**120**	8,77%		**109**	7,97%		**1368**	
			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)				

%1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Επαρχίας.
%2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια.
%3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια.
%4 Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΧ: Καταχωρισμένα Επιθεωρητέα Μηχανήματα μέχρι 31.12.2013

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ/ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ	3859	56,78%	47,77%	2182	63,80%	27,01%	951	42,70%	11,77%	544	57,69%	6,73%	543	66,14%	6,72%	8079	56,86%
2	ΑΝΥΨΩΤΗΡΕΣ	26	0,38%	53,06%	8	0,23%	16,33%	11	0,49%	22,45%	1	0,11%	2,04%	3	0,37%	6,12%	49	0,34%
3	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	554	8,15%	45,82%	319	9,33%	26,39%	256	11,50%	21,17%	64	6,79%	5,29%	16	1,95%	1,32%	1209	8,51%
4	ΓΕΡΑΝΟΙ	230	3,38%	35,60%	153	4,47%	23,68%	189	8,49%	29,26%	56	5,94%	8,67%	18	2,19%	2,79%	646	4,55%
5	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	4	0,06%	30,77%	7	0,20%	53,85%	1	0,04%	7,69%	1	0,11%	7,69%	0	0,00%	0,00%	13	0,09%
6	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	216	3,18%	36,18%	118	3,45%	19,77%	163	7,32%	27,30%	51	5,41%	8,54%	49	5,97%	8,21%	597	4,20%
7	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	125	1,84%	48,45%	54	1,58%	20,93%	67	3,01%	25,97%	4	0,42%	1,55%	8	0,97%	3,10%	258	1,82%
8	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	1782	26,22%	53,19%	575	16,81%	17,16%	589	26,45%	17,58%	220	23,33%	6,57%	184	22,41%	5,49%	3350	23,58%
9	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
10	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
11	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	1	0,01%	14,29%	4	0,12%	57,14%	0	0,00%	0,00%	2	0,21%	28,57%	0	0,00%	0,00%	7	0,05%
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	**6797**	47,84%		**3420**	24,07%		**2227**	15,67%		**943**	6,64%		**821**	5,78%		**14208**	
			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)				

%1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Επαρχίας
%2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια
%3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια
%4 Ποσοστιαία αναλογία μηχανημάτων Επαρχίας επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXI: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων

Ανάλυση των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκε / ανανεώθηκε Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων εντός του 2013.

Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Εκπομπής που χορηγήθηκαν εντός του 2013
- Πρατήρια Πετρελαιοειδών	7
- Αποθήκευση Πετρελαιοειδών	4
- Επεξεργασία ξύλου	2
- Λατομεία / Σκυροθραυστικά	4
- Χοιροστάσια / Πτηνοτροφεία / Πτηνοσφαγεία	6
- Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΗΚ)	1
- Επεξεργασία αποβλήτων	5
- Τυπογραφεία	2
- Τσιμεντοποιείο	1
- Άλλες	5
Σύνολο	**37**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXII: Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

<u>Σχήμα 1</u>: Σταθμοί Παρακολούθησης ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα στην Κύπρο

Σχήμα 2: Σταθμός Παρακολούθησης ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην Αγία Μαρίνα-Ξυλιάτου

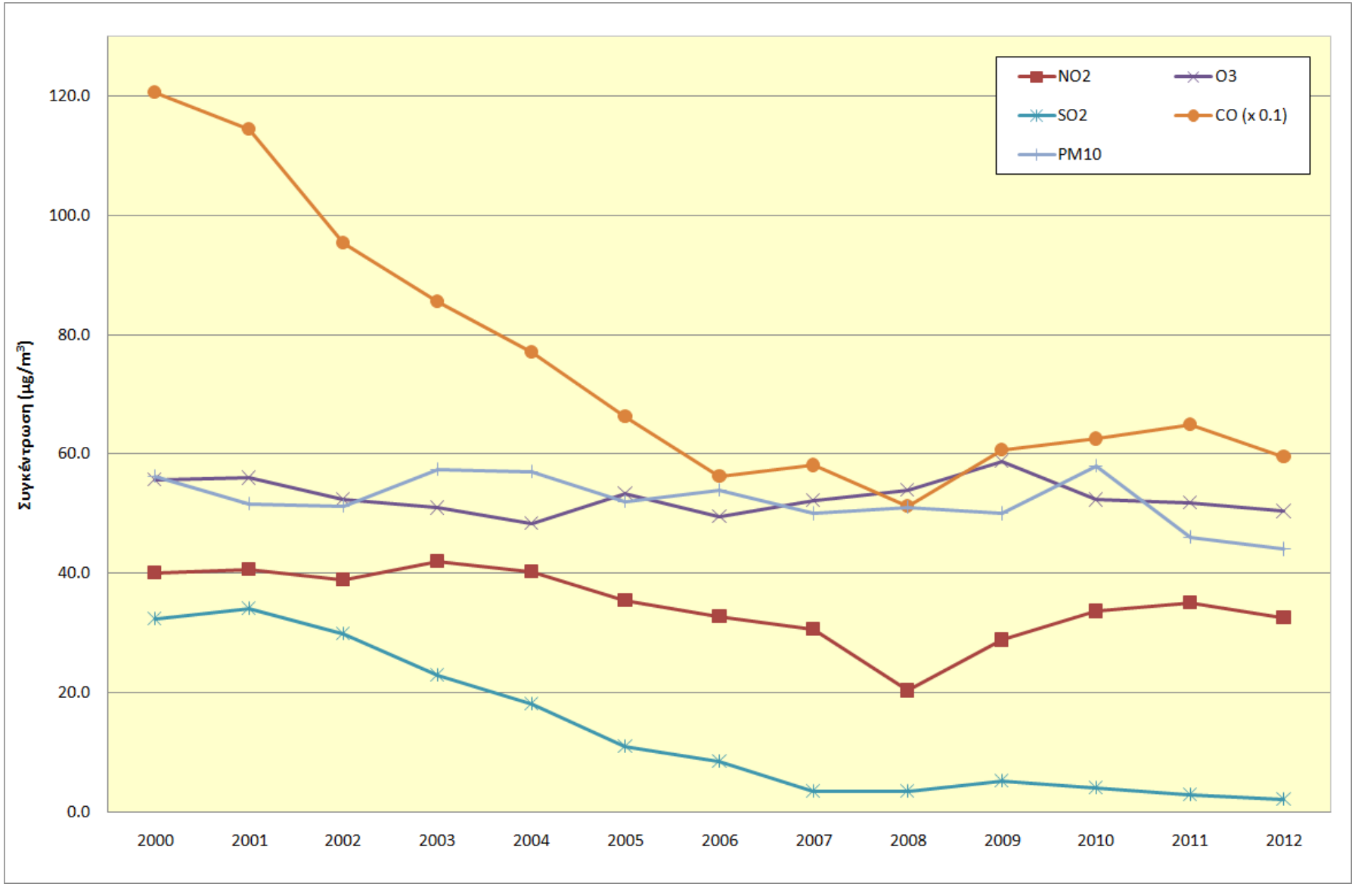

Σχήμα 3: Μέσες ετήσιες τιμές NO, NO_2, SO_2 και $A\Sigma_{10}$ (PM_{10}) στον κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας

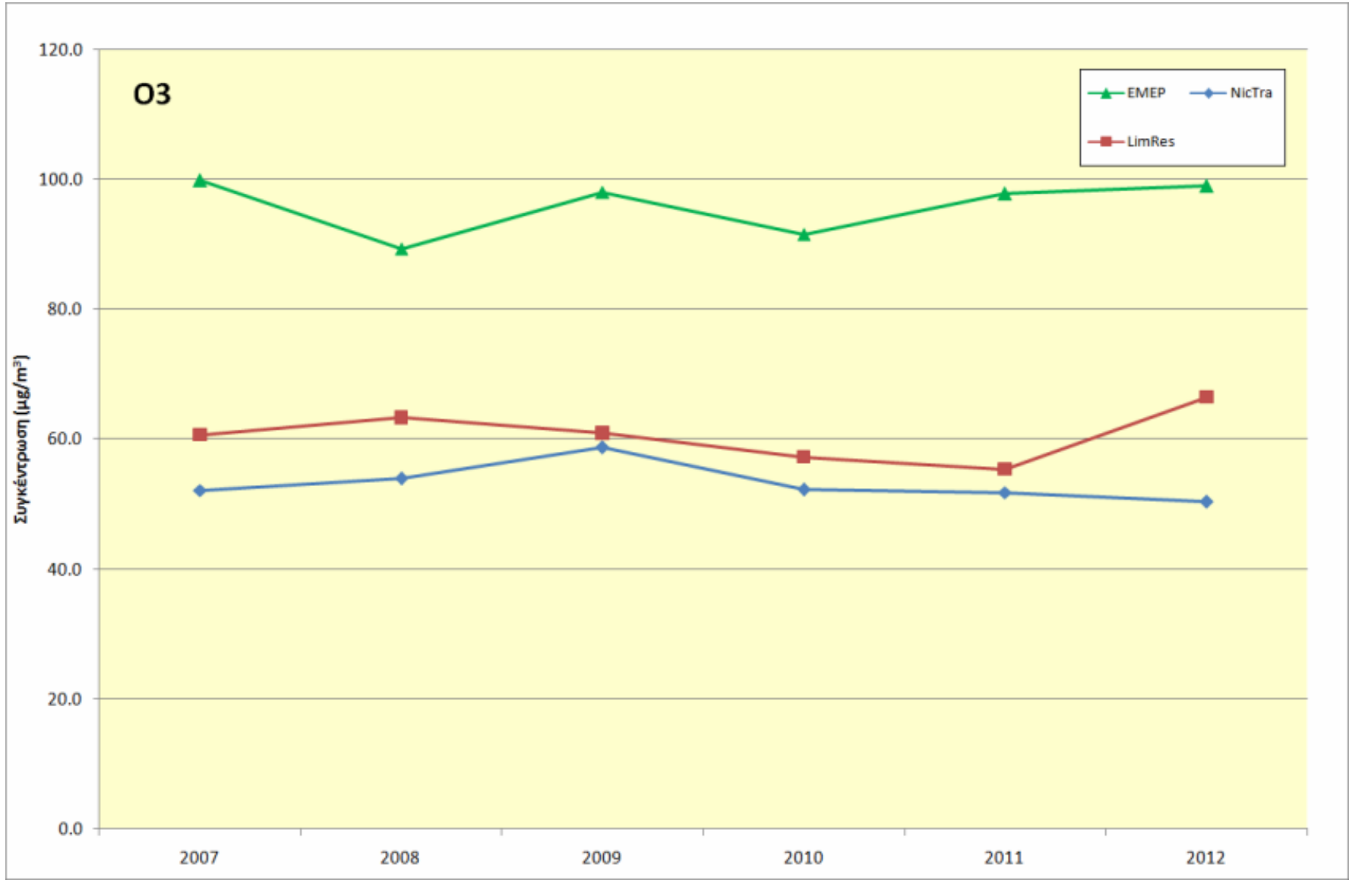

Σχήμα 4: Μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος σε τρεις αντιπροσωπευτικές περιοχές – σταθμός υποβάθρου (EMEP), οικιστικός σταθμός (Λεμεσός) και αυξημένης κυκλοφοριακής κίνησης (Λευκωσίας)

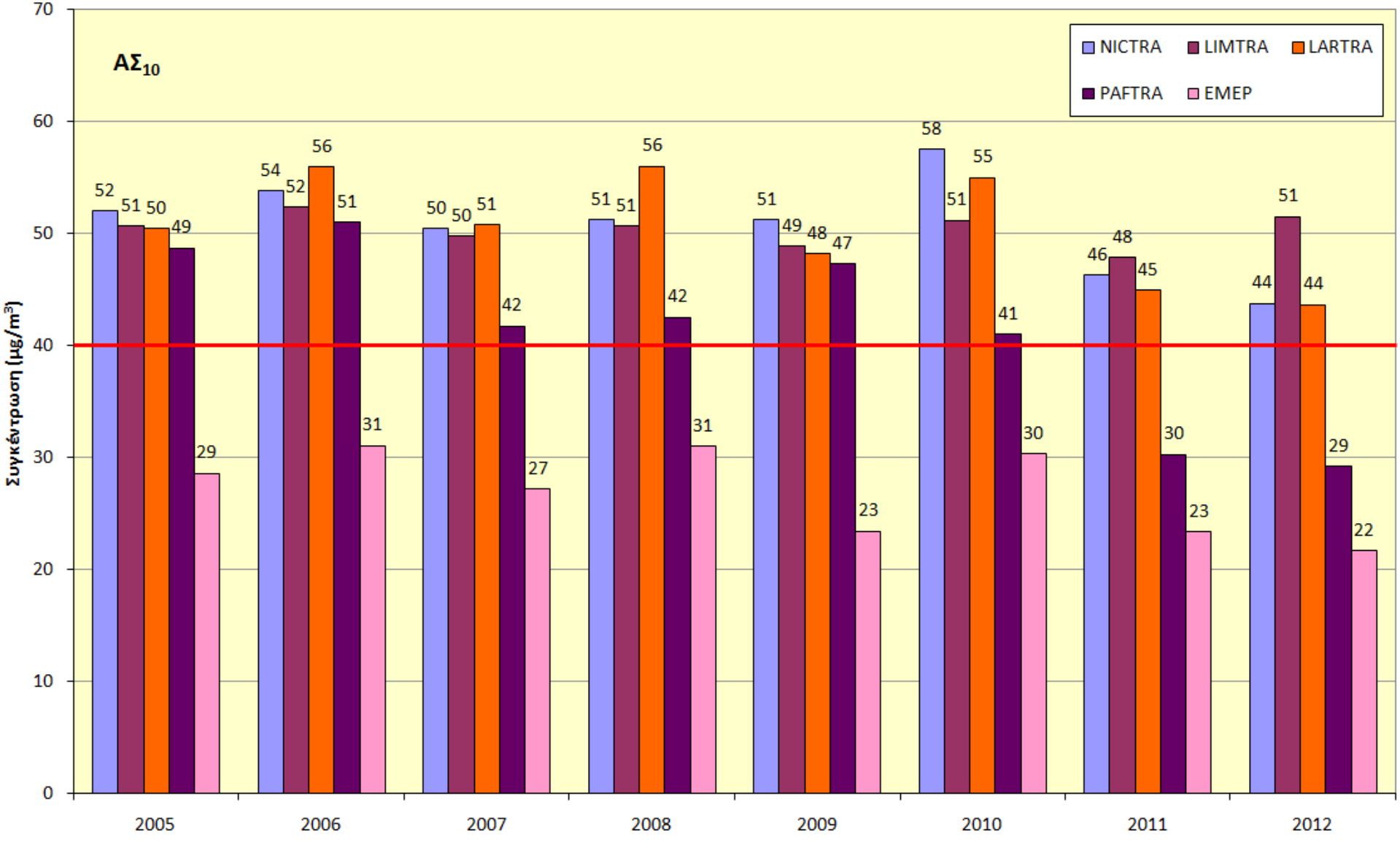

<u>Σχήμα 5</u>: Μέσες ετήσιες τιμές $A\Sigma_{10}$ σε διάφορες περιοχές της Κύπρου.

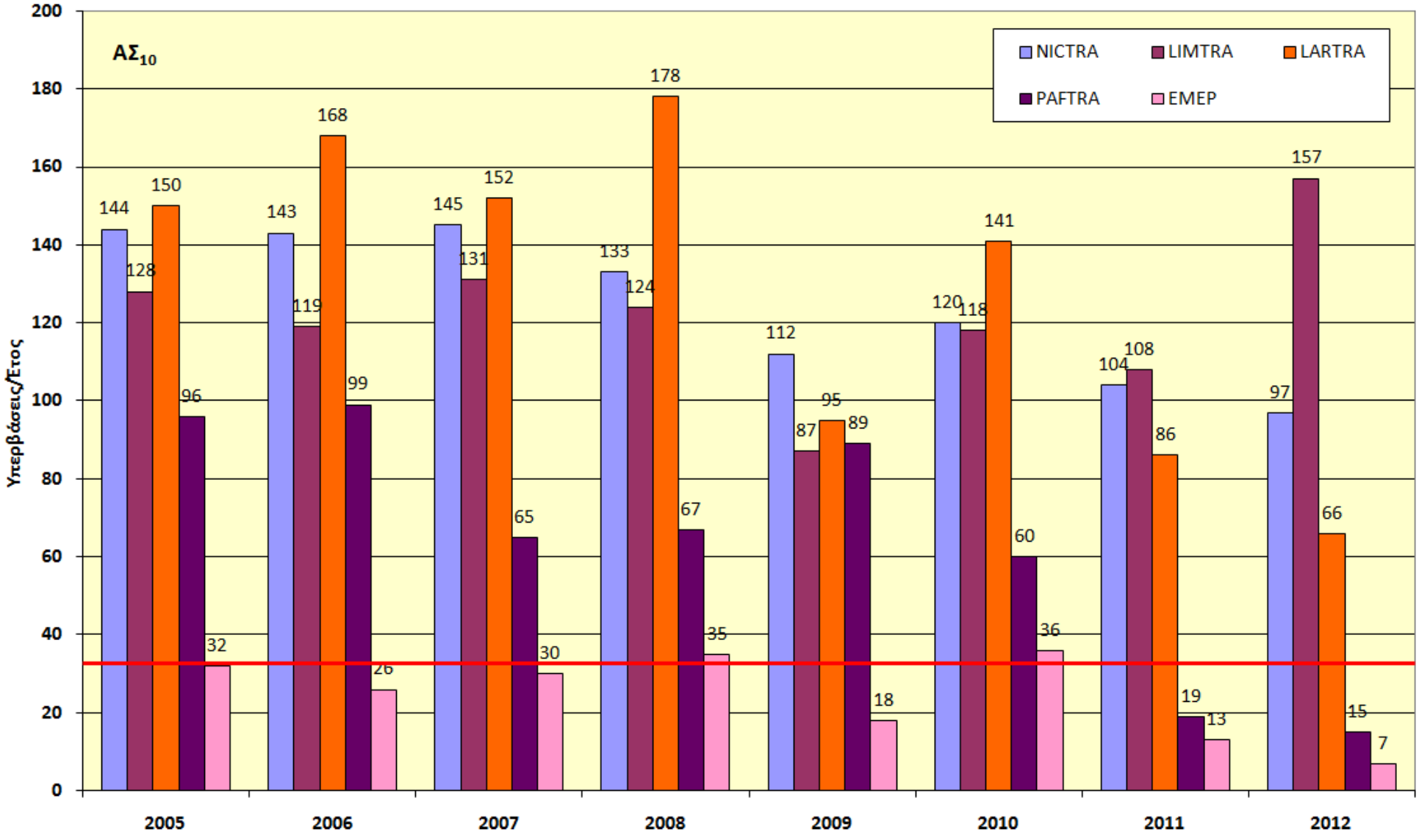

Σχήμα 6: Αριθμός υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής (50 μg/m^3) σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

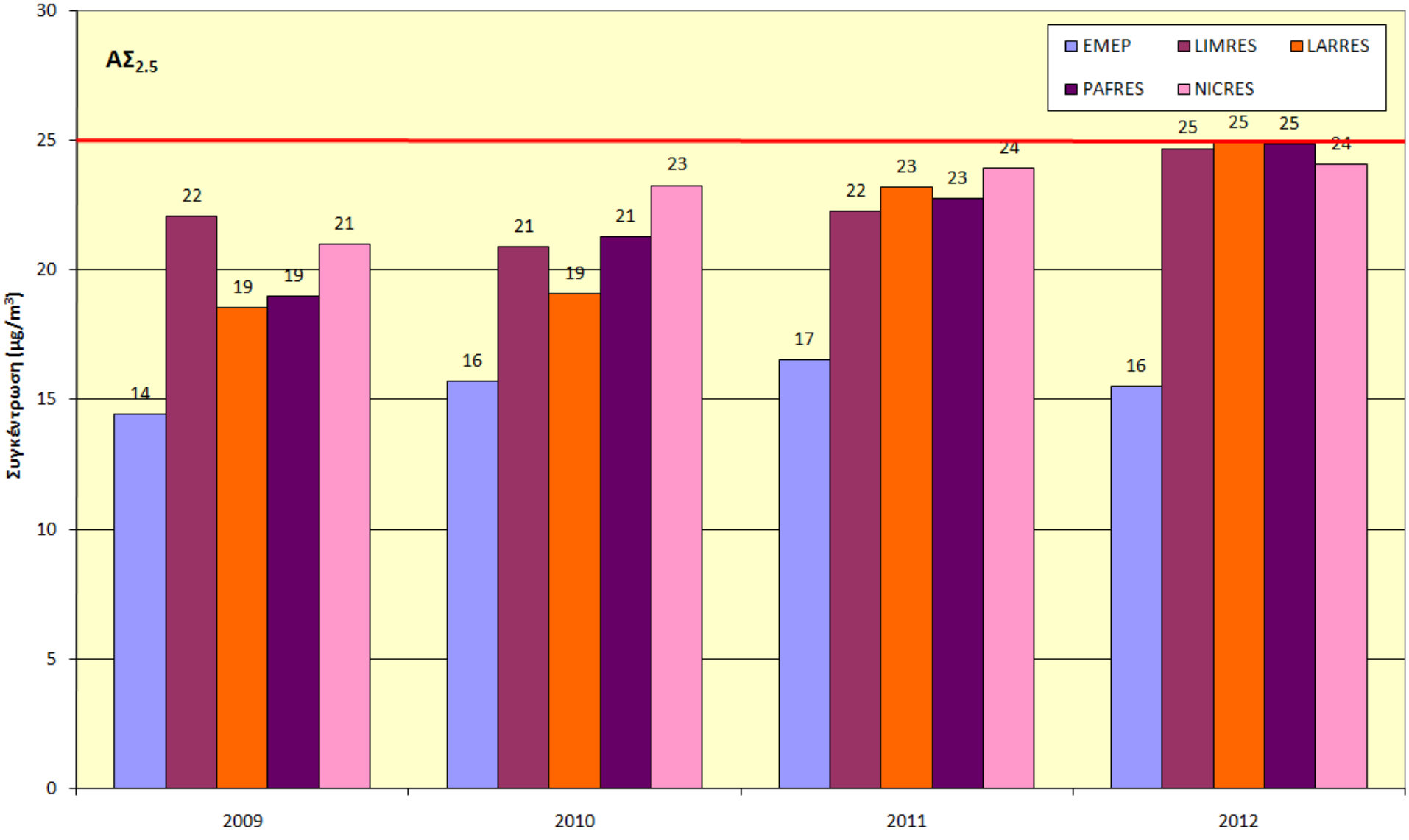

Σχήμα 7: Μέσες ετήσιες τιμές ΑΣ2,5 σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXIII

Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2011)

	NOx	NMVOC	SOx	NH_3	$PM_{2.5}$	PM_{10}	TSP	CO	Pb	Cd	Hg	DIOX
	Gg NO_2	Gg	Gg SO_2	Gg	Gg	Gg	Gg	Gg	Mg	Mg	Mg	g I-Teq
Παραγωγή Ενέργειας	6,32	0,10	20,34		0,30	0,45	0,60	0,45	0,17	0,05	0,01	0,13
Παραγωγή Ενέργειας	9.69	0.18	19.37	0.01	0.30	0.45	0.59	0.55	0.18	0.05	0.01	0.12
Μεταποιητική Βιομηχανία & Κατασκευές	2,18	0,17	1,27	0,00	0,15	0,19	0,24	2,48	0,14	0,01	0,11	0,09
Μεταποιητική Βιομηχανία & Κατασκευές	2.16	0.17	1.19	0.01	0.13	0.16	0.20	2.48	0.21	0.01	0.11	0.10
Αεροπλοοία	0,80	0,11	0,06		0,01	0,01	0,01	1,01				
Αεροπλοοία	0.75	0.10	0.06	0.00	0.01	0.01	0.01	0.93	0.25	0.00	0.00	0.00
Μεταφορές (Οδική Κυκλοφορία)	7,66	2,36	0,01	0,29	0,51	0,60	0,60	14,38	2,21	0,01		0,19
Μεταφορές (Οδική Κυκλοφορία)	7.19	2.09	0.01	0.28	0.48	0.59	0.63	12.96	29.62	0.01	0.01	0.19
Ναυσιπλοοία	0,16	0,01	0,17		0,02	0,02	0,02					
Ναυσιπλοοία	0.16	0.01	0.18	0.00	0.02	0.02	0.02	0.17	0.07	0.00	0.00	0.00
Οικιστικά (Κεντρικές Θερμάνσεις)	0,24	0,08	0,17	0,00	0,04	0,04	0,04	0,33	0,06	0,01	0,00	0,06
Οικιστικά (Κεντρικές Θερμάνσεις)	0.26	0.09	0.18	0.00	0.03	0.03	0.04	0.33	0.06	0.01	0.00	0.06
Γεωργία (Αντλίες - Αυτοκίνητα)	0,34	0,03	0,05	0,00	0,02	0,03	0,03	0,11	0,01	0,00	0,00	0,01
Γεωργία (Αντλίες - Αυτοκίνητα)	0.36	0.03	0.05	0.00	0.03	0.03	0.03	0.14	0.11	0.00	0.00	0.01
Διανομή Πετρελαιοειδών		1,10										
Διανομή Πετρελαιοειδών	0.00	1.10	0.00					0.00				
Παραγωγή Τσιμέντου					0,96	1,30	2,68					
Παραγωγή Τσιμέντου	0.01	0.01	0.02		0.74	0.99	2.08	0.05				
Παραγωγή Ασβέστη					0,00	0,00	0,01					
Παραγωγή Ασβέστη	0.01	0.00	0.00		0.00	0.00	0.01	0.01				
Ασφαλτικά		0,01			0,09	0,14	0,19	0,00				

	NOx	NMVOC	SOx	NH_3	$PM_{2.5}$	PM_{10}	TSP	CO	Pb	Cd	Hg	DIOX
	Gg NO_2	Gg	Gg SO_2	Gg	Gg	Gg	Gg	Gg	Mg	Mg	Mg	g I-Teq
Ασφαλτικά		0.01			0.12	0.19	0.25	0.00				0.00
Λατομεία					0,03	0,30	0,60					
Λατομεία					0.03	0.25	0.50					
Παραγωγή Τροφίμων & Ποτών		0,21										
Παραγωγή Τροφίμων & Ποτών		0.21			0.01	0.02	0.03					
Βαφές		3,62										
Βαφές		1.81										
Ατμοκαθαριστήρια		0,06										
Ατμοκαθαριστήρια		0.06										
Διαλύτες Γενικά (Τυπογραφεία, Συντήρηση ξύλου)		1,05										
Διαλύτες Γενικά (Τυπογραφεία, Συντήρηση ξύλου)		1.40			0.01	0.01	0.01					
Διαχείριση Ζωϊκών Αποβλήτων	0,02	2,38		4,51	0,05	0,30	0,30					
Διαχείριση Ζωϊκών Αποβλήτων	0.02	2.26		4.29	0.05	0.28	0.28					
Χρήση Λιπασμάτων	0,24	0,00		0,52	0,00	0,06	0,06					
Χρήση Λιπασμάτων	0.18	0.00		0.38	0.00	0.05	0.05					
Καύση Ποκαλάμης	0,01	0,01	0,00	0,01	0,02	0,02	0,02	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00
Καύση Ποκαλάμης	0.00	0.01	0.00	0.00	0.02	0.02	0.02	0.11	0.00	0.00	0.00	0.00
Διαχείριση Αποβλήτων		0,05		0,01	0,00	0,00	0,00					0,04
Διαχείριση Αποβλήτων	0.03	0.07	0.02	0.12	0.00	0.00	0.01	0.14	0.02	0.00	0.01	0.07
Συνολικές Εκπομπές	**17,97**	**11,34**	**22,08**	**5,33**	**2,21**	**3,44**	**5,40**	**18,90**	**2,59**	**0,07**	**0,13**	**0,52**
	20.82	**9.62**	**21.10**	**5.10**	**1.98**	**3.11**	**4.77**	**17.88**	**30.52**	**0.07**	**0.14**	**0.55**

Σημείωση: Gg=kt (χιλιοτόνοι) και Mg=t (τόνοι)

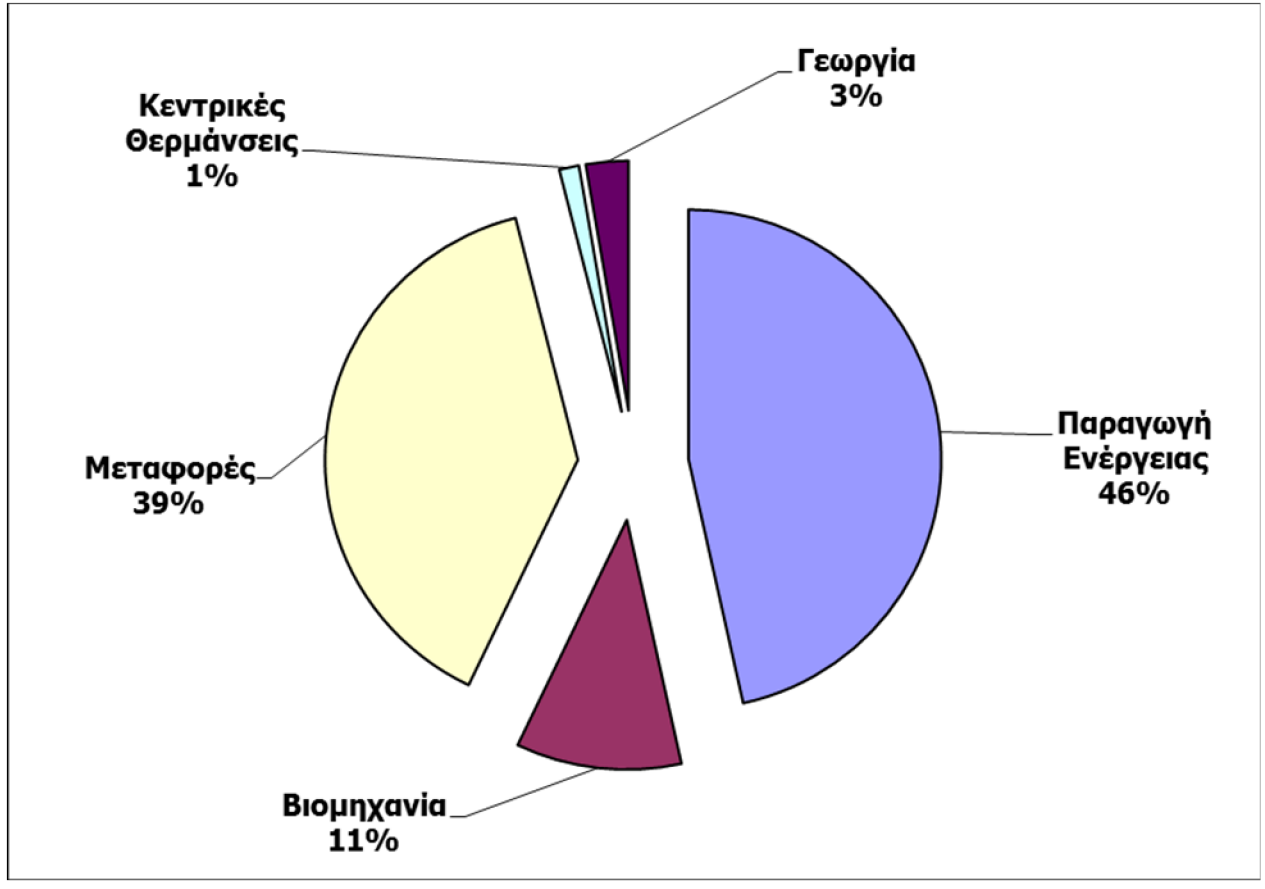

Σχήμα 1: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2011

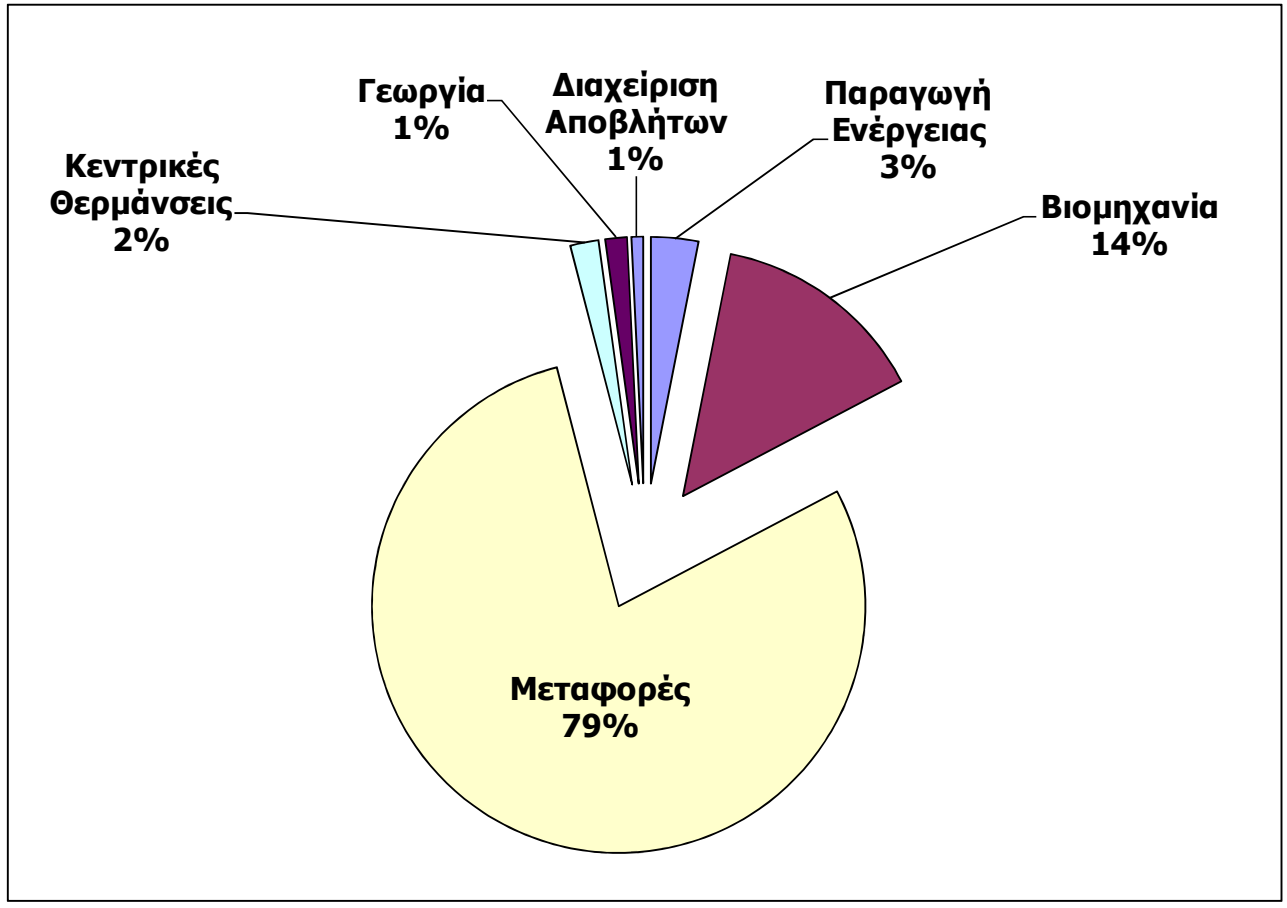

Σχήμα 2: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2011

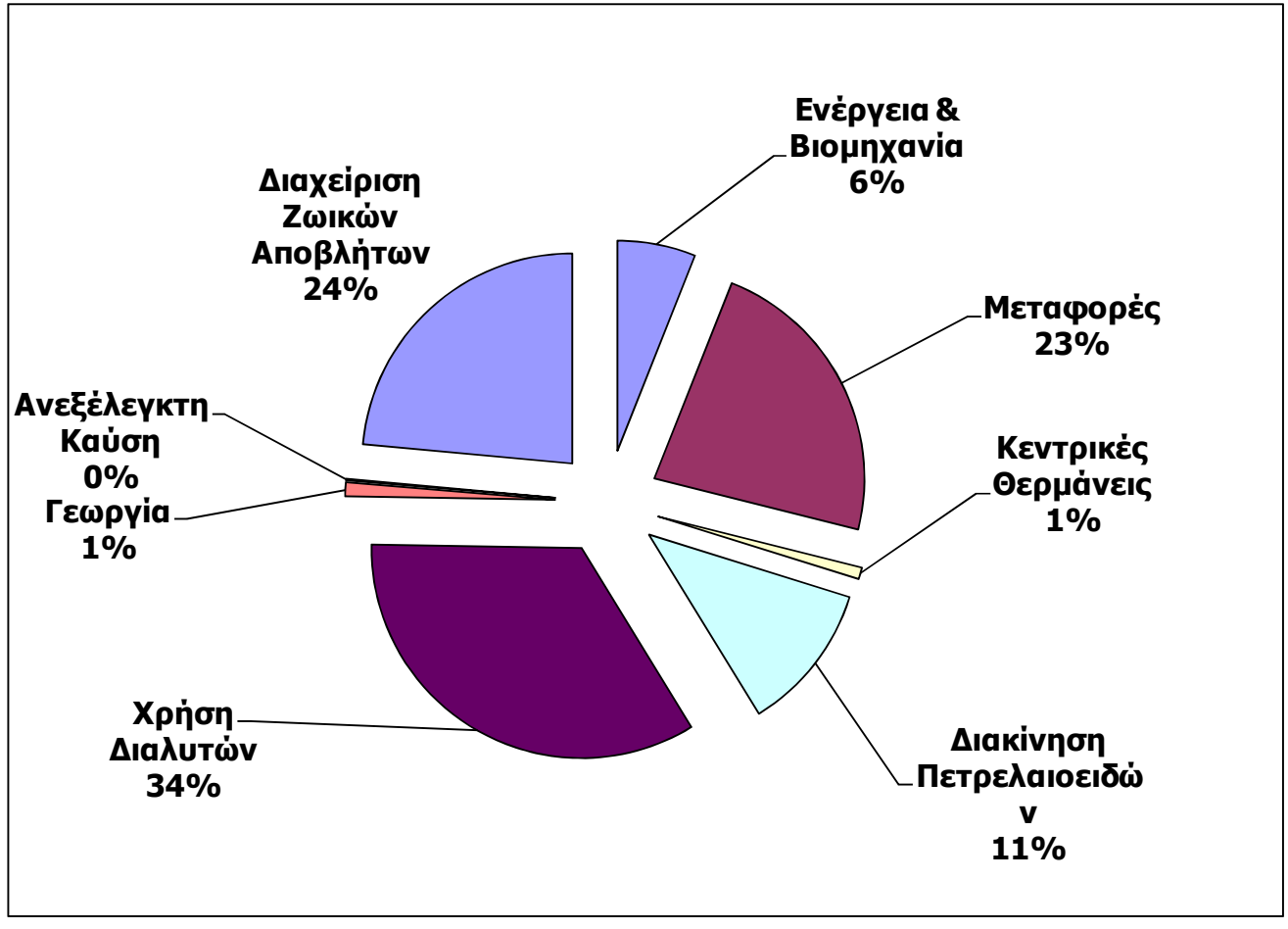

Σχήμα 3: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2011

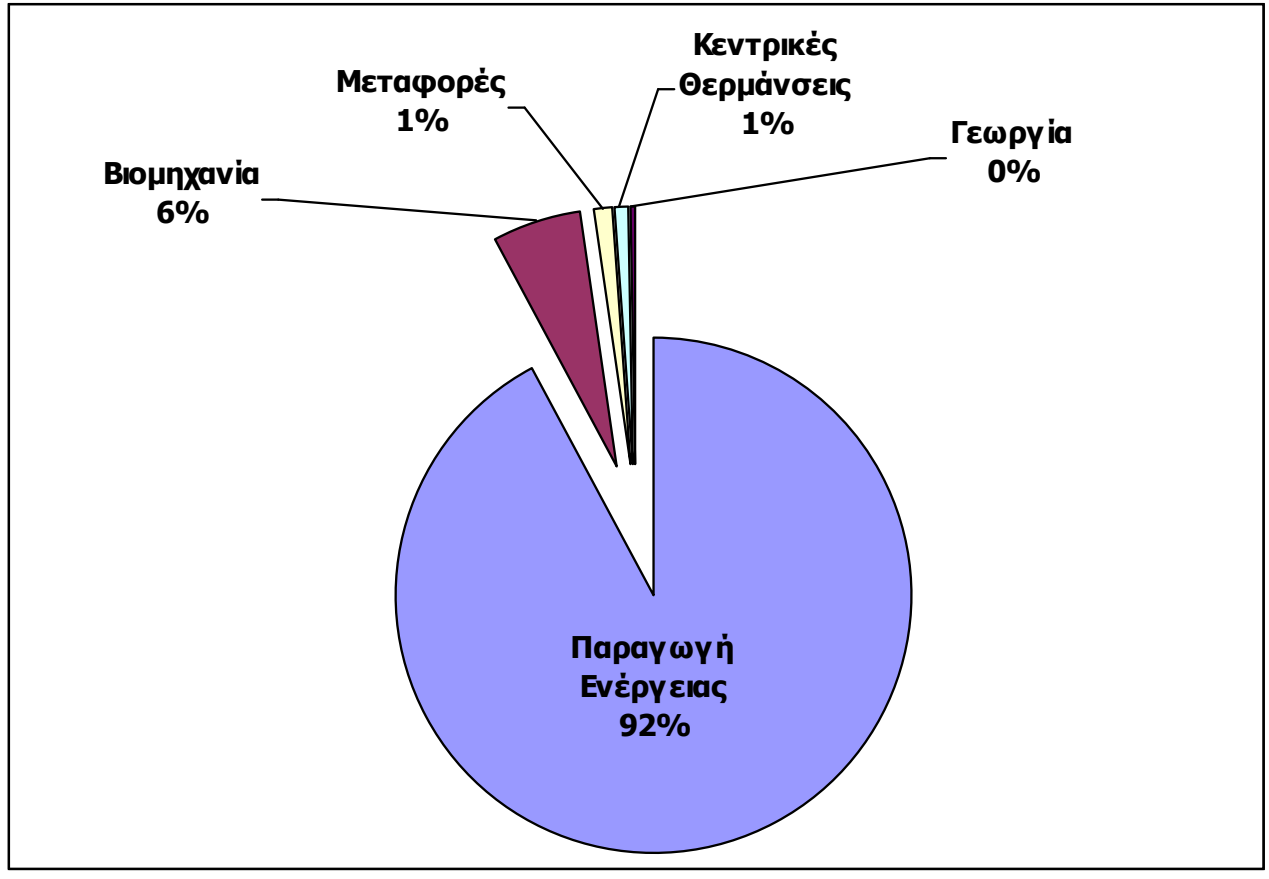

Σχήμα 4: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2011.

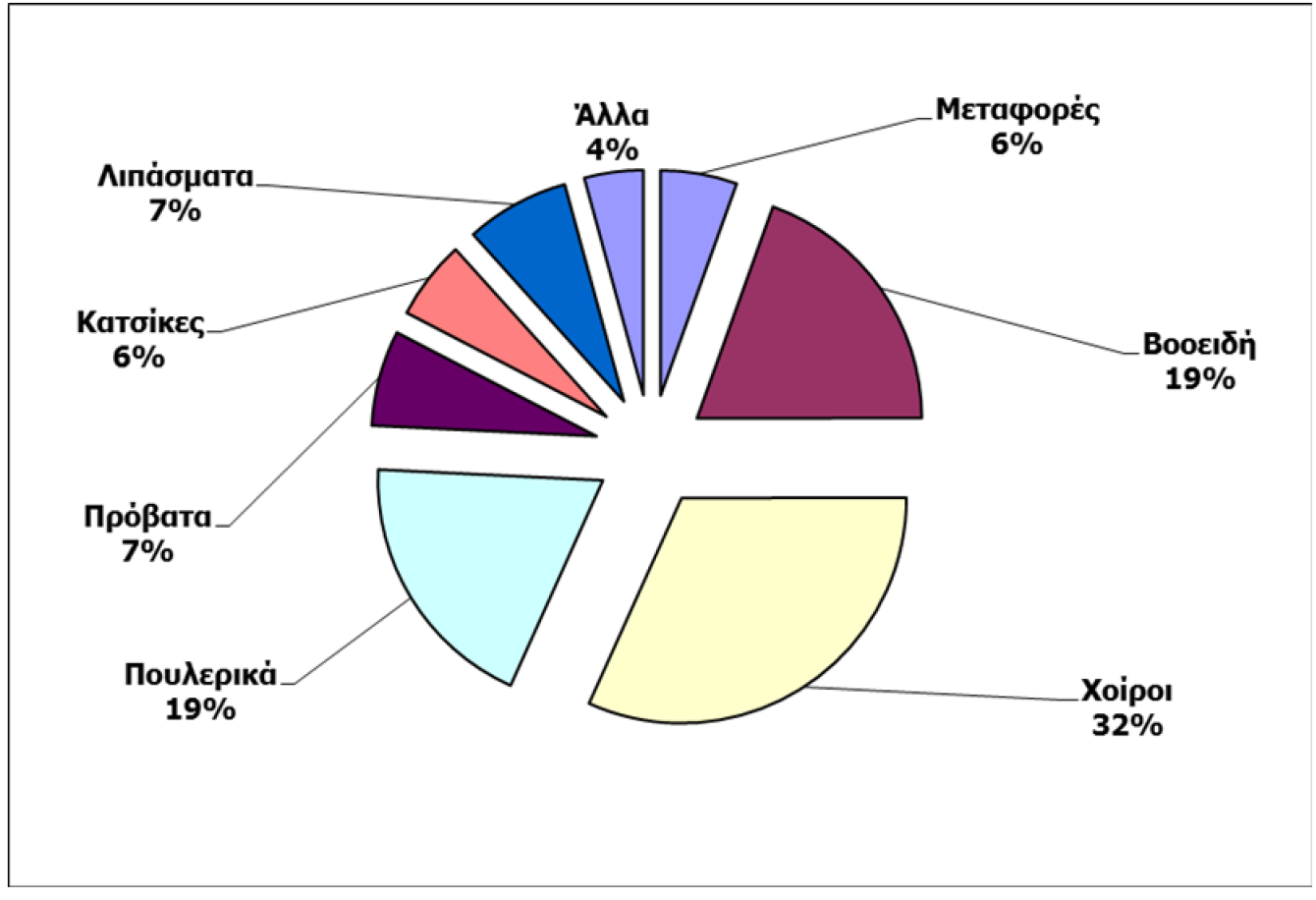

Σχήμα 5: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αμμωνίας ανά δραστηριότητα κατά το 2011.

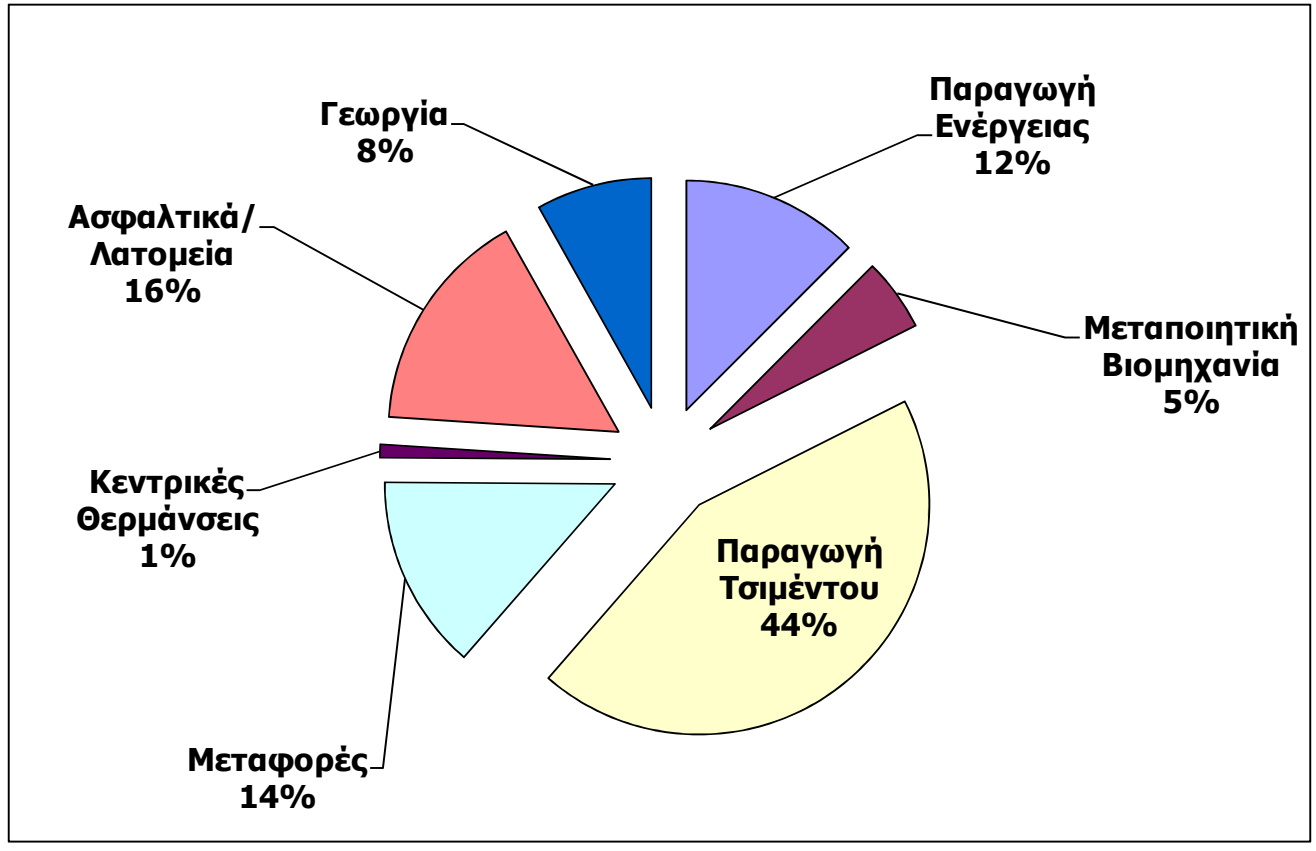

Σχήμα 6: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Σωματιδιακής Σκόνης ανά δραστηριότητα κατά το 2011.